

15-8-77

వనిత

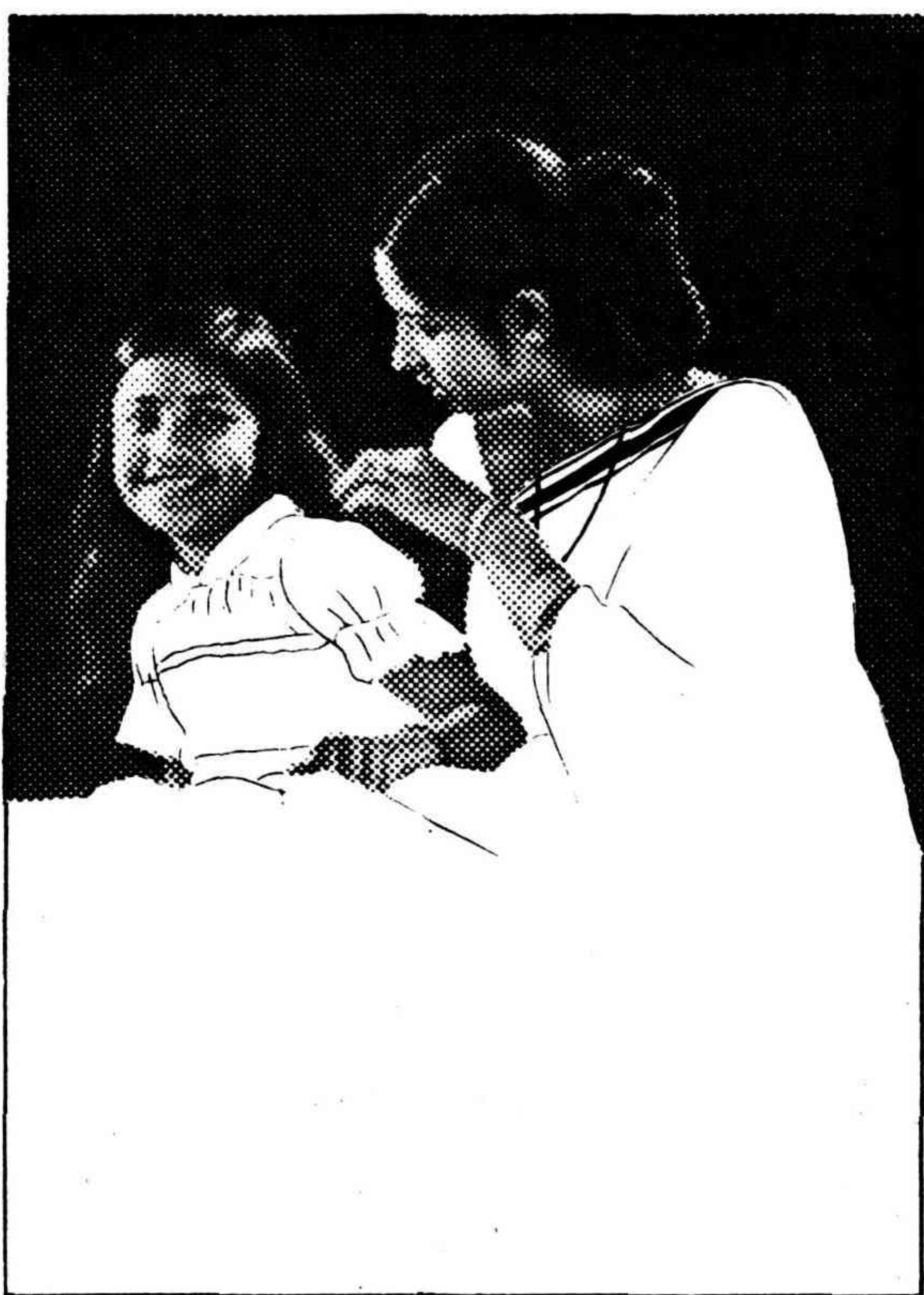
Birdu
Scan

చౌక సబ్బు పొడర్లు మీ బట్టలను నాశనం చేస్తాయి

ఎందుకంటే అవి సాధారణంగా తేలిక రకాలు

కస్టమైజ్డ్

డెటెర్జెంట్ ఉతికే పొడర్ మాత్రమే మీకు సురక్షితమైనది, అతి తేల్లటి ఉతుకు నిచ్చేది ఉతికే శ్రమ కూడా తక్కువే! ధర సరసం—పని అమోఘం!

కస్టమైజ్డ్ నీలి రంగు డెటెర్జెంట్ ఉతికే పొడర్

ధర తక్కువలో తక్కువ, ఉతుకుతుంది ఎంతో చక్కగ

వార్తాత్మకం
27-8-77

వారి
సిల్వ్ హౌస్

(మేడమిద)

'జెయిన్ భవన్'

92, సర్ త్యాగరాయ రోడ్

మదరాసు - 600017

మన సంస్థకు తొలి వత్సరము నిండే
సందర్భంలో సహకారమిచ్చి విజయవంతం
చేసిన మా కాతాదారులకూ, వ్యాపారస్థులకూ,
హృదయపూర్వకమైన కృతజ్ఞత తెల్పుతూ,
ఇకముందు కూడా ఇట్లే వారి ఆదరణ
ప్రాత్రాసములను ఆశిస్తున్నా

వారి సిల్వ్ హౌస్

ఫోన్: 446440

అకాశవాణి - శ్రీల కార్యక్రమాల గురించి 15-7-77 సంచికలో ప్రచురించిన వ్యాసం విమర్శ నాత్మకంగా వుంది. శ్రీల గురించి రేడియోవారు ప్రత్యేకించిన సమయం చాలా స్వల్పం. అయితే. ఈ స్వల్పకాలంలో కూడా మంచి కార్యక్రమాలు ప్రసారం కావడం లేదు. ఇది విచారించదగ్గదే. శ్రీల కార్యక్రమాలకు అకాశవాణి వారు ఇంకా స్త సమయాన్ని పెంచాలి. కార్యక్రమాల స్థాయిని కూడా పెంచాలి. కేవలం కాలక్షేపానికి దోహదం చేసే కార్యక్రమాలనే కాకుండా వనితల మనో వికాసానికి పనికివచ్చే, ఉపయుక్తమైనవి అయిన కార్యక్రమాలను ప్రసారం చెయ్యాలి.

—**కె. సీత, శ్రీకాకుళం**

అబద్ధాలాడితే ఆడపిల్లలు పుడతారని లోకోక్తి. మా బంధువులలో ఒకాయనకి వరసగా ముగ్గురు ఆడపిల్లలు పుట్టారు. ఇంకేముందీ, కనిపించిన ప్రతివారూ “ఏమోయ్ ఎక్కువగా అబద్ధాలాడు తున్నావా? వరసగా ఆడపిల్లలు పుడుతున్నారు” అని ముఖాన్నే హేళన చెయటం మొదలు పెట్టారు. “నేరానికి తగిన శిక్ష” అంటూ

వనిత

శ్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి : 3 సంచిక : 4

ఆగస్టు పదిహేను : 1977

విడి ప్రతి : ఒక రూపాయి

సం||ర చందా : ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

శ్రీలంక : రూ. 1. 15

మలేసియా : 65 సెంట్స్

చిరునామా :

చందమామ బిల్డింగ్స్

మద్రాసు-600 026

ఎంతో విజ్ఞానదాయకం గాను, ఆసక్తిదాయకం గానూ వున్నది. బాహ్య ప్రపంచంలో మన తోడి శ్రీలకు, మనకు గల వ్యత్యాసాలు ఏమిటి? అర్థికంగా సాంఘికంగా, రాజకీయకంగా గల స్వాతంత్ర్యం ఎటువంటిది? అందరితో సమానంగా మనం పురోభివృద్ధి చెందుతున్నామా? ఇంకా యితర శ్రీలను చూచి మనం నేర్చుకోవలసిన విషయా లేమిటి? అన్న ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కావాలంటే అన్ని దేశాలలో శ్రీలకు గల స్థానం ఎటువంటిదో మనం తెలుసుకోవాలి. అవేగాక యితర దేశాలలోని వైవాహిక పద్ధతులు, జీవిత విధానం, సంప్రదాయాలు, ఆచార వ్యవహారాలు, వస్త్రధారణ, ఆహార నియమాలు, కళాత్మక ప్రతిభలు - ఇటువంటి వ్యాసాల ద్వారా విశద మయ్యే అవకాశం కలుగుతుంది. ఇవి శ్రీ పురోభి వృద్ధికి దోహదం చేస్తాయనటంలో సందేహంలేదు.

—**జి. విజయశ్రీ గుప్త, విజయవాడ**

జూలై 15వ తేదీ సంచికలోని టంగుటూరి సుబ్బలక్ష్మిగారి కథానిక “అడ్డుగోడ కూలింది” చాలా బాగుంది. చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టు

(సామెతను) తొలగించడానికి మన సమాజమే పూర్తి బాధ్యత వహించాలి. ప్రత్యేకించి శ్రీలు తమ మాటలలో ఇలాంటి సామెతలను ఉపయోగించటం పూర్తిగా మానివేయాలి.

—**జి. వసుంధర, మద్రాసు**

కాకాని కమలగారి ‘సంతృప్తే సంపద’ కథ- సమయం దొరికితేచాలు - ఊహలోకాల్లో విహరించి, ఊహకూ వాస్తవానికి మధ్యనున్న అగాథంలోపడి, ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ, కలిగిన దానిలోనే జీవితంలోని మాధుర్యం తృప్తిగా అనుభవించలేక అలమటిందే అభాగినులన్న దర్పణం పట్టి చూపించింది. నేటి ఈ డబ్బు లోకంలో వెర్రి తలలు వేసే ఆడంబరాలను అనుభవించాలనే కోరికకు లొంగిపోయి, వాస్తవం మరచి అకాశంలో విహరించే మధ్య తరగతి కుటుంబాలలోని అమ్మాయిలకు ఈ కథ కనువిప్పు కలిగిస్తుందనే నా ఆశ.

—**కె. రామలక్ష్మి, హైదరాబాద్**

మీరు ప్రచురించిన ‘జపాన్ వనితలు’ వ్యాసం

వచ్చే సంచికలో

ముఖచిత్రం

‘అర్కి-చెక్ట్’

అలోకా సర్కార్

ఒక కథ :

తెల్ల మేఘం

(భమిడిపాటి హైమవతి)

ఒక వ్యాసం :

కుప్తు వ్యాధి-నిరోధం-పునరావాసం

ప్రత్యేక వ్యాసం :

కలకత్తాలో వ్యభిచార వృత్తి

కున్నా ప్రయోజనం కూన్యమనే విషయం ‘పావని’ చాలా ఆలస్యంగా గ్రహించింది. అడ్డుగోడను అతిక్రమించి పారిపోయిన ‘అరుణ’ అదృష్ట వంతురాలు, తెలివైనది. పరిస్థితుల ననుసరించి

ముఖచిత్రం :

'నృత్యభారతి' మైథిలీ రామకృష్ణ పదేళ్ల బాలికగా ఉన్నప్పుడు నాట్యాభ్యాసం ప్రారంభించిన మైథిలీ రామకృష్ణ భరతనాట్యం, ఒడిస్సీ, కూచిపూడి నాట్యాలలో ప్రావీణ్యమూ, దాంతోబాటు, 'నృత్యభారతి' అన్న ప్రశంసా సంపాదించారు. భారత దేశంలోని వివిధ నగరాలలో నాట్య ప్రదర్శనలు ఇచ్చి, నాట్య విమర్శకుల మెప్పు పొందారు. నాట్యంలోనే కాక విద్యాభ్యాసంలో కూడా ఆమె ప్రతిభ చూపారు. భారతీయ విద్యా భవన్ వారి పబ్లిక్ స్కూల్ లో చదువుతున్నప్పుడు ఆమె ఉత్తమ విద్యార్థినిగా బంగారు పతకం గడించారు. నేషనల్ సైన్స్ టాలెంట్ స్కాలర్ షిప్

సంపాదించి, ఎం. ఎస్ సి (ఫుడ్స్ అండ్ న్యూట్రిషన్) పట్టభద్రురాలయ్యారు. నాట్యం గురించి సోదాహరణంగా వివరిస్తూ ఉపన్యసించడంలో కూడా ఆమె నైపుణ్యం ప్రకటిస్తారు.

పట్టినదాన్ని దారి మళ్ళించే ప్రయత్నం చేయాలి గానీ, వదలివేయడం సమంజసం కాదు.

—అలివేలు, హనుమకొండ

సినిమా విశేషాలు వద్దుగాక వద్దని ముగ్గురు పరితలు రాశారు. ఇతర సినిమా పత్రికలు చూసి వారికి కలిగిన భావాలు రాశారు. కాని మీరు సినిమా శీర్షిక ప్రారంభిస్తే యితర సినిమా పత్రికలలోవలె ఉండాలని ఎక్కడుంది? కామాన్ని రెచ్చగొట్టే పోజుల్లోనూ, దిగజార్చే స్థాయిలోనూ ఉంటుందని ఎందుకునుకోవాలి? ఆ శీర్షికలో కూడా మీ సృజనాత్మకత వెల్లడి కావచ్చుకదా? కాగా సినిమా స్టిల్స్ మాత్రమే రెచ్చగొట్టేవి కావు. ప్యాషన్ పేరుతో మీరు వేస్తున్న కొన్ని చిత్రాలు సినిమా చిత్రాలకన్నా అద్వాన్నంగా లేవా? వాటికి లేని అభ్యంతరం వీటికెందుకు? మీరు తప్పక సినిమా శీర్షిక పెట్టండి. కాని దానిలోనూ భిన్నత్వం చూపండి. నెక్స్ వద్దు. హుందాగా కొత్త రీతిలో నిర్వహించండి.

—యస్. శారద బి. యస్ సి, కాకినాడ

అడ్డుగోడలను నేలకూర్చి దైర్యంగా కులం. మతాలకు స్వస్తి చెప్పినపుడే సమాజంలో పావని లాంటి అమాయకురాళ్ళు నిండు జీవితం నిబ్బరంగా, నిదానంగా నడుస్తాయి.

—కొక్కరాల వెంకటరెడ్డి, రాజమండ్రి

టంగుటూరి సుబ్బరెడ్డిగారి "అడ్డుగోడ కూలింది" కథానిక చాలా బాగుంది. నేటి సామాజిక వ్యవస్థలో కులం-ప్రేమికుల పాలిటి అడ్డుగోడగానే నిలిచింది. తరతరాలుగా ఈ సాంఘిక వ్యవస్థలో పాతుకుపోయిన ఈ కుల నిద్ధాంతం అంత తొందరగా సమసిపోయేది కాదు. అలా అని ఎవరిమటుకు వారు అనుకుంటే దీన్ని చేదించే మార్గం మృగ్యం. అందువల్ల నేటి యువత పావనిలా భయపడి మనస్సు చంపు కుని బ్రతికేకన్నా అరుణలా ముందుకు నడిచి ఒక నూతన వ్యవస్థను సృష్టించవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా వున్నది. కథ ముగింపు బావుంది. పరిస్థితులతో రాణిపడడంలోనే నిజమైన

మనశ్శాంతి వుందనే విషయం చివరికి పావని గ్రహించగలిగింది. నిజంగా రచయిత్రి సమస్యను సృష్టించి, దానికి పరిష్కార మార్గం కూడా చూపెట్టారు. సంతోషం.

—జి. నరవ్వరేదేవి, గోపాలపేట

'వనిత'లో సినిమా శీర్షిక ప్రవేశపెట్టడంపట్ల సోదరి నగ్మాన అభిప్రాయాన్ని మిగతా సోదరిమణులు అపార్థం చేసుకుని, అదేదో కొంపముంచే విషయ మన్నట్టుగా చేసిన దాడి చూస్తే "నిజమే సుమా! వనితలు వెనుకబడి ఉన్నారు" అనిపిస్తుంది ఎవరికైనా. సినిమా శీర్షికను-సినిమా వార్తల శీర్షికగానే ఎందుకు తీసుకోవాలి? ఆ శీర్షిక ప్రవేశపెడితేనే 'వనిత' అపవిత్రం అయిపో తుందన్నంత 'ఇదిగా' సినిమాల్లో ఏం వుంది? అలా వున్న సినిమాలు ఇకమీదట రాకుండా వుండాలంటే ఏం చేయాలి-వంటి విషయాలమీద విమర్శనాత్మక రచనలు, అసక్తిదాయకమైన చర్చలు నిర్వహించవచ్చును గదా? పెడతోవన

అభిప్రాయాలు శీర్షికలో ప్రచురింప బడే ప్రతి లేఖకూ ఐదు రూపాయిలు పా రి తో షి కం గా పంపబడుతుంది

'గాయాలు మానే మొక్కలు' గూర్చి తెలిపి నందుకు కృతజ్ఞతలు. 'దైదాక్స్' మొక్కలు చాలా చోట్ల ఆరుబయట కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. ఈ వ్యాసం ప్రత్యేకంగా చక్కని పోచోలతో ప్రచురించటం బావుంది. 'బొటానికల్ నేమ్స్' రాయటంతో ఇంటరెస్టింగ్ గా ఉంది. ఇలాగే మన ఇంట్ల వెనకే పనికొచ్చే ఎన్నో మొక్కలు పడి ఉంటుంటాయి. వాటి ఉపయోగం తెలియక, బామ్మగారన్నట్లు 'పెరటి చెట్టు మందుకు పనికి రా'దన్నట్టుగా వ్యర్థమైపోతున్నాయి. ఉదాహరణకు కాకరాకు పసరును కాలిన పుండ్లకు క్రమంగా రాస్తే, ఎంతటి బొబ్బలెక్కినా త్వరగా నయమై పోతాయి. దొండాకు పసరు 'ఇన్నులిన్' కలిగి ఉంటుంది. ప్రకృతి వైద్యంలో డయాబిటీస్ ఉన్న వాళ్ళకు దొండాకు, దొండకాయ వాడమంటారు.

—సుధాపా శాస్త్రి, నడిగూడెం

ఒక కుట్టుపని కేంద్రంలో చేరడానికి వందమంది స్త్రీలు వేచి వున్నారంటే మనకు నమ్మకం కలుగుతుందా? అతిశయోక్తి అనిపిస్తుంది. కానీ సికింద్రాబాదులోని రెడ్ క్రాస్ సంస్థ నడిపిస్తున్న 'లేడీ బార్న్ కుట్టు కేంద్రం' చూస్తే అది నిజమేనని ఒప్పుకుంటాం. నూట ఇరవై ఐదు మంది స్త్రీలు బారులు తీర్చి కూర్చుని తడేక దీక్షతో ఎంట్రాయిడరీ, కుట్టుపని, పెయింటింగ్, బొమ్మలపని చేస్తుండటం చూడవచ్చును. ప్రొద్దున్న 11 గంటల నుంచి సాయంత్రం 4 గంటల వరకు నడుస్తుంది ఈ కార్యక్రమం. నేర్చుకునేవారు నేర్చుకుంటుంటే, అర్హత ప్రకారం దుస్తులు వగైరాలు తయారుచేసేవారు తయారుచేస్తుంటారు.

ఈ కేంద్రానికి కన్వీనర్ శ్రీమతి రజియా అల్లాద్దీన్. "ఇటువంటి కేంద్రం స్థాపించాలన్న నిర్ణయం రెడ్ క్రాస్ కమిటీలో 1974లో జరిగింది. తొమ్మిదిమంది ఆడవాళ్ళు వచ్చారు మొట్ట మొదటి క్లాసుకి. సూదుల పొట్లం కొని తెప్పించాం ఆవేళ. పని ప్రారంభించాం. కేవలం వ్రాయడం, చదవడం వచ్చినవారు ఏదో ఒక పని నేర్చుకుని, నాలుగు డబ్బులు సంపాదించాలని అనుకుంటారుకదా! వారు ఒక్క పైసా ఫీజు చెల్లించకుండా, చిన్న దారంముక్క కూడా తెచ్చుకోకుండా, మావద్ద పని నేర్చుకోవచ్చు. ఐదు రకాల చేతిపనులు నేర్పిస్తున్నాం. పని నేర్చుకున్న తర్వాత ప్రాకులు

తడేక కుట్టుపని

కుట్టి, పూలు అల్లి, రకరకాల వస్తువులు తయారు చేసే నెలకి 10 నుంచి 85 రూపాయల వరకూ సంపాదించుకొంటున్నారు. వారు చేసిన వస్తువులు మేమే ఎగ్జిబిషన్లలో, ఉత్సవాల్లో అమ్ముతాము. ఈ మూడేళ్ళలో 482 మందిని చేర్చుకున్నాము" అంటూ కుట్టుపని కేంద్రం చరిత్రను వివరించారు శ్రీమతి రజియా.

ఇక్కడ తయారవుతున్న వస్తువులు ఏమిటని చూస్తే, చాలా పెద్ద జాబితాయే అవుతుంది. ఎంట్రాయిడరీ చేసిన తువ్వాళ్ళు, గెన్లు, గలీబులు, నైలాను చీరెలు, చక్కని గుడ్డ బొమ్మలు, స్కూలు బేగు, పూలు న్వెట్టర్లు, పెన్సిలు డబ్బాలు-ఇలా ఎన్నో. నిత్యం మనం వాడుకునే వస్తువులు కాస్త ఆకర్షణీయంగా, కళ్ళకి యింపుగా ఎలా రూపొందించవచ్చో అర్థమవుతుంది వీటిని చూస్తే. నాకు ప్రత్యేకించి ముచ్చటవేసిన విషయం ఏమిటంటే-ప్రతి బట్టా ఒక్క ముడతా, మరకా

లేకుండా, ఏ వస్తువుమీదా యింత మురికి లేకుండా పరిశుభ్రంగా వుండడం. కొన్ని నెల్లోఫేన్ పేపర్లలో అమర్చి వున్నాయి. ఇన్ని చేతులు మారుతున్నవి యింత శుభ్రంగా ఎలా వున్నాయంటే, ఈ కేంద్రాన్ని నిర్వహిస్తున్న కన్వీనరు పెట్టిన ఒరవడే అని అర్థం అవుతుంది. కన్వీనరు శ్రీమతి రజియా, ఐదుగురు టీచర్లూ తెల్లని కోట్లు తొడుక్కుని తిరుగుతుంటే హాస్పిటల్లోలా అంతటా పరిశుభ్రతను పాటిస్తున్నారనిపించింది.

రెడ్ క్రాస్ సంస్థ మొదట్లో ఒక కుట్టుమిషను కొనియిచ్చింది. ఇప్పుడు 12 కుట్టుమిషన్లున్నాయి. ఇంకా ఎంతో పర్చిచరుంది. దాదాపు అన్నీ విరాళాలుగా ప్రోగుచేసినవే. శిక్షణ పొందేవారు నేర్చుకునేందుకు కావలసిన బట్టలూ, దారాలూ కొంత కొంటారు; చాలావరకూ విరాళాలుగా వస్తాయి. ఉపాధ్యాయులు అందరూ శిక్షణ పొందినవారే.

ఏదికానీ ఫీజులేకుండా ఉచితంగా వస్తుందంటే మనవాళ్ళు దానికి విలువ యివ్వరు. కానీ

కేంద్రం

ఈ కేంద్రం విషయంలో అలాకాదు. ఇక్కడ మాత్రం అలెండెన్స్ తప్పనిసరి. నూటికి 80 రోజులు తప్పనిసరిగా హాజరు అయిన వారికి పరీక్ష నిర్వహించి సర్టిఫికేట్లు యిస్తారు. వారివారి చురుకుదనాన్ని బట్టి ఆరు నెలల నుంచి, రెండున్నరకు శిక్షణ పొందుతారు. కత్తిరింపులు, అల్లికలూ, ఎండ్రాయిడరీలు-అన్నీ వస్తాయి యీలోగా. గవర్నమెంటు పరీక్షల పద్ధతిలోనే ప్రాక్టికలు పరీక్షలు నిర్వహించి సర్టిఫికేట్లు యిస్తున్నారు. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ వారి గుర్తింపు వీటికి తెప్పించాలన్న ఉద్దేశం వుంది. ఈ ఏడాది 57 మంది సర్టిఫికేట్లు పొందారు. రాజధాన్యంలో గవర్నర్ శ్రీమతి శారదా ముఖర్జీ వీరందరికీ సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చారు. అమెతో అల్పాహారవిందు ఆరగించి, ప్రతి ఒక్కరూ సర్టిఫికేటు స్వీకరిస్తూ పోటో తీయించు కున్నారు. చాలా సామాన్యమైన పేద కుటుంబాలకు చెందిన యువకులకు ఇది నిజంగా ఎంత సంబరం కలిగించిన విషయమో ఊహించ వచ్చును.

ఇంత జయప్రదంగా ఈ కేంద్రం నడవడానికి కారణం ఏమిటని రెడ్ క్రాస్ రాష్ట్ర శాఖ కార్యదర్శిని కుమారి కోకా సీతను అడిగితే-“నిస్సందేహంగా యీ ఒక్క వ్యక్తి-శ్రీమతి రజియా అల్లాద్దీన్ చేస్తున్న కృషి” అన్నారు. సంపన్న ముస్లిమ్ కుటుంబీకురాలు, ఇద్దరు బిడ్డల తల్లి అయిన శ్రీమతి రజియా బొంబాయిలోని నెయింట్ మార్గరెట్స్ కళాశాలలో టీచర్ ట్రైనింగ్ డిగ్రీ పొందారు. చేతిపనుల విభాగంలో స్పెషలైజ్ చేశారు. బొంబాయిలోని జె. జె. స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ లో చిత్రలేఖనం, దేవదార్ స్కూల్లో సీతారు నేర్పు కున్నారు. మహారాష్ట్రీయ మహిళా కౌన్సిల్ లో అనాథ శ్రీ సదనంలో నాలుగైదు సంవత్సరాలు పని చేసి, సంఘసేవలో అనుభవం, అనురక్తి పెంచుకున్నారు. ఒక మంచిపని ఏదైనా చేస్తుంటే అమె ఉబలాటానికి బొంబాయిలో అమె తండ్రిగారు రూపుదిద్దారు; హైదరాబాదులో అత్త మామలు చక్కని ప్రోత్సాహం ఇచ్చారు. అమె ఆస్పత్రి రోగుల సంతేమ కమిటీలో కొన్నాళ్ళు సభ్యురాలిగా పనిచేస్తూ ఆస్పత్రులు సందర్శించే వారు. కానీ అమె మనస్సంతా చేతిపనులమీదే. కాబట్టి 1974లో రెడ్ క్రాస్ కమిటీలో సూచనలు చేసి, ఈ కేంద్రాన్ని ఆరంభింపజేశారు.

తానువచ్చి క్లాసులు నడపడమేకాక, ఏయే క్రొత్త రకాలు తయారుచేయాలో క్రొత్త డిజైను

పుస్తకాలు సేకరించి తీసుకుని రావడమేకాక, అమె ప్రతి యువతిలోని నైపుణ్యాన్ని పరిశీలించి, వారికి చేతనైన వస్తువులను తయారు చేయిస్తూ, ఒక్క బట్టముక్కగానీ, ఒక్క షణం కాలంగానీ వృథాపోకుండా అజమాయిషీ చేస్తుంటారు. ఈ పనంతా ఒక ఎత్తు అనుకుంటే, అమె వ్రాస్తున్న రిజిస్టర్లు, అకౌంట్లు మరో ఎత్తు. ప్రతి వైసాకి లెక్క. ప్రతి అభ్యర్థిని దరఖాస్తు ఫారం నుంచి, అమె కుట్టిన ప్రతి శార్తీకి కొలతలు, రేట్లు, అర్డర్ల వివరాలు, అమ్మకాల వివరాలు, ఎగ్జిబిషన్ కి తీసుకువెళ్ళిన వస్తువుల జాబితాలు, వాటి అమ్మకాలు, తిరిగివచ్చినవాటి వివరణ-ఒకటేమిటి కనీసం ఒక యిరవై పుస్తకాలు, ఫైర్స్ అమె గుండ్రని అక్షరాలతో నింపేస్తూ వుంటారు.

నేను నిజంగా విభ్రాంతిచెంది, ‘సోషల్ వర్క్ అంటే యీ చాకిరీ అంతా ఏమిటి-ఒక గుమస్తాను వేసుకొండి’ అన్నాను.

“దానికి డబ్బు ఏదీ?” అన్నారావిడ. “పోనీ, కొన్ని రిజిస్టర్లు చిత్తుగా వ్రాయండి-ఇన్నెందుకు?” అంటే-“మా ఆడిటరు వూరుకోరు” అన్నారు.

“సరదావుండే మరో సోషల్ వర్కర్ ని ఎవరి నైనా సాయానికి రమ్మనండి” అని సూచిస్తే-“నాకు అభ్యంతరం లేదు. వారానికి ఒకసారి చుట్టంచూపుగా వస్తే లాభంలేదు. ప్రతిరోజూ బకాయి లేకుండా ఎప్పటి లెక్కలు అప్పుడు వ్రాసేవారు ఎవరైనా వుంటే తప్పకుండా పంచి యిస్తాను నా పని. కానీ వారు ఎప్పుడో ఒకనాడు తొంగిచూసిపోతే, రెడ్ క్రాస్ కమిటీకి జవాబుదారీ నాదే వుంటుంది. పొరబాట్లు జరిగితే నాకు బాగుండదు” అన్నారు.

రెడ్ క్రాస్ భవంతి మేడమీద కుట్టుపని కేంద్రం కోసం హాలు నిర్మిస్తారట. అప్పుడింకా ఎక్కువ మందిని నేర్చుకోవచ్చని అమె ఆశిస్తున్నారు.

చివరికి వస్తూ-“ఇంతపని చేస్తూవుంటే మీరు కొద్ది సంవత్సరాల్లో అలసిపోతారు మినెస్ అల్లాద్దీన్!” అన్నాను నేను.

అమె నవ్వి-“ఈపని ఈ విధంగా చేయకపోతే నేను ఉండలేను. నాకు తోచదు. నాకిష్టంగా వున్నది నాకు భారం ఎలా అవుతుంది? అలసట ఎలా అవుతుంది?” అన్నారు. నిస్వార్థమైన సంఘ సేవకు నిర్వచనం ఈ ఒక్క వాక్యంలో వినబడింది నాకు.

—జె. ఆర్.

భారత దేశంలో అన్నిటికన్నా అధికంగా అమ్మబడుతోంది

ఏ యితర డిటర్జెంట్ ఉతికే విజ్ఞ లేక బార్ తో పోల్చి చూచినా

లక్షలాదికి మక్కువైనది, వారు
నమ్మికతో చెప్పేది:
సూపర్ 777
డెటర్జెంట్ ఉతికే బార్

సూపర్ 777

హెచ్చు తెల్లదనం, తక్కువ ఖర్చులో

ఎక్కువ కాలం వస్తుంది,
హెచ్చు తెల్లదనం నిస్తుంది;
సబ్బుతో పోల్చి చూస్తే ఇది మీ
డబ్బును పొదుపు చేస్తుంది.

Shilpi-dm-6a/77 Tel

కొత్త 'పూత'తో కొత్త రకం మంటపాత్రలు

శాస్త్రీయ విజ్ఞానం రోజు రోజుకూ పెరుగుతూనే వుంది. అలా పెరగడం చేతనే సూపర్ సానిక్ జెట్స్, అంతరిక్షపరిశోధనలూ మొదలైనవి ఎన్నో సాధ్యమవుతున్నాయి. శాస్త్రీయ విజ్ఞాన పరిశోధన వల్ల ఆ విధంగా ఎన్నో లాభాలు కలిగినట్లుగానే— 'ఇల్లాలు'కు కూడా కొన్ని లాభాలు కలిగాయి. వంటకి సంబంధించి, శ్రమ తగ్గడానికిగాను ఎన్నో సాధనాలు వచ్చాయి. ప్రెషర్ కుక్కర్స్, కాఫీ పెర్కరేటర్స్, రైస్ కుక్కర్స్, గ్రైండర్స్, మిక్సర్స్—అలా.

అదే విధంగా వంట చేసే పాత్రలు కూడా కొత్త 'విధానం'తో రూపొందింపబడి, ఇటీవలి కాలంలో ప్రాచుర్యం పొందాయి. 'టెఫ్లాన్' ప్రాసెస్ ద్వారా తయారు చెయ్యబడే ఈ పాత్రల వల్ల, కాలం కలిసినస్తుంది; కుభ్రం చెయ్యడానికి అతే శ్రమపడవలసిన అవసరమూ వుండదు.

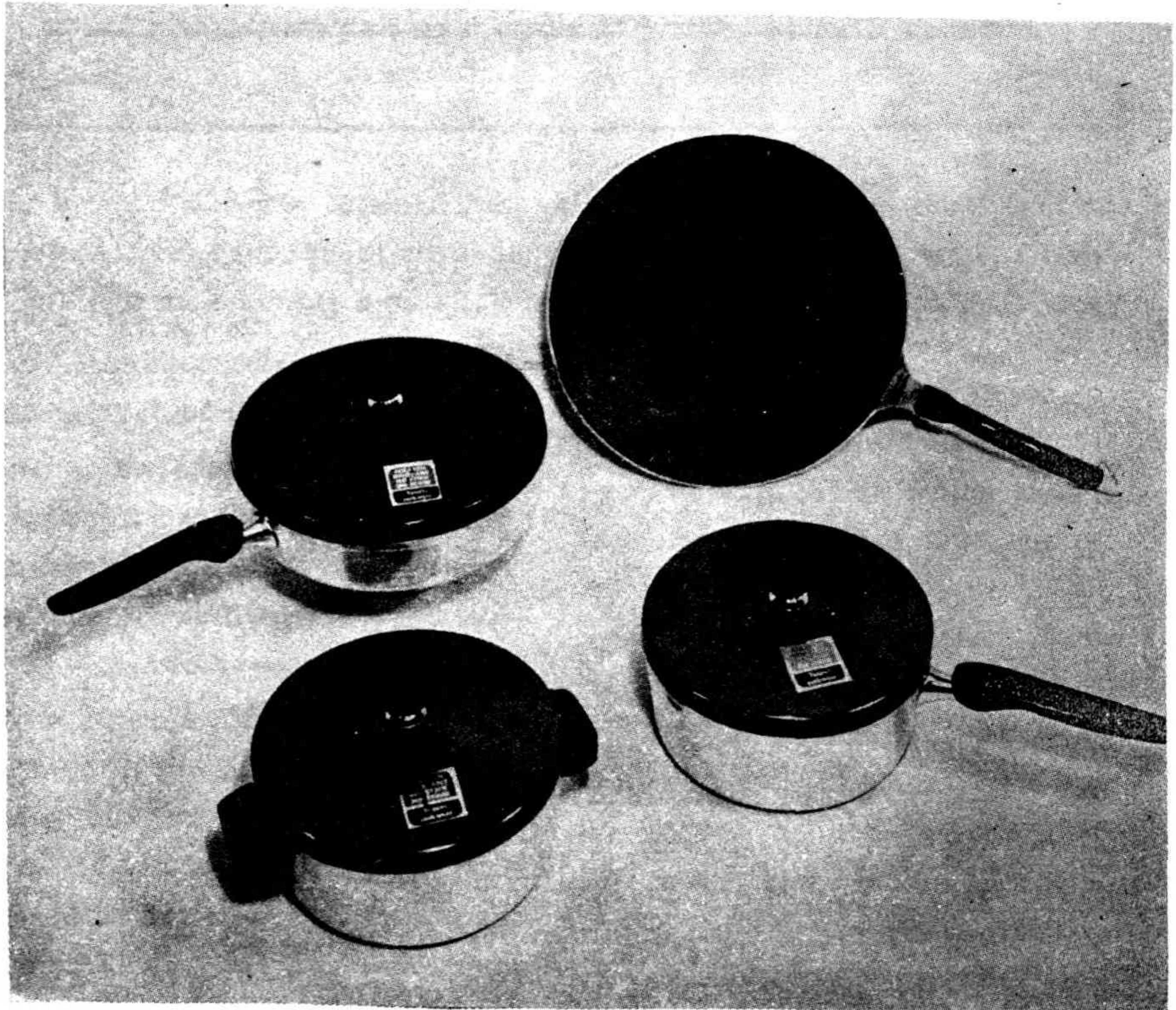
'టెఫ్లాన్' అనేది ఒక రకమైన పూత. కళాయి లాంటిది. ఈ పూతవల్ల - మామూలు పాత్రలకు నూనె అంటుకున్నట్లుగా—ఈ పాత్రలకు నూనె అంటుకోదు. నూనె వాడకంలో బాగా ఆదా కనిపిస్తుంది. అమెరికా, యూరప్, ఇంగ్లండ్ మొదలైన దేశాల్లో ఇలాంటి పాత్రలే బాగా వాడకంలో వున్నాయి. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే—ఈ రకమైన పాత్రలు లేని ఇళ్ళే లేవు!

మన దేశంలో కూడా ఈ మధ్యనే ఇలాంటి పాత్రలు తయారుకావడం ఆరంభమైంది. అయితే, మనకు కొన్ని కొన్ని భయాలన్నాయి. మనకి ఒక రకమైన పాత్రల్లోనే వంట చెయ్యడం అలవాటు. అది మారిస్తే, అనారోగ్యం కలుగుతుందన్న భయాల మనలో నాటుకుపోయాయి. సైన్ రెస్

ట్రీర్ పాత్రలు వచ్చిన తొలి రోజుల్లో వాటిని వాడడానికి చాలామంది భయపడేవారు. అంచేత ఇలాంటి కొత్తరకమైన పాత్రలు

తక్కువ నూనెతో చెయ్యవచ్చును.

అలాగే, కాయగూరల వేపుడులు కూడా తక్కువ నూనెతో, తొందరగా వేయించవచ్చును.

వాడడానికి కూడా భయపడవచ్చును. కాని, అలాటి భయాలేమీ అక్కర్లేదు. 'టెఫ్లాన్' పూత గల పాత్రల్ని నిర్భయంగా వాడవచ్చును. ఈ పాత్రల్లో మాంసాహార, శాకాహార వంటకాలన్నీ చెయ్యవచ్చును. ముఖ్యంగా అప్లేట్స్, ఫ్రైడ్ ఎగ్స్ లాంటివి చాలా సులభంగా తక్కువ కాలంలో,

బెండకాయలు, బంగాళాదుంపల్లాంటివి—వేయించి నప్పును. అవి ఏమాత్రం పాత్రకు అంటుకోవు; సులభంగా వేగిపోతాయి.

ఈ పూతతో తయారయే పెనాలు కూడా వున్నాయి. ఈ పెనాల మీద అట్లు వేస్తే, అవి పెనానికి అంటుకోదం, దాన్ని తియ్యడానికి అట్లు

‘తృప్తి ఇండస్ట్రీస్’ వారు తయారుచేసే ఆయా పాత్రల ధరలు ఇలా ఉన్నాయి.
(ఈ ధరలకు స్థానిక పన్నులను చేర్చుకోవలసి వుంటుంది.)

పాత్ర పేరు	చుట్టు కొలత	పట్టు కొలత	ధర
1. సానెట్ (బిగువైన రంగు మూతతో)	150 మి. మీ.	ఒక రీటర్	రూ. 49. 00
2. సాన్ పాన్ (మూతతో)	185 మి. మీ.	1½ రీటర్	81. 50
3. సాన్ పాట్ (మూతతో)	210 మి. మీ.	2½ రీటర్	71. 75
4. ఫ్రైపాన్ (మూతతో)	185 మి. మీ.	—	58. 75
5. స్క్విలైట్ (మూతతో)	250 మి. మీ.	—	78. 75
6. కెసిరోర్ (మూతతో)	210 మి. మీ.	2½ రీటర్	78. 75
7. కెసిరోర్ (మూతతో)	250 మి. మీ.	4½ రీటర్	94. 75
8. చిన్ననైజా తావా	235 మి. మీ.	—	43. 25
9. ఇంకాస్త పెద్ద తావా	280 మి. మీ.	—	58. 75
10. పెద్ద నైజా తావా	315 మి. మీ.	—	82. 00

కాడపెట్టి మనం కుస్తీపట్టడం - వంటివి ఏమీ జరగవు. చాలా తక్కువ నూనెతో, సులభంగా అట్టు వేసుకోవచ్చు.

ఇలాంటి పాత్రల్ని మన దేశంలో ఇవాళ కొద్ది కంపెనీలే తయారు చేస్తున్నాయి. మన వంటలకి కావలసే విధానంలో, మన వంటకాలకి తగ్గట్టుగా వీటిని తయారు చేస్తున్నారు. బాణలి, పెనం, తావాలవంటివే కాకుండా, ‘బోస్ట్’ చెయ్యడానికి - బోస్టర్స్ కూడా తయారు చేస్తున్నారు. దోనెలు సులభంగా పొయ్యిడానికి తావలు బాగా పనికివస్తాయి. అయితే, ప్రెషర్ కుక్కర్స్ వాడుతున్నప్పుడు, మనం ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటామో, అలాంటివే కొన్ని చిన్న జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే చాలు. ఐనా అవేం ప్రమాదకరమైనవికావు.

1. వీటిని కుభ్రపరచడంలో కొంత శ్రమ తగ్గినా, ఇంకోవిధమైన ‘శ్రమ’ కనిపిస్తుంది. అంటే-వీటిని గోరువెచ్చని సబ్బు కలిపిన నీళ్ళతో, కడగాలి. అంటే! మామూలు పాత్రల్ని ‘తోమి నట్టు’గా తోమనవసరం లేదు. కడిగేస్తే చాలు.

2. పాత్రల్లో ఏమీ లేకుండా నిప్పుమీదనో, మంటమీదనో పాత్రల్ని పెట్టేటప్పుడు, కాస్త

నూనె పుయ్యాలి. అలాగే పెట్టేస్తే పాత్ర మాడు తుంది. మాడడంవల్ల, పూతకు దెబ్బ తగలవచ్చును. అంచేత పాత్ర అడుగంటకుండా చూడాలి.

3. గాస్ పొయ్యిమీద పెట్టినప్పుడు, మంట ఎప్పుడూ మధ్యస్థంగా (మీడియమ్) వుండాలి.

4. ఇనప గరితెల్లాంటి, గట్టి రోహంతో చెయ్యబడ్డ బరువైన గరితెల్ని, పాత్రలో వుండే పదార్థాన్ని తిప్పడానికి, కలపడానికి వాడకూడదు. అవి, పూతమీద గీతలు పెడతాయి. కర్ర గరితెల్లాంటివి వాడడం, చాలా మంచిది.

‘బెప్లాన్’ పూతతో తయారైన పాత్రలు పట్టణాల్లో వుండే పెద్ద షాపుల్లో దొరుకుతాయి. ఇలాంటి పాత్రల్ని మనదేశంలో తయారు చేస్తున్న వాళ్ళలో ‘తృప్తి ఇండస్ట్రీస్’ వారు ఒకరు. ‘సఫైర్’ అన్న పేరుతో వారు, అన్ని రకాల పాత్రలూ తయారుచేసి, మార్కెట్ చేస్తున్నారు. ఈ పాత్రలకు, సరిగ్గా ఇమిడే మూతలు కూడా వుంటాయి. వంటకాగానే, వాటి వాటి మూతలు, వాటిమీద పెట్టేస్తే-బిగువుగా వుంటాయి. దానివల్ల పదార్థం అరిపోదు; దాని వాసనా ఇగిరిపోదు. పైగా ఆ పాత్రల్ని అలాగే, వద్దన దగ్గరకి తీసుకుపోవచ్చు-నేరే పాత్రలోకి తియ్యవలసిన అవసరం లేకుండా.

ఈ పాత్రల తయారీ గురించి:

1. కొత్తరకం పూత అంటే ఏమిటి?

‘పోలిటెట్రాఫ్లోరిన్’ అనే ప్లాస్టిక్ పదార్థాన్ని ఈ పాత్రల రోపం ‘పూత’కు ఉపయోగిస్తారు. ఇదొక రసాయన పదార్థం. అయితే, ఈ రసాయన పదార్థంవల్ల వంట పదార్థాలకి ఎలాంటి హాని వుండదు. (అమెరికా లోని ‘ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్’ వారు ఎన్నో పరిశోధనలు జరిపిన తర్వాత, ఈ ‘పూత’ ఆరోగ్యానికి ఎలాంటి భంగమూ కలిగించదని తేల్చారు.) అలాగే, ఎలాంటి ఘాటు సబ్బు నీటితో కడిగినా, పూతకేమీ ఇబ్బంది వుండదు. వంట చేసేటప్పుడు, ఎక్కువ వేడి ఉపయోగించినా కూడా పాత్రలో వంట పదార్థం వున్నప్పుడు పాత్రకేమీ ఇబ్బంది వుండదు.

2. గీతలు వడవి పూత

ఇదివరలో ఇలాంటి పాత్రల రోపం పూసే పూతకు తొందరగా గీతలు వడవి. అంచేత కర్ర గరితెల్ని ఉపయోగించేవారు. ఇప్పుడు ఆ బాధలేమీ లేవు. మరీ బరువుగా వుండే ఇనప గరితలు తప్ప, తక్కినవి ఏవైనా వాడవచ్చును. మరొక గట్టిపూత పూసే విధానం వచ్చినందువల్ల, ఇప్పుడు ఈ పూత చెడదు. పైగా, ఈ పూత మరిన్ని సంవత్సరాలు కూడా చెక్కు చెదరకుండా వుంటుంది. ఈ పూతలో పకు సంబంధమైన కొవ్వు పదార్థం ఏదీ కలవలేదు. ఇది కేవలం మనిషి రూపొందించిన ఒక పదార్థం.

3. మచ్చలు వడితే ఏం చెయ్యాలి?

ఎప్పుడైనా, మన పొరపాటువల్ల, (బాగా ఎక్కువ వేడివల్లగాని, బాగా రుద్ది తోమడం వల్ల గాని, బరువైన గరితెలతో కలపడం వల్ల గాని) మచ్చలు పడితే-ఆ మచ్చల్ని తీసేయవచ్చు. ఒక కప్పు నీళ్ళలో రెండుపెద్ద స్పూన్ల వంటపోడానూ, అరకప్పు సబ్బు కలిపిన నీళ్ళనూ పోసి-కలపాలి. మచ్చలు పడిన పాత్రలో ఆ నీరు పోసి, ఆ నీరు మచ్చమీదికి వచ్చేలా పాత్రను వంచి, పది నిమిషాలపాటు మరిగించాలి. ఆ తర్వాత, ఆ నీటితోనే అక్కడ రుద్ది బాగా కడిగేసి, ఆరనివ్వాలి. మళ్ళీ ఉపయోగించే ముందు, ఏదైనా వంటనూనె రాసి బాగా తుడిచేయాలి. ఇలా చెయ్యడం వల్ల పూతరంగు కాస్త తగ్గినట్టు కనిపించినా, దాని గుణం ఏ మాత్రం తగ్గదు!

—కమలాకుమార్

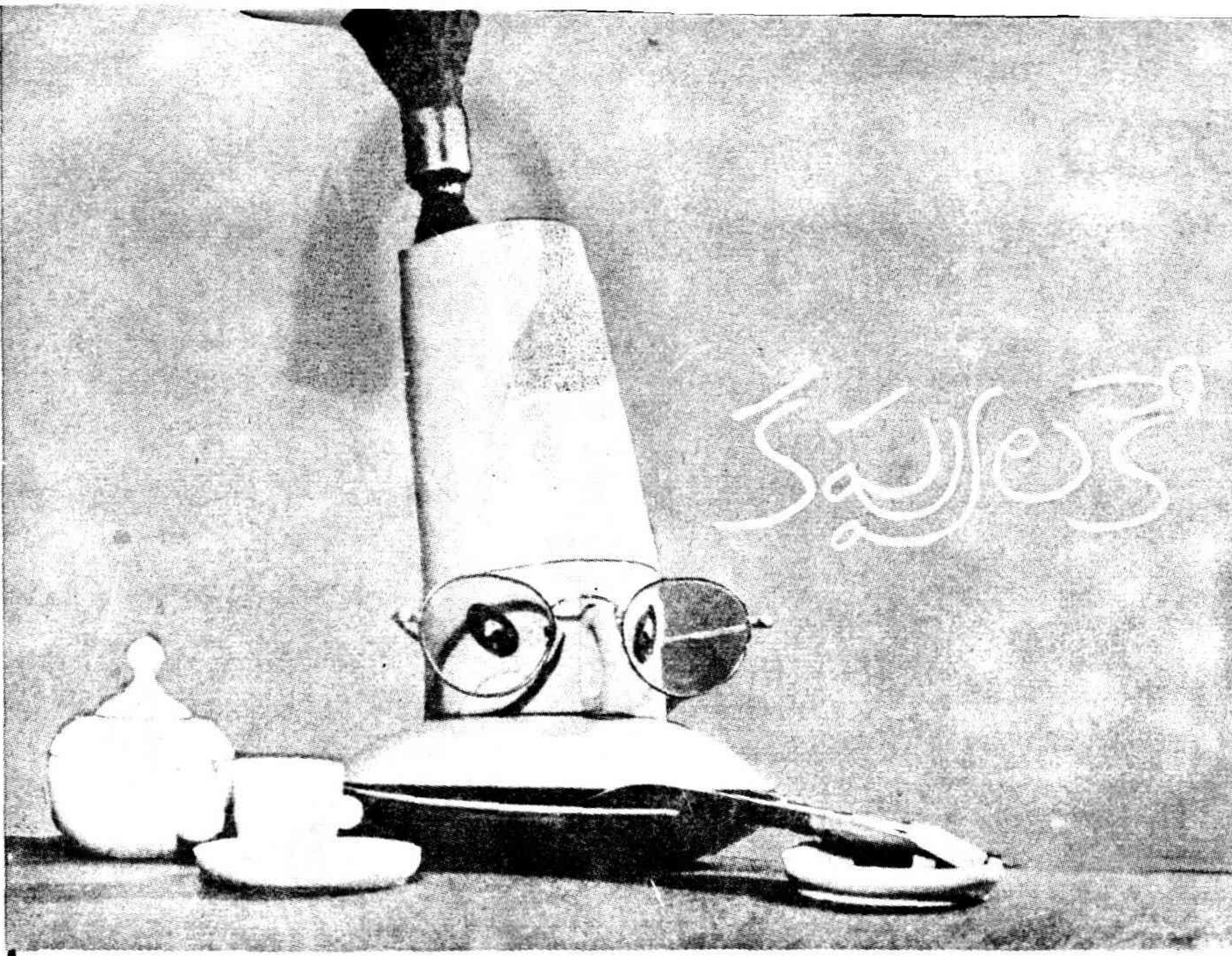
పిల్లలకు దుస్తులు

రకరకాల రంగులను కలగలిపి రూపొందించే
అందమైన బట్టలంటే పిల్లలు ఎంతో ఆనంది
చూపుతారు. ఈ పేజీలోని వర్ణచిత్రాలలో కనిపిస్తున్న
బాలికల దుస్తులు ఆకర్షణీయంగా కనిపించడానికి
వాటిలోని రంగుల పొందిక కారణం. ఆనంది
ఉన్నవారు ఇక్కడి దుస్తుల ఫాషన్ల ప్రకారం తమ
పిల్లలకు కూడా దుస్తులు రూపొందించవచ్చును.
రంగు రంగుల గుడ్డలను సరిగా మేళవించడం వల్ల
ఈ దుస్తులలో ప్రత్యేకత తీసుకురావచ్చును!

— ఛాయా ఆర్య

కష్టాలకో...

సాధారణంగా ఈ రోజుల్లో గాజుతో చేసిన క్రోకరీ ఫాషనయింది. స్టీలు సామానుకంటే పాటరీ, క్లే, ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్, గ్లాస్ తో చేసినవి చాలా అందంగా వుంటాయి. అయినా అవి చెయి జారితే మట్టిపాలే.

అలా అని వగిరినవన్నీ మట్టిపాలు చెయ్యనవసరం లేదు. కొన్ని అందమయిన గాజు పాత్రలు, పింగాణి కప్పులు, ప్లేట్లు, సాధారణంగా అంచులు చిట్టి వుంటాయి. కప్పులకి చెవులు విరిగి వుంటాయి. అంత దబ్బు పెట్టి ముచ్చటవడి కొనుక్కున్నది కాస్త పాడయిందని వీధిలో పారేయడానికి మనసురాదు. అలా అని చెవుల్లేని కప్పుల్లో, చిట్టిన ప్లేట్లలో ఫలహారాలు పెట్టి ఇవ్వలేము.

అందుకని ఒక చిన్న సలహా. ఇలా చేస్తే వగిరి చెత్తకుప్పకు చేరాల్సిన పాటరీ మళ్ళీ, క్రోకరీ పెట్టుకునే అలమారులోకే అందంగా చేరుతాయి.

మా ఇంట్లో పాడైపోయిన కప్పులు, సాసర్లు, విరిగిపోయిన కాఫీ పాట్లు, చిట్టిన గ్లాసులు, చెంచాలు ముందు కుప్పవేసుకుని కూర్చోండి-విరిగిన ముక్కలేమైనా దొరికితే 'ఎడ్ హెసివ్' (బంక) తో అతికించి అరబెట్టి అన్నీ ఒక్కసారి చూచుకోండి. అవి దొరక్కపోయినా పర్వాలేదు-అలా చూస్తూవుంటే మీకే మంచి ఐడియా తడుతుంది. ముక్కులాగ, మొఖంలాగ, బోడిగుండులాగ, మనిషిలాగ కనబడతాయి. వాటికి సరైన స్థలంలో మిగతా కప్పులు, సాసర్లు కూడ

పెట్టి చూచుకుంటే అచ్చు మనిషి ముఖంలాగే తమాషాగా కనబడుతుంది. వాటికి కాస్త మీసాలు. కళ్ళు వగైరా చేరిస్తే ఎంతో బాగుంటుంది.

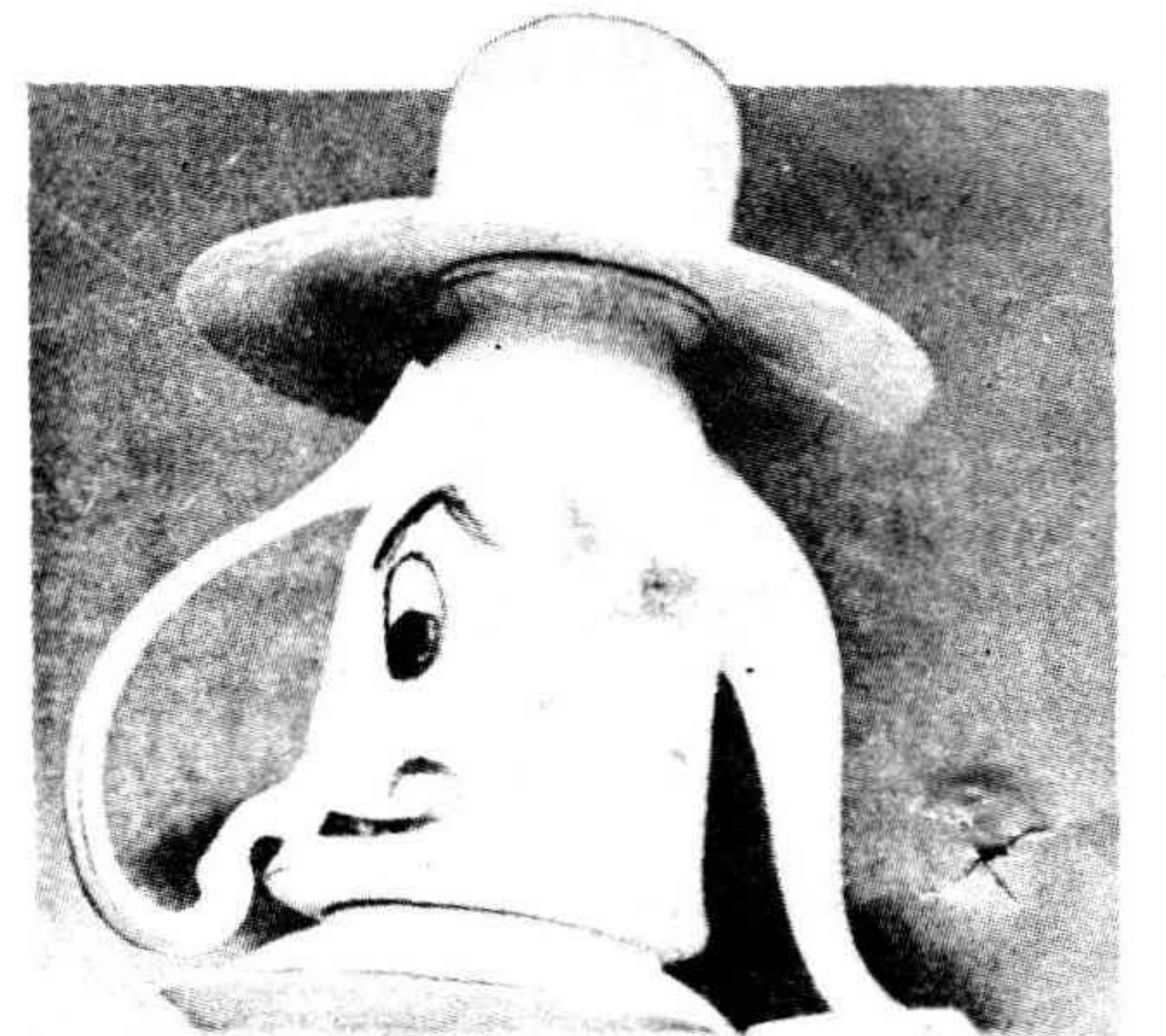
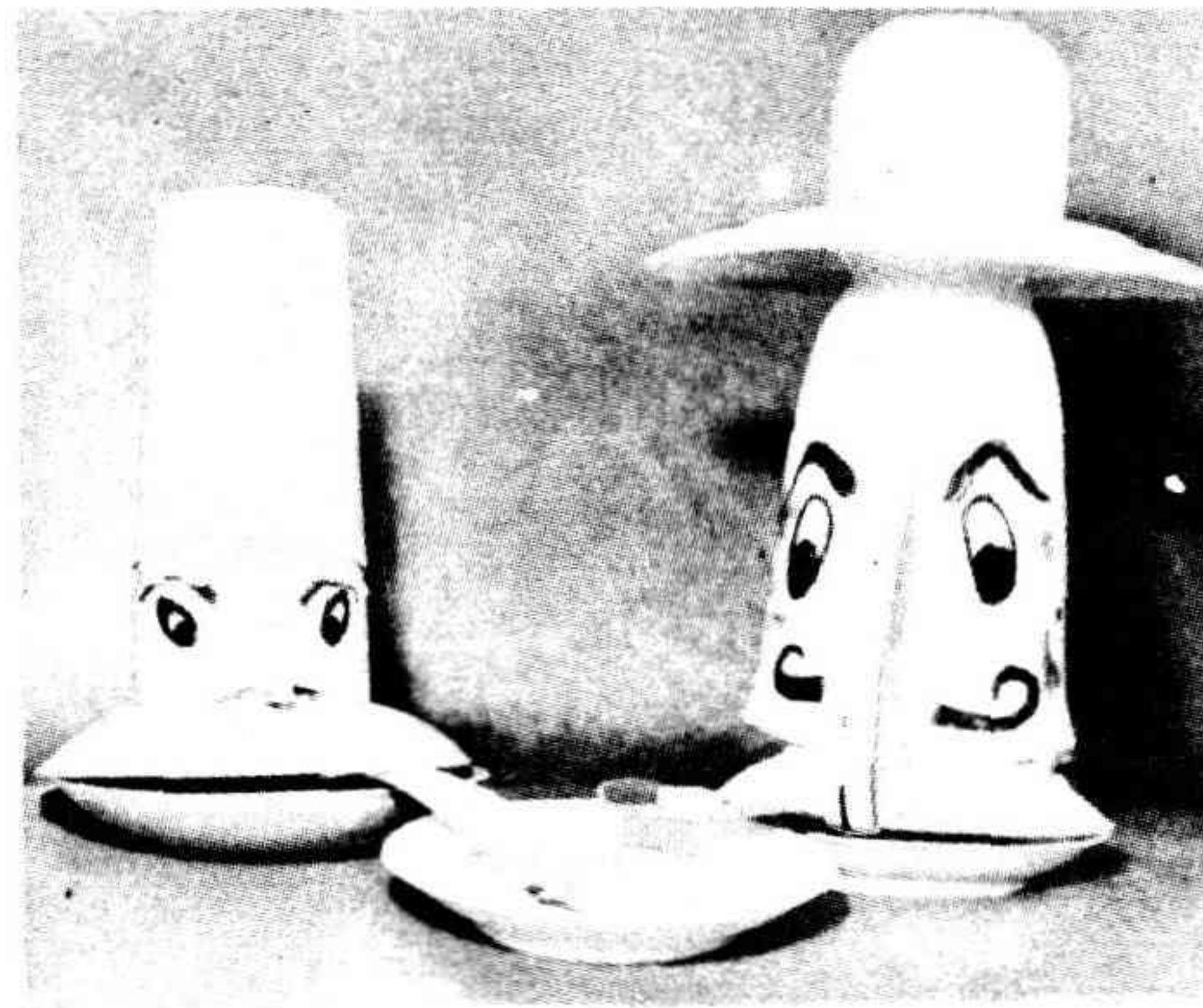
ఈ రకం ఆర్టుని 'స్టిల్ లైఫ్' (Still life) అంటారు ఫోటోగ్రాఫర్లు, పెయింటర్లు. అయితే ఆకారాలు మనం అరేంజి చెయ్యడంలోనే రావాలి గాని, మరీ పెయింట్లు పూసి, గుడ్డలు చుట్టి గుడ్డు చేస్తే బాగుండదు. అవి అప్పుడు బొమ్మలనబడతాయి గాని, స్టిల్ లైఫ్ కాదు.

ఫోటోలోలాగా కాద్దాను బొమ్మల్లా గీస్తే హాస్యం కూడా మిళితమవుతుంది. కాద్దాస్తూ ఎందుకన్నానంటే కప్పుల మొహంలో ముక్కు చెవులు నోరు సరైన

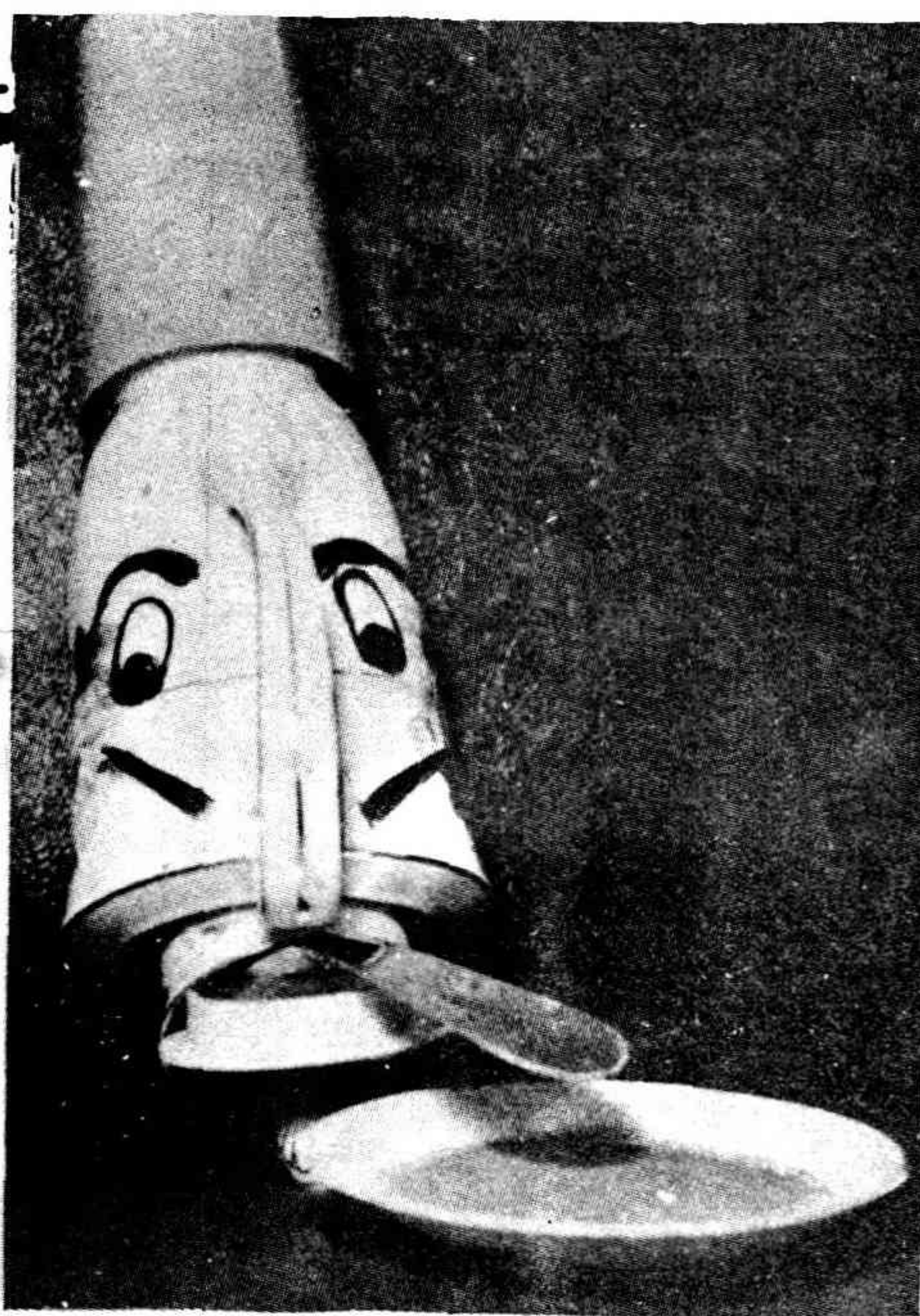
ప్రపోర్షన్ లో వుండవు. కనుక కాద్దావైతేనే బాగా నవ్వుతుంది.

ఫోటోలో ముస్లింబాయీ, సీమదొర లాగ ఎన్నయినా ఐడియాలు వుట్టించొచ్చు. ఇక్కడ సాయిబుగారి బోపి చిట్టిన పాడుగాటి ప్లాస్టిక్ గ్లాసు. వెత్తిన కుచ్చు మా వారి పాత షేవింగ్ బ్రష్. నోట్లో నాలుకకు బదులు పిల్లవాడు పారేసిన మా టంగ్, అత్తగారి పాత కళ్ళజోడు వుపయోగించాము.

బుద్ధుడు అంచు విరిగిన ఫ్లవర్ వాజ్ - తిరగేసి పెట్టాము. అచ్చు బోధిసత్వుడిలాగే పాడుగాటి చెవులతో బాగా కుదిరింది. ముందు ఈ ఐడియా

వచ్చాక మిగతావన్నీ అమర్చడం జరిగింది. ఇక వెత్తిమీద జుట్టుముడి విరిగిన పింగాణి కప్ప-వైన మిల్క్ పాట్ మూత బోర్లించి పెట్టాము.

ఇలా అన్నీ అమర్చి చూచుకుని తర్వాత జిగురు అంచులకు వట్టించి అరబెడితే రెండు రోజుల్లో గట్టిపడి ఇహ మళ్ళీ విరిగినా అతుకు పూడదు. అరిన తర్వాత డ్రాయింగ్ పెన్సిల్ తోగాని పెన్ తోగాని కళ్ళు అవి టైట్ లైన్ గీసుకుని, బాగుంటే దాని మీద ఎనామెల్ పెయింట్ - నెం. 4 బ్రష్ తో వేసుకోవచ్చు. అయితే కొట్టివేతలు తుడుపులు వుండరాదు. పోటోలో మాత్రం ఇబ్రో టచ్ చేసుకునే బ్లాక్ పెన్సిల్ వాడడం జరిగింది. ఈ పద్ధతిలో లైన్ బాగా వస్తుంది. తుడుపుకుని మళ్ళీ వేసుకోవచ్చు. పెన్సిళ్ళయితే మీకు రంగుల్లో దొరుకుతాయి. ఎరుపు, పసుపు-నీలం వగైరా 'గ్లాస్ మార్కింగ్ పెన్సిల్' అని అడగండి.

ఇండియన్ ఇంకు, ఫాబ్రిక్ పెయింట్లు, గోళ్ళ రంగులు, తిలకాలు అతుక్కోవు. వైగా ఎండాక పూడి పోతాయి. అన్నట్లు ముందే కప్పలు అవీ శుభ్రంగా తోమి కడిగి తుడిచి వుంచుకోవాలి. నూనె మరకలు వుండగూడదు. ఉంటే పెయింట్ అతుక్కోదు.

రంగు రంగు సామానులయితే దానికి తగ్గ రంగుల్లో లైన్లు రంగుల్లో గీయండి. ఇహ క్రోకరీ మీద పూల డిజైన్లు ఎక్కువగా వుంటే బేస్ పెయింట్ ఒక రంగు మాత్రమే పూసి (ఎనామెల్ లో) ఆరాక దానిపైన కళ్ళు అవీ వేరే రంగులో

పెట్టండి. విరిగిన భాగాలు కనబడకుండా బొమ్మకు వెనుకవేపుకు త్రిప్పి వుంచుకోవచ్చు; బాగున్న వేసే బొమ్మ వెయ్యొచ్చు.

అలా అని, అతిగా పెయింట్ వేసి, అలంకారాలు చేస్తే స్టిల్ లైఫ్ మూడ్ పోతుంది. బావం, బొమ్మ, మనం ఏర్పాటు చేసే వద్దతిలోనే రావాలి.

చేసి చూడండి. చెత్త కుప్పకు చేరాల్సిన విరిగిన ముక్కలు మళ్ళీ అందంగా-డ్రైనింగ్ హాల్లో అద్దాల బీరువాలో వచ్చి చేరకాయి. అందరూ మెచ్చుకుంటారు.

కాని జాగ్రత్త-"మమ్మీ బొమ్మలు బాగా చేస్తుంది, కప్పలన్నీ బద్దలు గొడదాం రారా తమ్ముళ్ళు" అంటూ మీ పిల్లలు అపార్థం చేసు కువేరు!
—ఎన్. లక్ష్మీగిరిధర్

పుస్తకాల

తప్ప

[రచన : శిఖా వెంకటరమణ రాజా; వెల : రూ 3-50; పేజీలు : 160; ప్రచురణ : ఎమ్. శిషా చలమ్ అండ్ కో, మద్రాసు.]

సమాజాన్ని ఉద్ధరించాలని వితంతు వివాహం చేసుకొని ముందంజ వేసిన చటర్జీ మానసికంగా ఎదగలేకపోయాడు.

విష్ణుమూర్తి పోయాక గోవింద, చటర్జీని పెళ్ళి చేసుకోవటం, ఆ సంగతి పిల్లలకు తెలియ నీయకపోవటం, శ్రీకాంత్ పట్ల చటర్జీ సవతి తండ్రిలా ప్రవర్తించటం, అన్నీ తప్పులుగా తోస్తాయి అతని స్నేహితునికి.

పెద్దలు ఏర్పరచిన కట్టుబాట్లు ఎంత ఉన్నత మైనవో, వాటిని ఢిక్కరిస్తే జరిగే పరిణామాలు, కలిగే కష్టనిష్ఠారాశిమిటో వివరించి ఏటికి ఎదురీడిన మనుషులందరూ తప్పు త్రోవన పోయి నట్లుగా ముగించారు రచయిత్రి.

ఒక ఆశయంతో వ్రాసిన ఈ నవలకు 'తప్పు' అని పేరు పెట్టడం ఏ మాత్రం సమంజసంగా లేదు. ఒక సమస్యను ఇతివృత్తంగా తీసుకున్న రచయిత్రి సరైన పరిష్కారమైనా చూపించాలి లేదా అది పాఠకులకైనా వదిలెయ్యాలి. అలా కాకుండా గోవింద-వితంతు వివాహం చేసుకొని మనశ్శాంతి లేకుండా చిత్రవద అనుభవించినట్లు, అలా చేసుకోవటం తప్పు అన్నట్లుగా ముగించ టాన్ని పాఠకులు తప్పుగా అనుకోగలరు.

అనవసరమైన కొన్ని సంఘటనలు తీసేస్తే కథలో వేగం వుండేదేమో!

నేను బాగా అలసిపోయాను-
వంటచేయడానికి ఓపిక లేదు.
నేను గ్లాక్సోస్-డి
కలుపుకు తాగుతాను.

గ్లాక్సోస్-డి® నిమిషాల్లో శక్తి కారసం

ఇవాళ నేనా
కాత్త
వంటకం
చేసిచూడాలి

మీరు యింటి
పనివలన అలసి
పోవడానికి కారణం శక్తికి
మూలాధారమయిన గ్లూకోజ్ ని
మీ శరీరం కోల్పోవడమే.

గ్లాక్సోస్-డి మిమ్మల్ని యిట్టే
కోలుకునేలా చేస్తుంది. ఇది విటమిన్-డి,
కాల్షియం, ఫోస్ఫేట్స్ తో బలపరచబడిన
గ్లూకోజ్. దీనిని కాఫీ, టీ,
పాలు, పండ్ల రసం, నీటిలో
కలుపుకు తాగండి లేక అలాగే
దీనిని తినండి. ఇది కుటుంబాని
కంతటికీ యిట్టే శక్తిని
సమకూర్చేది.

గ్లాక్సోస్-డి®

- కుటుంబంలోని వారందరి కారసం.
dCA/GL/46C TEL

పిల్లలు తల్లిదండ్రుల ప్రేమకు కామకుంటున్నారా?

“చీ! ఏం పిల్లలో ఏమో! ఒక్క నిమిషం ఊరుకోరు కదా! ఎప్పుడూ ఏదో ఒక గోల! ఏదో ఒక పితూరీ! అవతలికి వెళ్ళండి!” ఒకానొక యిల్లాలు తన పిల్లలను కనురు కుంటున్న వైనం ఇది.

“కానీవు ప్రశాంతంగా ఉండనివ్వరు కదా? ఇప్పుడు ఇక్కడి నుండి అవతలికి వెడతారా - లేకుంటే తన్నమన్నారా?” - ఒక తండ్రి పిల్లలను ‘ముద్దు’ చేస్తున్న విధానం ఇది.

మనదేశంలో చాలా యిళ్ళలో చాలామంది పిల్లలకు తల్లిదండ్రులనుంచి లభించే ఆదరాభిమానాలు చాలావరకు ఇలాగే ఉంటాయి.

“మేము కూడా ఒకప్పుడు పిల్లలమే కానీ మీలా మాత్రం ఉండలేదు. మీలా ఉండి ఉంటే మా అమ్మా నాన్నా అప్పుడే మమ్మల్ని ఇంటి నుంచి తన్ని తగలేసి ఉండేవారు” అనే తల్లిదండ్రులూ లేకపోలేదు.

చాలామంది తల్లిదండ్రులు పిల్లలను ప్రేమగా దగ్గరకు తీస్తే, వారు కొరగానివారవుతారన్న భయంతో వారిని చాలా కఠినంగా కొట్టి, తిట్టి అదుపులో పెడతారు. పిల్లలను తెగ ముద్దు చేస్తూ ఉండే తల్లిదండ్రుల సంఖ్య చాలా తక్కువ.

పిల్లలను పెంచడం పెద్ద కళ. వాళ్ళను ముద్దు చెయ్యవలసి వచ్చినప్పుడు ముద్దు చెయ్యాలి; అదుపులో పెట్టవలసినప్పుడు అదుపులో పెట్టాలి. అయితే అదే పనిగా ముద్దు చెయ్యడమూ, అపరిమితమైన కట్టుబాట్లకు గురి చెయ్యడమూ కూడా తప్పులే.

పిల్లలవల్ల తమ స్వాతంత్ర్యం తరిగిపోయిందనీ, పిల్లలు తమకు భారమనీ భావించే తల్లిదండ్రుల సంఖ్య ఇటీవల కాలంలో బాగా పెరిగి పోతున్నదని ఒక అంచనా.

ఉమ్మడి కుటుంబాల వ్యవస్థ ఉన్న మనదేశంలోనే పిల్లలవల్ల తల్లిదండ్రుల ప్రేమానురాగాలు క్రమక్రమంగా క్షీణిస్తున్నాయంటే నమ్మడానికి కష్టంగా ఉంటుంది. పెద్దా చిన్నా అంతా కలిసి కట్టుగా ఉండే కుటుంబాలలో పిల్లలను పెంచడం సులభంగా కనిపించేది. కుటుంబ సభ్యులకు దూరప్రాంతాలలో ఉద్యోగాలు లభించడం వంటి కారణాలవల్ల ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ క్రమంగా

క్షీణిస్తున్నది. ఆ కారణంగా కూడా పిల్లల పెంపకం చాలా కష్టంగా కనిపిస్తుంది కొందరికి.

చాలామంది తల్లిదండ్రులు పిల్లలను ప్రేమించడం తమ కర్తవ్యం అన్నట్టు ప్రవర్తిస్తారు. పిల్లల విషయంలో వ్యక్తిగతమైన శ్రద్ధ చూపక “మంచి బళ్ళో చేర్చాము. ఎలాగో చదువు కుంటారు. ఎలాగో పైకి వస్తారు” అన్నట్టు ప్రవర్తిస్తారు వాళ్ళు.

ఒకప్పుడు మధ్య తరగతి తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల బాగోగుల గురించి పట్టించుకోవడం లేదని అనేవారు. ధనవంతులకు తమ పిల్లల పెంపకం సమస్య కాదు. దబ్బిస్తే పిల్లలను శ్రద్ధగా పెంచడానికి ఆయాలూ, నోఖర్లూ ఉంటారు కదా? అయితే ఇటీవల పిల్లల పెంపకం విషయంలో కనిపించే అశ్రద్ధ ధనిక దరిద్ర భేదాలకు అతీతంగా కనిపిస్తున్నది.

ఇంట్లో గొడవ చేస్తున్నారన్న నెపం మీద పిల్లలను వీలైనంత త్వరగా ఏ నర్సరీకో పంపడం పట్టణ ప్రాంతాలలో మామూలై పోతున్నది. దాంతో పిల్లల జీవితంలో ఎక్కువకాలం పాతశాలలకే అంకితమై పోతున్నది. కొన్ని పాతశాలలలో మధ్యాహ్న భోజనం వంటి సౌకర్యాలు కూడా ఉండడంతో పిల్లల విషయంలో ‘ఇంటి కన్నా బడి పదిలం’ అన్న కొత్త సామెత పుట్టడానికి ఆస్కారం కూడా ఏర్పడుతున్నది.

పిల్లల బాధ్యతను ఎంత త్వరగా వదుల్చుకుంటే అంత మంచిదన్న ఊరణి పెద్దలలో కలగడంవల్ల పిల్లలు క్రమశిక్షణ లేకుండా పెరిగే ప్రమాదం ఉంది; పిల్లలు తల్లిదండ్రులను సరిగా ఆర్థం చేసుకోలేకపోయి యథేచ్ఛగా, కఠినంగా ప్రవర్తించడానికి ఆస్కారం ఉంది.

ఇక్కడ మరో విచిత్ర విషయం గురించి కూడా చెప్పుకోవాలి. పిల్లల ఆరోగ్య సమస్యల గురించి, వారి పెంపకం గురించి ఇదివరలో ఎన్నడూ లేనంత పరిశోధనాత్మక కృషి, ఇటీవల ఎక్కువగా సాగుతున్నది. ‘నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు’ అన్న ద్యేయంతో, బాలలను శారీరకంగా, మానసికంగా ఆరోగ్యవంతులుగా రూపొందించడం కోసం కృషి సాగుతున్నది. ఆ కృషి

సఫలం కావడానికి పిల్లలకు తల్లిదండ్రుల ఆదిరాభిమానాలు ఎంతైనా అవసరం.

పెద్దల ఆదరాభిమానాలకు నోచుకోని పిల్లలు మానసికంగా ఎంతో క్షోభ అనుభవిస్తారు. ఆ క్షోభ వారిలో దుష్పరిణామాలు తెస్తుంది.

పిల్లలు అల్లరి చేస్తారనో, ఎప్పటికప్పుడు ఏదో చేసి ఆరోగ్యం పాడుచేసుకుంటారనో వారిని అసహ్యించుకోవడమూ కొట్టడమూ మంచిది కాదని మన స్తత్యశాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు; అలాగే తల్లిదండ్రులు పిల్లలను తమ వ్యక్తిగతమైన సంరక్షణలో పెంపకపోవడంవల్ల కూడా పిల్లలు కొరగానివారుగా, మొండికట్టెలుగా తయారవుతారట.

విదేశాలలో పోల్చి చూసినప్పుడు మనదేశంలో పిల్లలకు తల్లిదండ్రుల ఆదరణ పుష్కలంగా లభిస్తున్నదనే చెప్పాలి. అయితే మనదేశంలో అందరు పిల్లలూ ఆ విషయంలో అదృష్టవంతులని చెప్పడానికి వీలేదు. పిల్లలలో నేరాలు చేసే దృక్పథం పెరగడానికి సరైన పెంపకం లేక పోవడం ప్రధానమైన కారణం. మనదేశంలో అలా నేరాలు చేసే పిల్లల సంఖ్య పెరుగుతూ ఉండడం విచారకరమైన విషయం.

పిల్లలు పూలమొక్కలవంటి వాళ్ళు. మొక్కలకు నీరు, కాంతి, ఎరువులు, రక్షణ అవసరమైనట్లే పిల్లలకు పెద్దల ఆండదండలు, ఆదరాభిమానాలు అవసరం. అయితే ఆదరాభిమానాలు ఏ మోతాదులో ఉండాలన్నది ఆయా పిల్లలనుబట్టి ఉంటుంది. పిల్లలను సక్రమంగా పెంచడంలో తండ్రికంటే తల్లి నిర్వహించే పాత్ర ఎంతైనా ఉంది.

విదేశాలలో విదాకులు పెచ్చుపెరగడంతో పిల్లల పెంపకం అస్తవ్యస్తంగా సాగుతున్నదనీ, అందువల్ల పిల్లలలో ఒకరకమైన భయం, అందోళన పెరిగి-వారు ‘సమస్యలు’గా పెరుగుతున్నారనీ మన స్తత్యశాస్త్రవేత్తలు అంటున్నారు. మనదేశంలో అటువంటి పరిస్థితి భయపడవలసి నంత స్థాయిలో లేదు.

తమిళనాడు సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి బి.టి. సరస్వతి

జైతీవల. తమిళనాడులో పదవీ స్వీకారం చేసిన అఖిల భారత అణ్ణా ద్రావిడ మున్నేట్ర కళగం మంత్రి మండలిలో స్థానం వహించిన ఒక్కగా నొక్క వనిత కుమారి బి. టి. సరస్వతి. కుమారి సరస్వతికి మరొక ప్రత్యేకత కూడా ఉంది. తమిళనాడులో ఇప్పటిదాకా మంత్రి పదవులు వహించిన స్త్రీలు ఎందరో ఉన్నారు; ఆయినా వారందరికన్నా కుమారి సరస్వతి బాగా చిన్న వయసులోనే మంత్రి అయ్యారు.

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగా పదవి స్వీకరించిన కుమారి సరస్వతి “స్త్రీలకు — అందునా బాధితులైన స్త్రీలకు సాయపడడానికి వీలు కల్పించే మంతిత్వశాఖ నాకు ఇచ్చారు. అలా ఇవ్వడం నా కెంతో ఆనందం కలిగింది. స్త్రీల సంక్షేమం కోసం కృషి చేయడానికి అనువైన మార్గాంతరాలను ఆన్వేషించడానికి ఇప్పుడు కృషి చేస్తున్నాను” అన్నారు.

“నాకు మంత్రి పదవి లభించిన రోజు మరువరాని రోజు. శ్రీ ఎం. జి. రామచంద్రన్ నాపై ఎంతో నమ్మకంతో ఇంతటి పదవిని కలిగించారని ఆనందించాను,” అంటారు ఆమె.

కుమారి సరస్వతి తల్లిగారికి గాంధీజీ సిద్ధాంతాలంటే ఎంతో అభిమానం. ఆ అభిమానంతో ఆమె కాంగ్రెస్ లో సభ్యురాలయారు. 1965 లో కుమారి సరస్వతి కూడా కాంగ్రెస్ లో సభ్యత్వం సంపాదించి, రాజకీయాలలోకి ఉరికారు.

తల్లి వైద్యురాలిగా ప్రభుత్వోద్యోగం చేస్తూ వివిధ ప్రదేశాలకూ బదిలీ అవుతూ ఉండడంతో కుమారి సరస్వతి చదువు కూడా వివిధ ప్రదేశాలలో కొనసాగింది.

“అలా నా జీవితంలో ఎక్కువ భాగం మధురైలోనూ, ఉసిలంపట్టిలోనూ గడిపాను. నా బడి చదువు, ఇంటర్ మీడియట్ చదువు అక్కడే పూర్తి చేశాను. అంతలో మా అమ్మకు

మద్రాసుకు బదిలీ అయింది. అలా మద్రాసు వచ్చి క్రైస్తవ కళాశాలలో ఎం. ఎ., లా కారేజీలో బి. ఎల్. చదివి ఉత్తీర్ణత పొందాను” అన్నారు సరస్వతి.

“నా రాజకీయ గురువంటూ చెప్పుకోవాలంటే శ్రీ ఎం. జి. రామచంద్రన్ గారినే పేర్కొనాలి” అంటారు ఆమె. “అణ్ణా డి. ఎం. కె. శాసనసభ ఎన్నికలలో గెలుపొందడానికి ‘సినిమా ఆకర్షణ’ కారణం” అనే కొందరి విమర్శను సరస్వతి అంగీకరించరు. “ఈ విమర్శలో అర్థం లేదు. ఇప్పటి గెలుపు ప్రజలు సినిమా ఆకర్షణలో పడిపోయినందువల్ల లభించినదని చెబితే, అంతకు ముందు దిండుగల్, కోయంబత్తూరు, పాండిచేరి మొదలైన చోట్లలో మా పార్టీ పొందిన గెలుపుకు కారణం ఏమిటి? బాగా వెనుకబడ్డ ప్రాంతమైన అరుప్పకోటై నియోజక వర్గం నుంచి మా నాయకులు శ్రీ ఎం. జి. ఆర్. పెద్ద యెత్తున విజయం సాధించారు. గ్రామీణ ప్రజలు ఆకర్షణకు గురి కాగలరనడం సమజంసం కాదు. మా పక్షం సాధించిన విజయం—మా రాజకీయ సిద్ధాంతాలకు లభించిన గెలుపుగానే పరిగణించాలి” అన్నారు ఆమె.

కుమారి సరస్వతి తిరుమంగలం నియోజక వర్గం నుంచి శాసనసభకు ఎన్నికయ్యారు. “తిరుమంగలం బాగా వెనుకబడ్డ ప్రాంతం. అటువంటి ప్రాంతం నుంచి శాసనసభకు ఎన్నికైతే ఆ ప్రాంతం ప్రజలకు చక్కని సేవ చెయ్యడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది కదా అని అక్కడ నుంచి ఎన్నికలలో పోటీ చేశాను” అన్నారు ఆమె.

ఆమె ఉదయం కాలకృత్యాలూ అవీ తీర్చుకున్నాక తమ పార్టీ కార్యకర్తలతోనూ తమను కలుసుకోవాలని వచ్చిన వారితోనూ ముచ్చటిస్తారు. ఆ తర్వాత నెక్రచేరియట్ కు వెళ్ళి అక్కడ

తమను కలుసుకోవడానికి వచ్చినవారిని కలుసుకోవడం, మంత్రిత్వశాఖ పనులు చేయడం, శాసనసభ, శాసనపరిషత్తు కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడం, మళ్ళీ సాయంకాలం పూట ఇంటిదగ్గర తమను కలుసుకోవడానికి వచ్చినవారితో గోష్టి జరపడం, రాత్రులు ఫైర్స్ చూడడం — ఇలా ఎడతెరపి లేకుండా పని చేస్తుంటారు ఆమె.

తీరిక వేళల్లో పుస్తకాలు చదవడం, వీణ వాయించడం ఆమె వ్యావృత్తులు. “అయితే ఇన్నాళ్ళూ లభించిన తీరిక మంత్రిపదవిలోకి వచ్చాక లభిస్తుందా అన్నదే ఇప్పటి నా సమస్య” అన్నారు ఆమె.

అఖిలభారత అణ్ణా డి. ఎం. కె. సభ్యురాలుగా తాము చేరిన రోజు చిరస్మరణీయమైనదంటారు ఆమె. ఇదివరలో ఆ పార్టీ—రాష్ట్రవనితా విభాగం నిర్వాహకురాలుగా ఉన్న కుమారి సరస్వతి ప్రస్తుతం అంతకంటే ఉన్నత పదవిలో, పార్టీ కార్యదర్శులు పదిమందిలోనూ ఒకరుగా, వనితా విభాగం కార్యదర్శినిగా పని చేస్తున్నారు.

“మా పార్టీ వనితా విభాగంలో దాదాపు ఐదు లక్షలమంది సభ్యురాండ్రు ఉన్నారు. ఇల్లాళ్ళు వేదికలెక్కి రాజకీయ విషయాలను స్పష్టంగా, సొగసుగా చెప్పగల స్థితికి ఎదిగారంటే వాళ్ళ రాజకీయపరిజ్ఞానం ఎంతగా అభివృద్ధి చెంది ఉంటుందో విడిగా చెప్పాలా?” అన్నారు కుమారి సరస్వతి.

తమ మంత్రిపదవి గురించి, పార్టీ రాజకీయ విధానం గురించి స్పష్టమైన అవగాహన కనబరిచే కుమారి సరస్వతిని ఆమె వివాహ విషయం గురించి ప్రశ్నించాను.

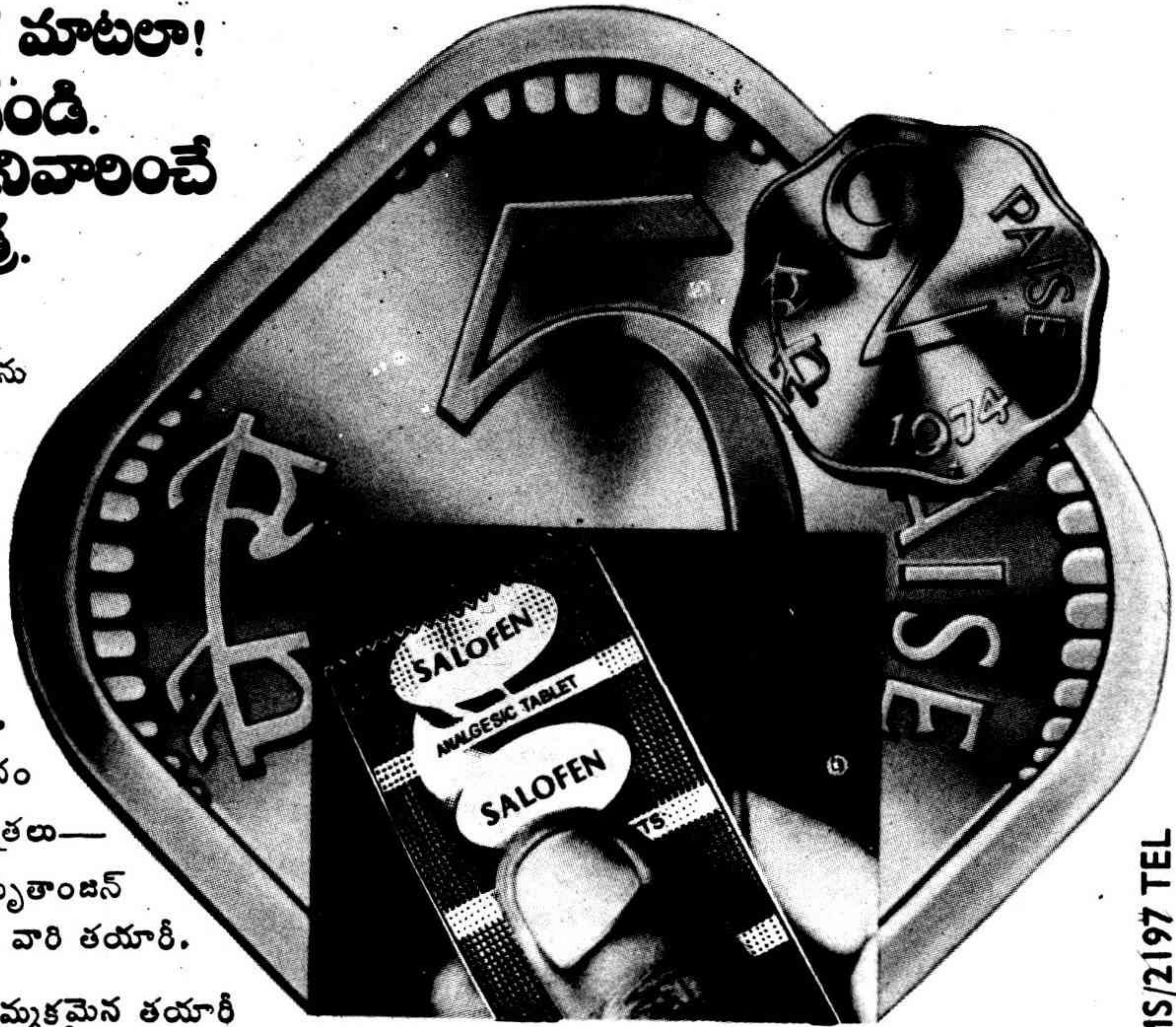
“పెళ్ళి గురించి ఆలోచించడానికి టైమ్ లేదు; దాన్ని గురించి ఆలోచించాలని నేను అనుకోవడమూ లేదు” అన్నారు ఆమె నవ్వుతూ. —కస్తూరి

**ఈ రోజులో తలనొప్పి అంటే మాటలా!
సాలోఫేన్ ను వాడండి.
అమోఘంగా నొప్పులను నివారించే
విశిష్టమైన మాత్ర.
వెల అతిచౌక**

మంచి నొప్పుల నివారిణి సాలోఫేన్ ను
గమనించండి. దీనిలో రెండు మందులు
అమోఘంగా నొప్పులను పోగొట్టేవి
చేరివున్నాయి—ఆస్పిన్, ఫెనాసిటిన్—
అయినప్పటికీ వెల మాత్రము 7 పైసలే
ఒకమాత్ర. సాలోఫేన్ అతిశీఘ్రంగా,
తలనొప్పులకు జలుబులకు పండ్లనొప్పి,
స్థూ జ్వరాలకు కండలనొప్పులకు ఉపశమనం
కల్గిస్తుంది. సాలోఫేన్ నొప్పుల నివారిణి మాత్రం—
వీళ్ళతరబడి ఇంటింటా ప్రసిద్ధిపొందిన అమృతాంజన్
లిమిటెడ్ వారి తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి నమ్మకమైన తయారీ

SAA/AMS/2197 TEL

సాలోఫేన్ - అమోఘమగు నిరపాయకరమైన నొప్పుల నివారిణి

**“లోధ్ర” టానిక్
వనితలకు మాత్రం!**

ప్రకృతి సిద్ధమైన పద్ధతి ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి
నెలలో ప్రతిరోజూ బాధలేని రోజుగా గడపడానికి
“లోధ్ర” టానిక్ తీసుకోండి! ఏ బాధా లేకుండా ఆరోగ్య
మయమైన జీవితాన్ని గడపండి.

75 సంవత్సరాల నుంచి స్త్రీల విశ్వాసానికి
పాత్రమైన టానిక్.

“లోధ్ర” మందుల షాపులలో దొరుకుతుంది.

Sistas

ఉచితమైన వైద్య సలహాలకు క్రింది చిరునామాకు ఈ కూపను
పూర్తిచేసి, మీ ఉత్తరంతోబాటు జతచేసి పంపండి.

కేసరి కుటీరం (ప్రై) లిమిటెడ్

15, వెస్ట్ కాట్ రోడ్, రాయపేట, మద్రాసు-600 014

విజంట్టు: శీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్, విజయవాడ, సికింద్రాబాదు, బెంగళూరు

పేరు : _____

చిరునామా : _____

_____

_____ PIN _____

శ్రీమద్భగవద్గీత

మా రెండో కోడలికి ఓ స్నేహితురాలుంది. అప్పుడప్పుడు మా యింటికి వుంటుంది రెండి. అదివరకు వచ్చినప్పుడు అంతగా నేను పట్టించుకోలేదుగాని, మొన్న వచ్చినప్పుడు మాత్రం ఆమె భావాలన్నీ తెలుసుకున్నాను. మరి, అలాంటి భావాలుగల వాళ్ళు ఇంకా చాలామంది వుంటారేమో, కూడా - ఆమె చెప్పినట్లు:

అవిడ ఏమంటుందంటే - "ఈ వంటలు ఈ గొడవలూ అడవాళ్ళకేనా?" అని అడుగుతుంది. "శ్రీల పత్రికల్లోనూ, శ్రీల పేజీలలోనూ ఎక్కడ చూసినా వంటల గురించే రాస్తారు. మగాళ్ళ పత్రికల్లో ఎందుకు రాయరు? - అంటే, అడదంటే వంట చేసుకుని ఐతకాల్సిందేనన్నమాట. రోజులు మారుతున్నా, సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా, అడదాన్ని ఇంకా 'వంటింటి కుందేలు' లాగానే చూస్తున్నారు. ఈ విధానం మారదా!" అని అవిడ వాదన.

నిజమేనట్రా. అవిడ చెప్పింది కొంతవరకూ సబబే, కాదనడానికి లేదనుకోండి. కాని, 'అడది వంటింటి కుందేలు అయిపోకూడదు' అనడానికి, 'అడది వంట చెయ్యకూడదు' అనడానికి తేడా ఉంది. "పిల్లల్ని పెంచడం, వంట చెయ్యడం - అడదాని ధర్మం. ఉద్యోగం చెయ్యడం, డబ్బు తీసుకురావడం మగవాడి లక్షణం" అని పెద్దలు నిర్ణయించారు.

"వంట" అంటే అదేదో చాలా నీచమైనదిగానూ, అసహ్యమైన పనిగానూ భావించకూడదు మనం. జీవితంలో ఆహారానికి అతి ముఖ్యమైన స్థానం వుంది. ఆహారం తీసుకోకపోతే జీవితమే లేదు! ఆహారం అనేది - వండితేనే లభిస్తుంది. అలాంటి ముఖ్యమైన బాధ్యతను శ్రీకి వప్పజెప్పారు. పూర్వం రోజుల్లో, మగాడే ఉద్యోగం చేసేవాడు. ఉద్యోగంచేసి డబ్బు సంపాదించడం అతని పంతు; ఇంట్లో వంటూ, పిల్లల్ని చూసుకుంటూ, వంట చెయ్యడం ఆమె పంతు. అలా శ్రీకి 'వంటపని' వచ్చింది. అయితే మగాళ్ళు వంట చెయ్యకూడదని ఎక్కడా లేదు; చేస్తారు కూడానూ. నిజానికి వంటలు చెయ్యాలంటే మగాళ్లే చెయ్యాలి. వివాహాలు మొదలైన పెద్ద పెద్ద వేడుకల్లో విందులు చెయ్యడానికి మగాళ్ళనే పిలుస్తారుగాని, ఆ బాధ్యతను శ్రీలకు ఎందుకు వప్పజెప్పారు? కొందరు 'అంతంత వంటలు

చెయ్యడానికి 'శక్తి' కావాలి; ఆ శక్తి శ్రీకి వుండదు కదా' అనవచ్చు. కాని, ఆ పస్లు చెయ్యడానికి సహాయకుల్ని పెట్టుకుని శ్రీయే మొత్తం బాధ్యతంతా నిర్వహించవచ్చు గదా! కాని, అది కాదు. 'వంట చెయ్యడంలో మగ వారిదే, రుచిగల చెయ్యి' అని మన పూర్వీకులు తేల్చారు. 'మంచి వంట' అనగానే, భీముడు, నలుడు - పేర్లు వినవస్తాయి గాని, శ్రీల పేర్లు వినరావెందుచేత? అడది వంట ఎంత అద్భుతంగా చేసినా కూడా 'నలపాకం'లా వుందనో, 'భీమపాకం'లా వుందనో - పొగుడుతారు ఎందుకని? -

అంచేత, వంట చెయ్యడంలో ప్రజ్ఞ, నేర్పు మగవాళ్ళదే. వాళ్ళు వంటలు చేశారు; చేస్తున్నారు. 'వంట అడదే చెయ్యాలి' అన్న శాసనం ఎక్కడా లేదు. కాకపోతే మగాడు ఉద్యోగానికి వెళ్తే ఇంట్లో వున్న అడది ఏం చెయ్యాలి? ఉద్యోగానికి వెళ్ళకుండా మగాడు వంటచేస్తూ ఇంట్లో కూచుంటే సంసారం ఎలా గడుస్తుంది? - అంచేత ఇంట్లో వున్న అడది - వంట చెయ్యవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. మరి, ఈరోజుల్లో అడవాళ్ళు కూడా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. అలా ఉద్యోగాలు చేసే అడవాళ్ళు - 'వంటలు అడవాళ్ళే చెయ్యాలి' అన్న నియమమే గనక వుంటే - వంటలు ఎలా చెయ్యగలుగుతారు? భార్య, భర్త ఇద్దరూ ఉద్యోగస్తులయితే - ఇద్దరూ ఒకరికొకరు సహాయపడుతూ, వంట చేసుకుని ఆపీసులకి వెళ్ళే కుటుంబాల్ని మనం చూస్తూనే వున్నాము. వంట చెయ్యడం నామోషీ అనో, చిన్నతనం అనో అనుకుంటే ఎలాగరా మరి? -

అయితే ఒకటుంది. అడదాన్ని కేవలం వంట మనిషిలాగే చూడడం అన్నది వుంది చూశారూ - అది మాత్రం గర్హించవలసిందే. కొందరిళ్ళలో ఉదయం లేచిన దగ్గర్నుంచీ, ఆ యింటి ఇల్లాలు వంటగదిలోనే వుంటుంది; ఏవేవో చేస్తూనే వుంటుంది. అలా వంట పనికి అంకితం అయిపోవడం అన్నది మాత్రం చాలా తప్పు. ఆవేశకు వంట అయిపోయిందనిపించి, తక్కిన వేళల్లో తాను ఇంకోపని చూసుకోవాలి; లేదా ఎక్కడికైనా వెళ్ళాలి. ఆమె ఇష్టం! అలాంటి స్వేచ్ఛ కావాలి శ్రీకి. అంతేగాని, 'శ్రీలు వంట చెయ్యకూడదు' 'పిల్లల్ని కనకూడదు'

'కనినా వాళ్ళని పెంచకూడదు' అని వాదినే అది మొందివాడనే అవుతుంది. మరి శ్రీ పిల్లల్ని పెంచక, వంటా చెయ్యక, ఉద్యోగమూ చెయ్యక ఇంకేం చేస్తుంది? - ఆ యింటికి ఈ యింటికి తిరగడమో, లేకపోతే మహిళా సమాజాల్లో కూచోడమో మాత్రమే - చేస్తే ఏంబాగుంటుంది? - అలా చెయ్యకూడదనేగదా, పెద్దవాళ్ళు చెబుతున్నారు; అనేక కథలు చెబుతున్నాయి! అలా చేస్తే - ఇంటి విషయం ఎవరు పట్టించుకుంటారు? ఇల్లు ఏమయిపోతుంది? పిల్లలు ఏమైపోతారు? -

అందువల్ల -

భర్త, భార్య ఇద్దరూ కలిసి సంసారం దిద్దుకోవాలి. ఎవరికి ఏది అనువైన పనో, అది వాళ్ళు చేసుకోవాలి.

చదువుకుని ఉద్యోగాలు చేసుకునే భార్యలైతే - ఎలాగూ వాళ్ళకి వంటలు చెయ్యడానికి వీలుండదు. కాని, ఉద్యోగాలు చెయ్యనివాళ్ళు చెయ్యవలసిన పనేమిటి మరి? - ఇల్లు కాపాడుకుంటూ 'ఇల్లాలు' అనిపించుకోవద్దూ!

ఇంతకీ, నేనదేమిటంటే - 'అడది వంట చెయ్యకూడదు' అనడం తప్పు - అని. అవసరం వున్నప్పుడు వంట చెయ్యకపోతే ఎలా? అలా అని, 'వంట చెయ్యడమే పనికి పరమావధి' అనడం మరి తప్పు! అయితే, ఇవాళ మన కుటుంబాల్లో ఎక్కువమంది శ్రీలే ఇంటిదగ్గర వంటలు చేస్తారు గనక, శ్రీల పత్రికల్లోనూ, శ్రీల పేజీల్లోనూ 'వంటలు' గురించి వేస్తున్నారు. ఏం? - అంత మాత్రం చేత మగవాళ్ళు చదవకూడదని ఎక్కడుంది? వంటలు చెయ్యకూడదని ఎక్కడుంది? -

'వంట చెయ్యడం' అన్నది ఎన్నడూ ఏ ఒక్కరి 'జన్మహక్కో' కాదు! ఎవరి వీలునుబట్టి, వాళ్ళు ఆ పస్లు చెయ్యవలసిందే. మన కుటుంబాల్లోని శ్రీలు ఎక్కువమంది ఉద్యోగస్తులు కారు గనక, వాళ్ళు ఇళ్ళలోనే వుండి ఇంటి పని, వంట పని చూసుకుంటున్నారు.

నిజానికి, ఎవరైనా ఏదో వాదనకోసం అంటారే గాని, తాను శుభ్రంగా వండి, ఆ పదార్థాల్ని భర్తకి, పిల్లలకి వడ్డించి, వాళ్ళు ఆప్యాయంగా మెచ్చుకుంటూ తింటావుంటే, ఆ శ్రీ ఎంత ఆనందం పొందుతుందో తెలుసునట్రా! ఆ ఆనందంతో ఆమె పొందే తృప్తి ఇంతా అంతా కాదు! ఏమంటారు? నిజమేనంటారా! □

"అక వెళ్ళాస్తానండీ!"

"అక వెళ్ళాస్తాను జానకమ్మగారూ! వచ్చి చాలా సేపయింది. తలుపేసుకోండి."

"పాపం ఇంటికి వెళ్ళి మీరు వంటా అదీ చూసుకోవాలి గావును"

"అవును. చూశారా! ఆ మాట నాకు జ్ఞాపకమే లేదు. పైగా బడినుంచి పిల్లలొచ్చే వేళయింది. కాఫీలయినా ఇవ్వాలి—వస్తాను. మీరోసారి రండి జానకమ్మగారూ—మాయంటి కొచ్చి ఎన్నాళ్ళయిందో!"

"వస్తాను. ఏదీ! చూస్తున్నారా కనకమ్మగారూ! పొద్దున లేచిన దగ్గర్నుంచి వంట పనీ, ఆ పనీ ఈ పనీ—వీటితోనే సరిపోతోంది. మధ్యాన్నం కాసేపు నడుం వాలుద్దాం అనుకుంటానా—ఎవరో ఒకరొచ్చి ప్రాణం తీస్తారు."

"ఆ మాట నాతోనే చెప్పండి. నేను అనుభవిస్తూనే వున్నాను. రాత్రుళ్ళూ అంతే! ఓ రోజు ఒకడు, ఓ రోజు ఒకడు పినిమాలకు వెళ్ళడం. పదేపిదేమిటా రావడం. అప్పుడు వద్దన్న! అన్నీ అయి పడుకునే సరికి—పదకొండో, పన్నెండో...."

"అః! మళ్ళీ తెల్లారే లేవాలి. లేకపోతే పాలవాడు పిలిచి వెళ్ళిపోతాడు—పనిమనిషి ఓ కేక పెట్టి వెళ్ళిపోతుంది. చస్తున్నాను

లెండి—పోనీ, రాత్రి లేటుగా వచ్చిన వాళ్ళు. ఉదయం లేచి తలుపులు తీస్తారా—తియ్యరు."

"ఎందుకూ తీస్తారూ—వాళ్ళకేం పట్టింది? అన్నింటికీ ఇంటి ఇల్లాలండనే వుందిగా. అః—వస్తా జానకమ్మగారూ—తలుపేసుకోండి."

"మంచిదండీ....జోడు, జోడు వదిలేపి నట్టున్నారు."

"చూశారా! నా మతి మంద! ఇలాగే ననుకోండి. ఎన్ని జోళ్ళుపోయాయో, లెక్కలేదు. మళ్ళీ జోడు కావాలని అడిగితే—అరవై ఆరు తిట్లతో ఆరునెల్లు పడుతుంది."

"ఈ జోడు డిజైను బావుంది. ఎక్కడ కొన్నారూ?"

"కొనలేదు జానకమ్మగారూ. మా అడబ్బడ అమధ్య ఢిల్లీనుంచి వచ్చింది చూడండి—అప్పుడు తీసుకొచ్చింది. అక్కడ మహా చవకట. కొలతలు ఒక్కటే కాబట్టి—సరిగ్గా సరిపోయింది."

"బావుందండీ! ఈసారి వచ్చినప్పుడు నాక్కూడా ఓ జత తీసుకురమ్మందురూ—డబ్బు ఇచ్చేస్తాను."

"అయ్యయ్యో—అలాగే—డబ్బుకేం భాగ్యం—తర్వాత చూసుకుందాం. అది మళ్ళీ డిసెంబర్లో గాని రాదనుకుంటాను."

"ఎప్పుడొస్తే అప్పుడే! ఇప్పుడేం అర్జంటు గనక! అహః—మీతో ఒకమాట చెప్పి ఉంచితే మంచిదని చెబుతున్నాను."

"అలాగేనమ్మా. ఇవాళే ఉత్తరం రాస్తాను. వస్తాను."

"మంచిది."

"అన్నట్టు ఆ విషయం మాత్రం మరిచిపోకండి జానకమ్మగారూ—అదే, నే చెప్పింది."

"అదా....అః అః....అలాగే తప్పకుండా చెబుతాను."

"ఏదో ఒకటి చూడమనండి పాపం, చాలా ఇబ్బందుల్లో వున్నారు."

"అలాగే. చెప్పారుగా. ఇంటికి రాగానే చెబుతాను."

"లేపో ఎల్లుండో మళ్ళీ వస్తాను. ఈరోపల కనుక్కుంటే చాలు."

"అలాగే!"

"వస్తానండీ. తలుపేసుకోండి."

"అన్నట్టు—ఆ చీరెలవాడు మళ్ళీ కనిపించాడా కనకమ్మగారూ? వెధవ, చాలామోసం చేశాడండీ! చీరె రంగంతా పోయి, వలవలా ఏడుస్తోంది."

"మా తమ్ముడికి చెప్పాను—'చూడ్రా వాణ్ణి' అని! ఎక్కడికీ పోడు లెండి. మొహం కాల్చి మంగళారతివ్వనూ! నే కనుక్కుంటా లెండి—వస్తాను."

"లేపో ఎల్లుండో వస్తారుగా? ఈ రోగా వాడి అడ్రసు కనుక్కోమన్నారంటే...."

"కనుక్కోమంటాను. నాకూ తెలుసు. కాని వాడిప్పుడు ఆ అడ్రసులో లేడుట!"

"మోసగాళ్ళకి ఓ అడ్రసేమిటి కనకమ్మగారూ—రకరకాల పేర్లు, ఊర్లు మారుస్తూనే వుంటారు. ఆ మధ్య ఇలాగే...."

"ఎందుకూ, నేను కనుక్కుంటానుగా—వెళ్ళాస్తాను."

"మంచిదండీ!"

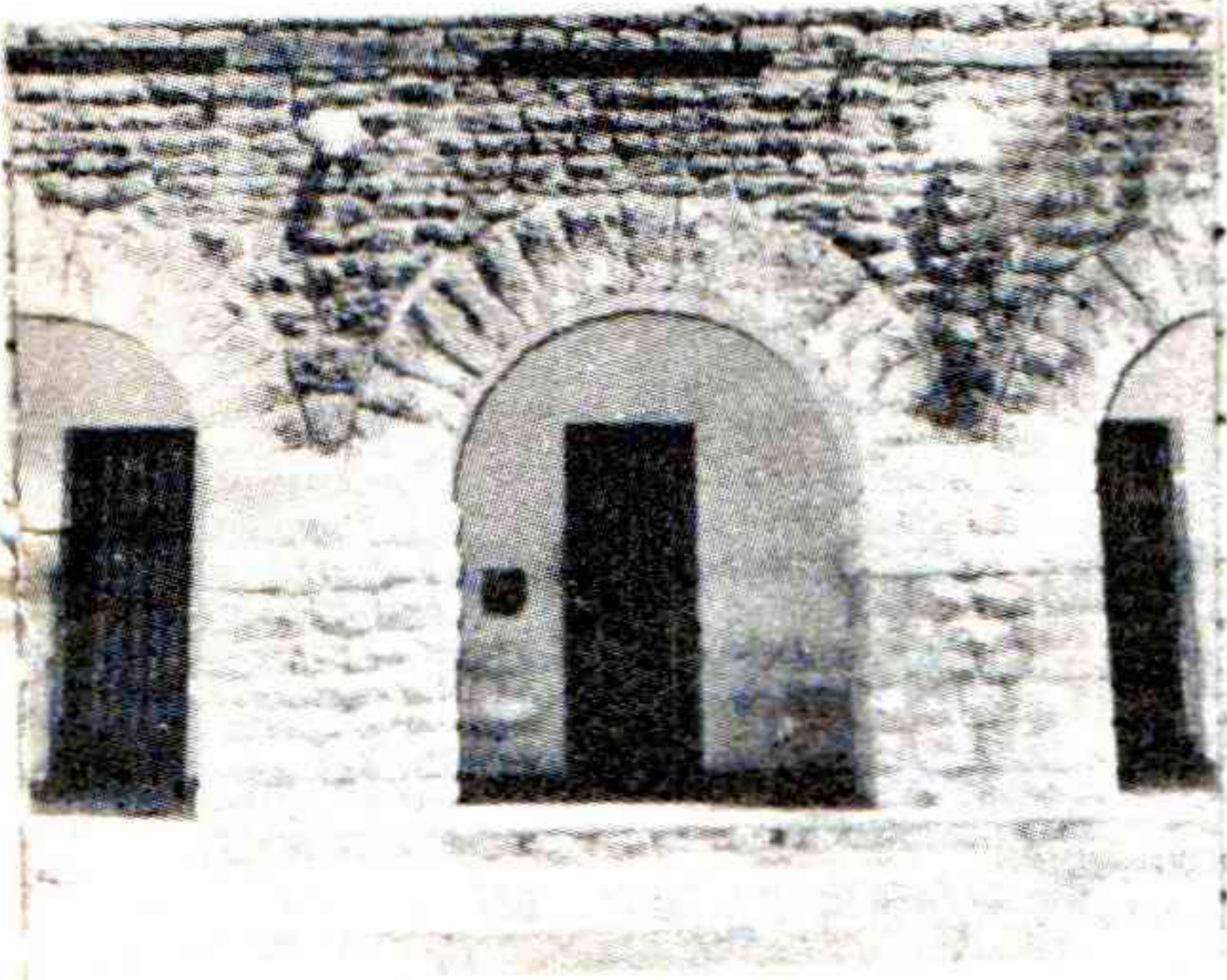
"మీ పిల్లలు వచ్చేస్తున్నారు. మా వాళ్ళూ వచ్చేసే వుంటారేమో. టిఫిన్ ఏం చేశారు వీళ్ళకిపూట?"

"ఏదీ? బియ్యం పిండి వుంటే, కాస్త మజ్జిగలో నానబెట్టాను. ఏ అట్టో పోసి ఇస్తాను."

"నేనూ ఏదో చూడాలి. వస్తానండీ. అన్నట్టు జానకమ్మగారూ...."

—అర్. రేవతి

స్త్రీలు కూడా నేరాలు చేస్తారా?

భర్తమీది క్రూరంభవి అడ్డంకులు - చంపిస్తా మీనాక్షి కథ ....

“అబ్బబ్బ....నానాటికీ మీ గొడవ ఎక్కువై పోతున్నది కదా? మీరిలా పిల్లి ఎలుకల్లా కీచులాడుకుంటూ ఉంటే నేను పనికి ఎలా వెళ్ళేది? మీకు కాపలా కూచుని మీ తగువులు తీర్చడం తోనే నాకు పొద్దుపోయేట్లుంది” అన్నాడు కుమారస్వామి.

అతని తల్లి వేలమ్మకు తన కోడలు మీనాక్షిని ఏదో కారణంతో తప్పుపట్టి తిట్టకపోతే తోచదు.

మీనాక్షి కూడా ఊరుకోదు. అత్తగారు ఏదన్నా అంటే వెంటనే మాటకుమాట అప్పజెప్పేస్తూ ఉండేది.

దాంతో వాళ్ళ గొడవ మరి ఎక్కువై ఇద్దరి మధ్యా కుమారస్వామి రాజీచెయ్యాల్సివచ్చేది.

కాసేపటికల్లా తన ఇద్దరు పిల్లలనూ తీసుకుని పుట్టింటికి వెళ్ళిపోయేది మీనాక్షి.

కొన్నాళ్ళ తర్వాత ఆమె కోపం తగ్గక, కుమారస్వామి భార్యనూ పిల్లలనూ తీసుకు వచ్చేవాడు.

కాలక్రమాన అత్తాకోడళ్ళ పోట్లాట, కోడలు అలిగి పుట్టిల్లు చేరడం, మళ్ళీ తిరిగిరావడం- అన్నీ ఆయింటి మామూలు విషయాలైపోయాయి.

*

ఒక రోజు. ఆ ఊళ్ళో ఉన్న అమ్మవారి జాతర కోసం ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి.

“తెల్లవారితే అమ్మవారి గుడికి పిండిదీపం తీసుకువెళ్ళి, పొంగలిపెట్టాలి. అందుకు నాకు కొత్త చీర అక్కరలేదా? ఇంకా చీర కొనలేదు మీరు....ఇలా అయితే ఎలా? కొత్త చీర లేకుంటే

నేను పొంగలి పెట్టడానికి వెళ్ళను” అన్నది మీనాక్షి భర్తతో.

“ఇలా చూడు మీనాక్షి! ఇప్పుడు నా దగ్గర డబ్బు లేదు. వరికోతకని భామండు పొలానికి వెళుతున్నాను. తిరిగే వచ్చేటప్పుడు ఒక చీర తీసుకొస్తాను” అని సమాధానం చెప్పి బయలు

శ్రావణీ! స్వాగతం!

రావే రావే శ్రావణ లక్ష్మి

రావే రావే ప్రేయ సీమంతినీ

నిత్య శుభము నీ ఆగమనమ్ము

నేత్రపర్యము నీ దర్శనమూ

ప్రతి ముంగిట నీ పదముల సవ్వడి

వీనుల విందుగ వినగోరితిమి //

గౌరీ నోముల నోచు ముగ్ధలూ

వరలక్ష్మీవ్రత వరకామినులూ

కోటి కోర్కెల కొరి పిలువగా

దీవనలోసగే పావనలక్ష్మి //

—గంగరాజు సుశీలాదేవి

దేరాడు కుమారస్వామి.

అతను వెళ్ళిపోయాక మళ్ళీ అత్తగారికి కోడలికి మధ్య గొడవ ప్రారంభమైంది.

“వాడు డబ్బు లేదని చెబుతునే ఉన్నాడుకదా? మళ్ళీ వాణ్ణెందుకు ఇబ్బంది పెడతావు? ఉతికిన చీర కట్టుకుని పొంగలి పెడితే చాలదా? అమ్మవారు

కొత్త చీర కట్టుకురమ్మంటున్నదా?” అని, గొడవను ప్రారంభించింది వేలమ్మ.

“నేను చీర తెమ్మని మిమ్మల్ని అడగలేదుగా? నా మొగుణ్ణి అడిగాను. ఆయన కొనిస్తానన్నా మీరు అడ్డుపడేలా ఉన్నారే! మీ పనేదో మీరు చూసుకోక నా గొడవెందుకు మీకు! నా వ్యవహారాల్లో మీరు జోక్యం కలిగించుకోకండి” అన్నది మీనాక్షి.

ఆ సాయంకాలం కుమారస్వామి తిరిగి వచ్చే దాకా ఆ గొడవ చల్లారలేదు.

“నీవు నోరు మూసుకుని పడుంటావా? ఉండవా?” అంటూ భార్య చెప్పమీద, చాచి కొట్టాడు కుమారస్వామి.

భర్త చీర తీసుకురాకపోవడం, తనను కొట్టడం- మీనాక్షికి ఎంతో బాధకలిగించింది.

ఆమెకు పట్టరాని దుఃఖం వచ్చింది. ఆ దుఃఖంతో ఆమె పిల్లలను తీసుకుని అలవాటు ప్రకారం పుట్టింటికి బయలుదేరింది.

“ఏమిటా ఇది....? తెల్లవారితే పొంగలి పెట్టాలి. అదేమో అలా వెళ్ళిపోతున్నది. నీవిలా నోరు మూసుకుని కూచుంటే ఎలా? వెళ్ళి దాన్ని తీసుకు రారా!”

తల్లి మాటలు విని, తన తప్పు తెలుసుకున్న కుమారస్వామి భార్యను తీసుకురావడానికి బయలుదేరాడు.

ఒక బిడ్డను చేత పట్టుకుని నడిపిస్తూ, చంటి బిడ్డను చంకనెత్తుకుని చేనుగట్టు వెంటి నడుస్తున్నది మీనాక్షి.

“మీనాక్షి! ఆగు....మీ పుట్టింటికి వెళ్ళు. రేపు నీవే పొంగలి పెట్టాలి. మన యింటికి వెడదాం రా! పిల్లలను ఇలా ఇవ్వు” అంటూ మీనాక్షి వెనుకే రాసాగాడు కుమారస్వామి.

భర్త మాటలు విని ఆగింది మీనాక్షి.

తాను ఎక్కడికి వెళ్ళాలి? పుట్టింటికి వెళ్ళాలా? అత్తవారింటికి వెళ్ళాలా? ఆమెకు ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు.

చటుక్కున ఆమె ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది.

“నీవూ వద్దు....నీ పిల్లలూ వద్దు!” అని భర్తతో చెబుతూ, పిల్లలిద్దరినీ పక్కనున్న బావిలోకి విసిరేసింది.

అలా విసిరేసి ఆమె వదివడిగా ముందుకు నడిచిపోసాగింది.

అకస్మాత్తుగా మీనాక్షి అలా చెయ్యడంలో కొన్ని క్షణాలు దిగ్భ్రమ చెంది నిలిచిపోయిన కుమారస్వామి తేరుకొని గబగబా బావిలోకి గెంతాడు.

పిల్లలిద్దరినీ మీదికి తెచ్చి ప్రథమచికిత్స చేశాడు.

కాని అతని ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు.

ఆ పిల్లలు మరణించారు.

మరుసటి రోజు-పొంగలి పెట్టవలసిన మీనాక్షి పోలీసు వారి కాపలాలో ఉన్నది.

*

“అత్తగారి సూటి పోటి మాటలూ, భర్త కొట్టడం - మీనాక్షి ఇల్లు విడిచి వెళ్ళడానికి కారణాలు.

“పిల్లలను చంపాలన్న ఉద్దేశంతో ఆమె యింటి నుంచి బయలుదేరలేదు. ఆమెకు ఆ ఉద్దేశమే ఉంటే తాను నడిచి వచ్చిన దారిలోని రెండు బావులనూ దాటుకుని వచ్చి ఉండేది కాదు.

“భర్త తనను వెంటడించి రావడం, పిల్లలను ఇమ్మని అడగడం ఆమెకు మరింత కోపం కలిగించాయి. దాంతో ఆమె పిల్లలను బావిలోకి విసిరింది.

[ఈ యథార్థగాథలోని సంఘటనలన్నీ యథార్థలే. ఇందులోని పాత్రల పేర్లు, ఊళ్ళ పేర్లు మాత్రం మార్చబడ్డాయి. —వ. సం.]

“అలా విసరడం-అప్పటికప్పుడు జరిగినా ఇద్దరు పిల్లలను చంపిన మీనాక్షి దోషి. కనుక ఆమెకు యావజ్జీవ శిక్ష విధించబడుతున్నది” అని న్యాయస్థానం తన తీర్పులో పేర్కొన్నది.

*

“అవాళ నేను అణిగి మణిగి ఉండి ఉంటే పోయేది. ఆవేశం పట్టలేకపోయాను. ఆ ఆవేశంలో ఏం చేస్తున్నదీ తెలియక నా పిల్లలను నేనే చేజేతులా చంపుకున్నాను. ఇవాళ శిక్ష అనుభవిస్తున్నాను.

“ఇప్పుడు నా భర్త, అత్తగారు మారిపోయారు. నా పట్ల సానుభూతి చూపుతున్నారు. అడపాదడపా వచ్చి నన్ను చూసిపోతున్నారు. నేను విడుదలయ్యే రోజు కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను....నేను కూడా ఆ రోజు కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను” అంటుంది మీనాక్షి.

“విడుదలయ్యాక మొదట మా ఊరిమారమ్మకు పొంగలి పెడతాను. ఆ తర్వాతగానీ ఆ అమ్మ వారు నన్ను క్షమించదు” అంటూ కన్నీరు కారుస్తుంది ఆమె.

✽

పేల వలన మీ
అనందానికి
భంగం
కలిగించకండి.

పేలు సాధారణముగా పిల్లలను, స్త్రీలను బాగా పీడిస్తాయి. అవి దుర్భరమైనవే కాని వాటి నిర్మూలనకు విషపూరితమైన పొడర్లు మరీ దారుణమైనవి.

మీరు శుభ్రంగా వున్నంత మాత్రన పేల భారీ నుండి రక్షించుకోలేరు. పాఠశాలలో పిల్లల తలలలోనికి పేలు తేలికగా ప్రవేశిస్తాయి. అవి స్త్రీల తలలలో కూడా తేలికగా ప్రవేశిస్తాయి. గుర్తుంచుకోండి. విషపూరితమైన పొడర్లు మీ జాట్లు, మాడ మరియు మృదువైన చర్మానికి హాని గల్గించగలవు. క్రొత్త, పేల వినాశని యగు సువాసన గల తైలం ‘లైసిల్’ నెల కొకసారి రాస్తే పేలు, ఈపి నుండి అద్భుతమైన రక్షణ నిస్తుంది. అది చుండు కూడా తొలగిస్తుంది.

లైసిల్

సువాసితమైన పేల వినాశని

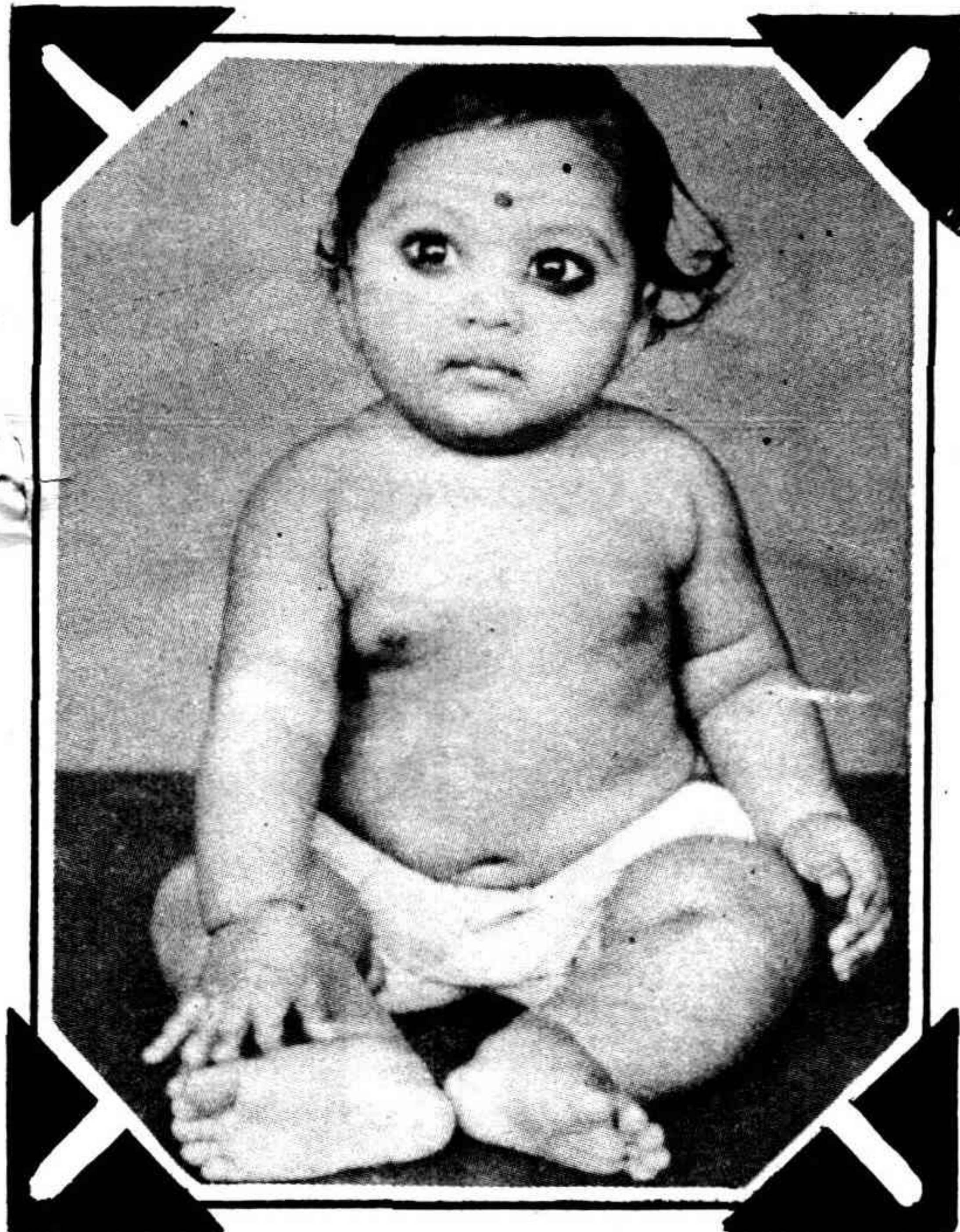

సుజానిల్ కెమో ఇండస్ట్రీస్, పూనా - 411

EXPRESSO/SCI/77

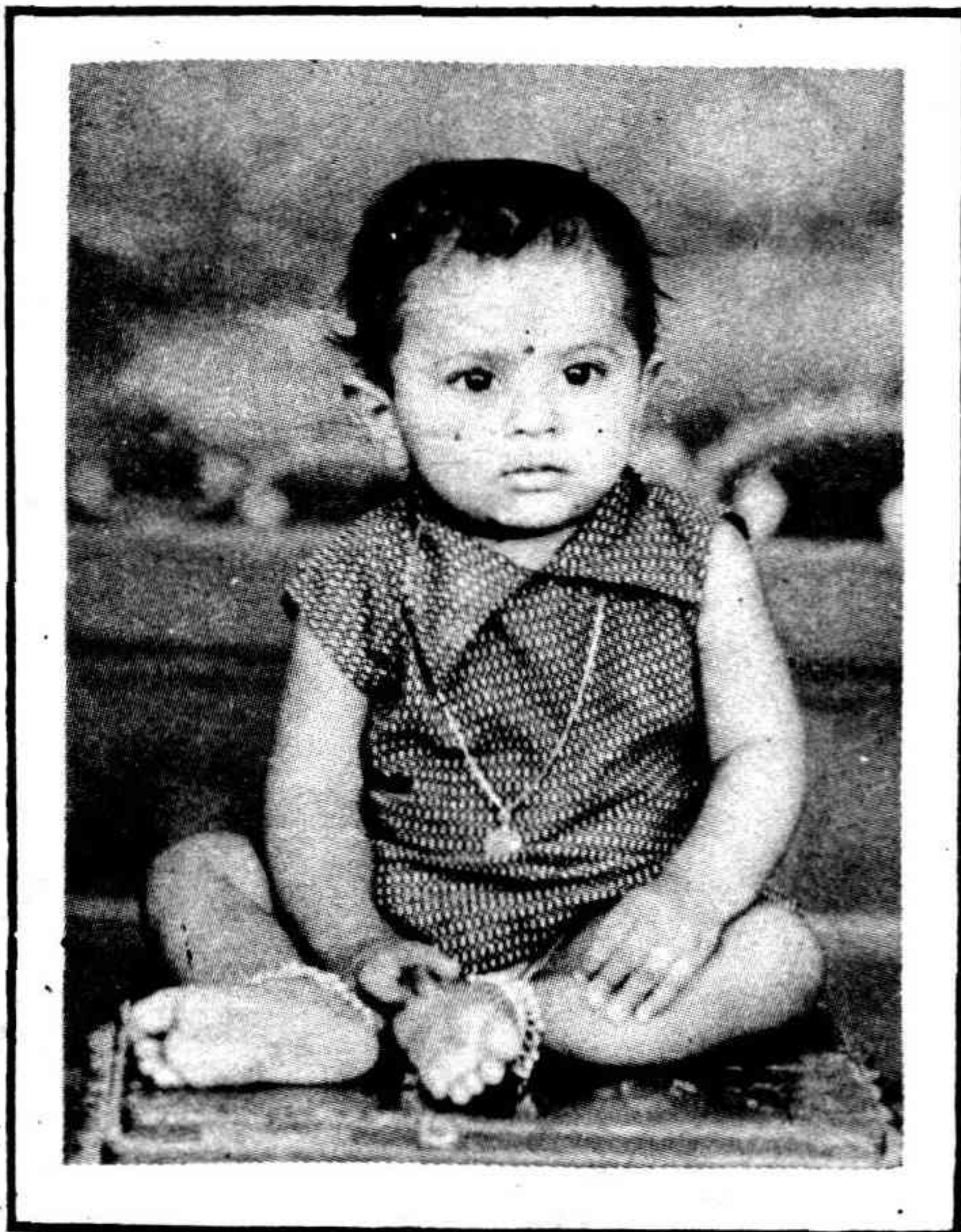
పట్టిన రాజులు

కె. శిరీష (టంగుటూరు) పట్టిన తేదీ : 16-8-76
తల్లిపేరు : కొల్లొజ రాజామణి

ఎ. రవిశంకర్ (ఓర్వకల్) పట్టిన తేదీ : 16-8-76
తల్లిపేరు : ఎ. వద్దావతి

ఈ నెం 18-31 తేదీల మధ్య పట్టిన
రోజులు జరిగే బాలల ఫోటోల్లో
ఆరోగ్యమైనవారిని - ఐదు ఫోటోలు
ఎన్నిక చేసి, ఇక్కడ ప్రచురిస్తున్నాము.
వీరిలో అందరికంటే ఆరోగ్యంగా
కనిపిస్తున్న

కె. శిరీష ను

ఈ 'పక్షపు-శిశువు' గా నిర్ణయించి
'పట్టినరోజు కానుక' ను పంపు
తున్నాము.

వానీ అరవింద్ (హైదరాబాదు)
పట్టిన తేదీ : 25-8-75 తల్లిపేరు : ఐ. గౌరి

బి. వాగమధ (అనంతగిరి) పట్టిన తేదీ : 31-8-76
తల్లిపేరు : బి. సరస్వతి కొడిళ్ళరరావు

ఎ.కృష్ణచరణ్ (కర్నూలు) పట్టిన తేదీ : 22-8-76
తల్లిపేరు : ఎ. చాడేశ్వరి

భోజనాలయాయి.

విల్లలంతా ఎవరి పక్కలు వాళ్ళు వేసుకుని పడుకుంటున్నారు.

తరువాత తల్లి తండ్రి భోజనానికి వచ్చారు. వాళ్ళిద్దరికీ వడ్డించి, తనూ కూర్చుంది వాహిని.

కూర కలుపుకుంటూ తల ఎత్తి భార్యవేపు చూసి, “ఈవేళ అమ్మాయికి ఓ సంబంధం చెప్పాడే మా అపీసులో స్నేహితుడు. వరుడు చాలా మంచివాడట. కట్నం కానీ కూడా అక్కర్లే దుట. పెద్ద మేడ, బ్యాంకులో లక్ష రూపాయల రొక్కం, పాతిక ఎకరాల మాగాణీ వున్నాయిట. మొదటి భార్య తాలూకు నగలే వంద తులాలదాకా వున్నాయిట.”

నోట్లో పెట్టుకోబోయిన అన్నం ముద్ద మధ్య లోనే పడిపోయింది వాహినికి.

“ఇన్నేళ్ళూ చూసి చివరికి మీరు తెచ్చింది రెండో పెళ్ళి వాడినా?” సాగదీసింది వర్తనమ్మ.

“రెండో పెళ్ళివాడైతేనేం? అతనికేం తక్కువ! ఇంత కలిగిన యింట్లో పడితే అమ్మాయి సుఖపడుతుంది. అతని వయస్సు కూడా ఏమంత ఎక్కువ కాదు. నలభై ఆయిదు లోపే. ఎన్ని సంబంధాలు చూసాను వర్తనం!” నిట్టూర్చాడు రాఘవయ్య. “చదువు లేకపోయినా, పెళ్ళాం విల్లల్ని పోషించుకునే స్తోమతు లేక పోయినా వేరు కట్నం మాత్రం కావాలి. ప్రపంచం అంతా డబ్బుతో నిండి వుంది. అది లేనిది ఒక్క పని కూడా కాదు. చివరికి యింట్లోంచి శవం కూడా వీధిలోకి వెళ్ళదు.” వ్యధగా అన్నాడు రాఘవయ్య.

“ఊరుకోండి. నిండింట్లో ఏమిటా అపశకునం మాటలు?”

“నా మనసులో గూడు కట్టుకున్న బాదే యిది! నాకే డబ్బుంటే నా బంగారు తల్లికి మంచి సంబంధం తెచ్చి, అడిగినంత కట్నం వాళ్ళ మొహాన పారేసి వైభవంగా పెళ్ళి చేసే వాడిని కదా! కానీ అవన్నీ కలలు. కనీసం ఒక లాటరీ టిక్కెట్టు అయినా మనకి పైజా తెప్పించదు కదా ‘ఆ వీధి తుడిచేవాడికి వచ్చింది. ఈ కప్పులు కడిగే వాడికి వచ్చింది’ అంటూ పత్రికల్లో వెయ్యడమే కాని మనకి ఒక్కసారి కూడా రాదు. కొన్న టిక్కెట్లు దండగ అవటమే కాని...”

తండ్రి మాటలు వింటున్న వాహినికి మరి

అన్నం సయించలేదు. చాలా అన్నం తినేసి కంచం ముందునుంచి లేచిపోయింది.

“అదేమిటే వాహిని లేచిపోయావ్! మజ్జిగ పోసుకోవూ?” అంది వర్తనమ్మ ఆశ్చర్యంగా.

“కడుపు నిండిపోయిందమ్మా! ఇక తినలేను” అనేసి పెరట్లోకి వెళ్ళి చెయ్యి కడిగేసుకుంది వాహిని.

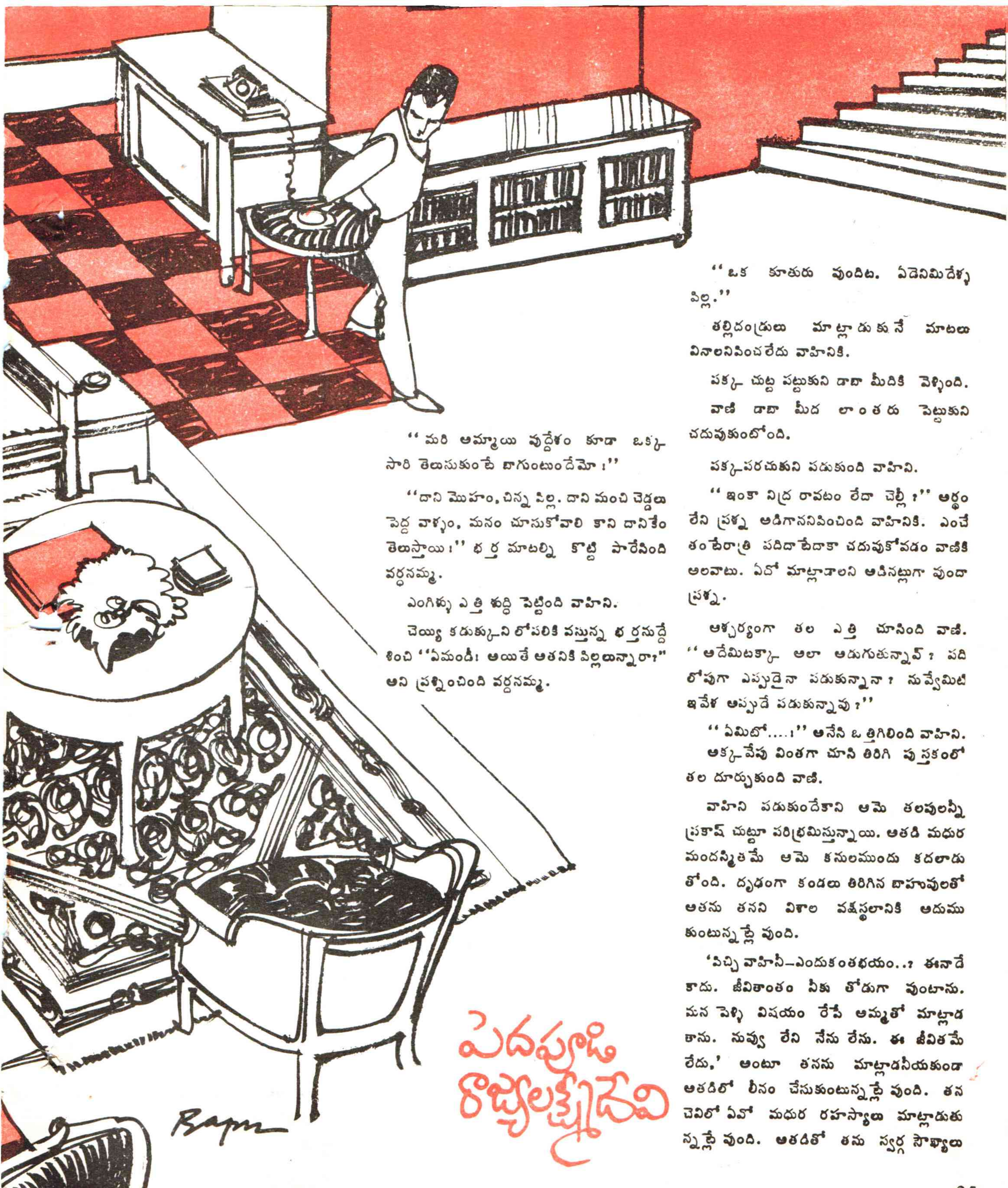
“ఏమంటావే వర్తనం?”

“రెండో పెళ్ళి అన్న మాట కాని నా దృష్టిలో యిది బంగారంలాంటి సంబంధం. ఆవేళ నేను చెప్పాను జ్ఞాపకముందా? కాలం కలసి వస్తే పెళ్ళి కొడుకే మనింటికి వెతుక్కుంటూ వస్తాడని చెప్పాను కడుటండీ! అలాగే యీ నాటికి వచ్చాడు. మన అమ్మాయిని చూసుకుందుకు రమ్మని చెప్పమనండి.”

తెల్లవర్షం రోతి

“మరి అమ్మాయి వుద్దేశం కూడా ఒక్క సారి తెలుసుకుంటే బాగుంటుందేమో!”

“దాని మొహం, చిన్న పిల్ల. దాని మంచి చెడ్డలు పెద్ద వాళ్ళం, మనం చూసుకోవాలి కాని దానికేం తెలుస్తాయి!” భర్త మాటల్ని కొట్టి పారేసింది వర్తనమ్మ.

ఎంగిళ్ళు ఎత్తి కుద్ది పెట్టింది వాహిని.

చెయ్యి కడుక్కుని రోపరికి వస్తున్న భర్తనుద్దేశించి “ఏమండీ! అయితే ఆతనికి పిల్లలున్నారా?” అని ప్రశ్నించింది వర్తనమ్మ.

“ఒక కూతురు వుందిట. ఏడెనిమిదేళ్ళ పిల్ల.”

తల్లిదండ్రులు మాట్లాడుకునే మాటలు వినాలనిపించలేదు వాహినికి.

పక్క చుట్ట పట్టుకుని దాదా మీదికి వెళ్ళింది. వాణి దాదా మీద లాంతరు పెట్టుకుని చదువుకుందోంది.

పక్కపరచుకుని పడుకుంది వాహిని.

“ఇంకా నిద్ర రావటం లేదా చెల్లీ?” అర్థం లేని ప్రశ్న అడిగాననిపించింది వాహినికి. ఎంచే తంచేరాత్రి పదిదాచేదాకా చదువుకోవడం వాణికి అలవాటు. ఏదో మాట్లాడాలని అడినట్లుగా వుండా ప్రశ్న.

అశ్చర్యంగా తల ఎత్తి చూసింది వాణి. “అదేమిటక్కా అలా అడుగుతున్నావ్? పది రోపుగా ఎప్పుడైనా పడుకున్నానా? నువ్వేమిటి ఇవేళ అప్పుడే పడుకున్నావు?”

“ఏమిటో....!” అనేసి ఒత్తిగిలింది వాహిని. అక్కవేపు వింతగా చూసి తిరిగి పుస్తకంలో తల దూర్చుకుంది వాణి.

వాహిని పడుకుందేకాని ఆమె తలపులన్నీ ప్రకాష్ చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నాయి. ఆతడి మధుర మందస్థితమే ఆమె కనులముందు కదలాడు తోంది. దృఢంగా కండలు తిరిగిన బాహువులతో ఆతను తనని వికార వక్షస్థలానికి అదుము కుంటున్నట్లే వుంది.

‘పిచ్చి వాహినీ-ఎందుకంతభయం...? ఈనాడే కాదు. జీవితాంతం నీకు తోడుగా వుంటాను. మన పెళ్ళి విషయం రేపే అమ్మతో మాట్లాడ తాను. నువ్వు లేని నేను లేను. ఈ జీవితమే లేదు,’ అంటూ తనను మాట్లాడనీయకుండా ఆతడిలో లీనం చేసుకుంటున్నట్లే వుంది. తన చెవిలో ఏవో మధుర రహస్యాలు మాట్లాడుకు న్నట్లే వుంది. ఆతడితో తను స్వర్గ సౌఖ్యాలు

పెదప్పుడి రొట్టెలక్కిదేవి

Ramu

చని చూసిన ఆ ఆనందం, ఆ స్వర్గ యింకా తన వంటినంటిపెట్టుకునే వుంది. వాహినిలోని అణువణువు నూ తనోత్సాహంతో పులికించి పోతోంది. ఆమె ఆనందానికి అవదులు లేవు.

అకాశంలో చందమామ రోజుకన్న అందంగా కనిపించాడు. అతడి వెన్నెల రోజుకన్న చల్లగా అనిపించింది. నక్షత్రాలు మరింత కాంతితో తళతళలాడాయి. మలయసమీరుడు చక్కిరిగింతలు పెట్టాడు. దుప్పటి మెడదాకా కప్పేసుకుంది వాహిని. మబ్బు చాటునించి అప్పుడే యివతరికి వచ్చిన చంద్రుడు తనను చూసి నవ్విస్తానని పించింది వాహినికి. తృప్తిగా, సునుస్మితతో మూతలు పడ్డాయి వాహిని కనురెప్పలు. కమ్మని కలల రోకంలో ప్రవేశించిందామె మనస్సు.

5

పది రోజులు గడిచాయి. మధ్యాహ్నం భోజనం లయాయి. వర్తనమ్మ వసారాలో గడపమీద తల పెట్టుకుని కునుకు తీస్తోంది. పిల్లలంతా స్కూళ్ళకి వెళ్ళారు. ఇల్లంతా నిశబ్దంగా వుంది.

వాహిని పని పూర్తయింది. మొహం కడుక్కుని తడిసిన చీర మార్చుకుంది. 'ఒకమారు కారదమ్మగారింటికి వెడితే!' అనుకుంది ఆమె. ఈ పది రోజుల బట్టి - సిగ్గో మరేమిటో అటు వెళ్ళాలన్న ధ్యానే కలగలేదు. ప్రకాష్ జ్ఞాపకం రాగానే ఆమె నిలువెల్లా పులికరించింది. 'తల్లితో తను విషయం మాట్లాడతానన్నాడు. చెప్పాడో ఏమో!'

ఇక యింట్లో ఒక్కజ్జణం కూడా కాలు నిలవ లేదు వాహినికి. తలుపులు జారేసి వీదిలోకి వచ్చింది.

శ్రావణ మాసపు ఎండ కావటం మూలాన అంత తీవ్రత లేదు. తనదారి కడ్డువస్తున్న కారు మబ్బులను పక్కకి నెట్టుకుంటూ ప్రయాణం సాగిస్తున్నాడు దినరాజు.

గేటు తీసుకుని నెమ్మదిగా రోపరికి వెళ్ళింది వాహిని. స్తంభానికి కట్టేసి వున్న కుక్క వాహినిని చూడగానే స్నేహపూర్వకంగా మొరగ సాగింది. దాని మెడ మీద ప్రేమగా నిమిరి రోపరికి నడిచింది వాహిని.

హాల్లో సోఫాలో కూర్చుని స్వెట్టర్ అల్లుతున్నాడు కారదమ్మగారు.

వాహినిని చూసి చిరునవ్వుతో. "రామ్మా వాహిని....!" అని అహ్వనించారు.

వాహిని వెళ్ళి సోఫాలో అవిడ పక్కనే కూర్చుంది.

"అమ్మ కులాసాగా వున్నారా?" కుళల ప్రశ్న వేసిందావిడ.

కులాసాయే అన్నట్లు తల వూపింది వాహిని.

"ఈ మధ్య బొత్తిగా రావటమే మానేశావు. ఏ ఏడాదికో వసారి మెరిసినట్లు కనిపిస్తావు."

సిగ్గు పడుతూ నవ్వింది వాహిని.

"మీ వాంట్లో ఆరోగ్యంగా వుంటోందా?"

"ఏం కులాసారే! పెద్దవాళ్ళం అయ్యాక ఎలాగో అలా రోజులు దొర్లించడమే!"

"ఏమిటి యింటికి వెళ్లి వేయిస్తున్నారు? ఈ దరిదాపుల్లో పండగేమీ లేదే!" నవ్వుతూ అంది వాహిని.

"అదా! ఇంట్లో కార్యం కదమ్మా! నువ్వు రావడం మంచి పని చేశావు. లేకపోతే నేనే కబురు పెడదామనుకుంటున్నాను. వ్యవధి అట్టే లేదు. కాస్త చేతికి అసరాగా వుంటావేమోనని - నువ్వు చేసే పనేం ఉండదులే. పని వాళ్ళు సరిగా చేస్తున్నారా లేదా అని అజమాయిషీ చెయ్యడమే. మీ అమ్మగారికి ఆరోగ్యం బాగుంటే యీ వారం రోజులూ యిక్కడే వుండిపోతావేమోనని...."

వాహినికి అంతా అయోమయంగా వుంది.

"కార్యమంటారేమిటి? ఏం కార్యం?"

"అసలు విషయం చెప్పకుండా ఏవేవో చెబుతున్నాను. అయ్యో నా....మతే....! మన ప్రకాష్ పెళ్ళమ్మా! రేపు పున్నమి వెళ్ళిన పంచమినాడు మంచి ముహూర్తం వుందట, మేనరికం. చిన్నప్పటి నుంచీ అనుకున్న సంబంధమే! మా వాళ్ళు లక్షదికార్లు. ఒక్కరే కూతురు. బి.ఎ చదివింది. అందానికి అందం, చదువుకి చదువు - వీణ వాయిచిందంటే సాక్షత్తు సరస్వతిదేవి అపరావ తారమే అనిపిస్తుందంటే నమ్ము. వాళ్ళు ఒక్కటే తొందర పడుతూంటే వ్యవధి లేకుండా ముహూర్తం పెట్టిందాల్సి వచ్చింది."

వాహిని గుండె ఒక్కసారిగా అగిపోయినట్లు యింది. కారదమ్మగారు మాట్లాడిన అన్ని మాటల్లోనూ ఆమె కర్ణమైనది ఒక్కటే, తన ప్రకాష్ కి వెళ్ళి. అతడు తన కేమీ కాదు. ఇక నించి పరాయి వాడు. అతడి మీద తనకెటువంటి

అధికారం లేదు. అతడు తనకి శాశ్వతంగా దూరం కాబోతున్నాడు.

రోకమంతా ఒక్కసారి గాఢాంధకారంలో మునిగిపోయినట్లుయింది వాహినికి. ఏదో అదృశ్య హస్తం తన యినుప వీడికిలితో గుండెల్ని గట్టిగా నులిమివేస్తూన్న అనుభూతి.

"మీ-అబ్బాయి వాప్సుకున్నారా? ప్రకాష్ కి విషయం....తెలుసా?" ఎలాగో గొంతు పెగుల్చుకుని అన్నది వాహిని.

"అదేమిటమ్మా? ఎందుకొప్పుకోదూ? చిన్నప్పటినుంచీ అనుకుంటున్నదేగా! ముందు కొంచెం గునిసాడనుకో-ఇప్పు డప్పుడే వద్దమ్మా అని. నచ్చజెప్పాక సరే అన్నాడు. ఏంచేదా? అప్పరసలాంటి భార్య. లక్షల అస్త్రీ కలిసి వస్తోంటే...." అంటూ యింకా ఏదో చెప్పుకుపోతూంది కారదమ్మగారు.

వాహినికి అవిడ మాటలు వినిపించడం మానేసాయి. 'వీలేదు. ఇది అన్యాయం' అని గొంతు చించుకుని అరవాలనిపించింది. తనకి ప్రకాష్ కి మధ్యగల అనుబంధం గురించి కారదమ్మగారితో చెప్పేయ్యాలనిపించింది. 'పేదయింటి పిల్లనని నన్నన్యాయం చెయ్యకండి. నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటానని దైవసాక్షిగా స్రమాణం చేసారు మీ అబ్బాయి' అని అవిడ కాళ్ళ మీద పడి ఏడవాలనిపించింది.

కాని ఏదీ చెయ్యలేక పోయింది వాహిని.

వియ్యాలవారి గురించి తన్మయత్వంగా చెప్పుకుపోతున్న కారదమ్మగారు. "అదేమిటమ్మా వాహిని వున్నట్టుండి అలాగైపోయావు?" అన్నది కంగారుగా.

"కళ్ళు తిరిగాయి." వీరసంగా అంది వాహిని.

"ఇదేమిటమ్మా భర్త. ఇంతసేపూ బాగానే వున్నావే! ఇంతట్లో ఏమైంది?" అంటూ వాహిని భుజాలు పట్టుకుని, "కాస్తేపు యిలా పడుకో" అంటూ సోఫాలో బలవంతాన పడుకోబెట్టింది కారదమ్మగారు.

"కదలికుండా ఒక పది నిమిషాలు అలాగే పడుకుని వుండు. కొంచెం గ్లూకోజ్ కలిపి తెస్తా." అంటూ రోపరికి వెళ్ళిందావిడ.

సోఫాలో వొత్తిగిలి కళ్ళు మూసుకుని పడుకున్న వాహిని. అడుగుల చప్పుడువిని చప్పున

కళ్ళు తెరిచింది. ఆ చప్పుడు ప్రకాష్ బూట్లది.

హాల్లోకి రాబోతున్న ప్రకాష్ సోఫాలో పడుకుని వున్న వాహిని చూడగానే గిరుక్కున వెనుదిరిగి వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

‘ప్రకాష్....’ దీనస్వరంతో విరిచింది వాహిని.

ఆ పిలుపు అతడి చెవులకు సోకిందో లేదో భగవంతుడికే తెలియాలి.

అతడి ప్రవర్తనకి వాహిని హృదయం పగిలింది. ఆపుకుందామన్నా ఆగని కన్నీరు కట్టలు తెంచుకుంది. చెంపలు కన్నీటితో తడిసి పోయాయి.

కారదమ్మగారు తిరిగి వచ్చారు.

ఆవిడ వస్తున్న అరికిడి విన్న వాహిని పమిట చెంగుతో మొహం ఒత్తుకుంది.

“నెమ్మదిగా లేచి కూర్చుని యీ గ్లాకోజ్ తాగమో వాహినీ! కాస్త త్రాణ చేరుతుంది! దాక్టరుకి కబురు పెడతానుండు.”

“అబ్బే.... ఏమీ వద్దండి. అదే తగ్గిపోతుంది.” మొహమాటపడుతూ అంది వాహిని.

“అలాకాదు.....ముందీ గ్లాకోజ్ తాగు.” వాహినిని బలవంతపెట్టి గ్లాకోజ్ నీళ్ళు తాగించారు.

కారదమ్మగారి ఆప్యాయతకి వాహిని కళ్ళు చెమర్చాయి. తమ విషయం ఏమీ తెలియనట్లే ప్రవర్తిస్తున్నదావిడ. ప్రకాష్ నిజంగా తల్లితో ఏమీ చెప్పనేలేదా? అతడి ఆకర్షణలోపడి తనెంత మోసపోయింది! దీపపు వెలుగు చూసి భ్రమనీన పురుగు చందమై పోయింది తన బ్రతుకు. ప్రకాష్ తో ఒక్కసారి మాట్లాడాలి. మళ్ళీ ఎప్పుడు కనిపిస్తాడో! తనని చూడగానే గిరుక్కున వెనుదిగిరిపోవడంలో అతని ఆంతర్యం ఏమిదో? అతని క్షణికోద్రేకానికి తన నొక పరికరంగా మాత్రమే వాడుకున్నాడా? అంతకన్న అతడి మనస్సులో తనపట్ల ఏ భావమూ లేదా? తను దీనంగా పిలుస్తూంటే వెనుదిరిగి చూడనైనా చూడకుండా గబగబా వెళ్ళిపోయాడే! ఆ రోజు చెప్పిన వలపు మాటలన్నీ కేవలం తనను లొంగ దీసుకుందుకు చెప్పినవేనా? తనకు తెలియకుండానే వాహిని కళ్ళు దాష్ట్యపూరితాలయ్యాయి.

“ఏమిటమ్మా వాహినీ.... ఏం జరిగింది? అంత పరధ్యానంగా వున్నావేమిటి? అరె.... ఏడుస్తున్నావా.....? ఎందుకూ.....?” అదుర్తగా అడిగింది కారదమ్మగారు.

కొస్త తీరికవుంది. అవకాశాలు వుంటే రకరకాల చేతివనులు చేయవచ్చును. క్రితంసారి చెప్పినట్లుగా మిగిలిన వయర్ ముక్కలతో ఈ వర్స్ అల్లాను. చెబితే నమ్మరేమోకాని అన్నింటికన్నా ఇదెంతో ముద్దుగా వుండి, మిగిలిన వాటిని తీసికట్టు చేసింది. చిన్నా, పెద్ద.... అందరికీళ్ళూ దీనిమీదనే! పైగా వయర్ కు తగ్గట్టుగా పూసలు కూడా నిగనిగలాడుతూ వుండటంవల్ల వర్స్ మెరుస్తూ, అందరినీ ఇట్టే ఆకర్షిస్తుంది.

పూసలు ఎలాంటివైనా, ఏవిధంగా వేసినా ప్రధానమైన అల్లకం మాత్రం ఒక్కటే. అది రీఫ్ నాట్ (Reef Knot). దీనికి ఏడు స్కేళ్ళ పాడపు వయర్ ముక్కలు (7 అడుగులు) ఇరవై కావాలి వయర్ ను రెండుగా మడిచి, పూసలో నుండి ఎక్కించి, మధ్యకు లాగి ఒక ముడివేసి కొనను కత్తిరించి, ఇంకొక ముడి వేయాలి. హేండిల్స్ కు కావలసిన పాడపులో వున్న వయరుమబ్బట్టి కావలసినన్ని పొరలు తీసుకొనవచ్చును. మన దగ్గరున్న పూసలు లెక్క చూసుకొని ఇష్టమొచ్చిన విధంగా ఎక్కించుకోవాలి. అంతా అయిన తర్వాత నల్ల కాటన్ గుడ్డతో లైనింగ్ వేసి, నల్ల ప్లాస్టిక్ జిప్ వుంచితే వున్న అందం రెట్టింపు అవుతుంది!

మిగిలిపోయిన కాయగూరలన్నీకలిపి కూరవండితే

ఎంత రుచిగా వుంటుందో అలానే మిగిలిన వయర్స్, పూసలతో అల్లిన ఈ వర్స్ కూడా బలేగా వుంటుంది. పై కొంతల ప్రకారం అల్లితే 6 1/2 లేక 7 అంగుళాల చదరం గల వర్స్ తయారవుతుంది.

— మంగళా కందూర్

‘భగవాన్....! ఏమిటి పరీక్ష....? నిజం చెబితే యీవిడ తన మాట నమ్ముతుందా? వాహిని మనస్సులోని భావాలు పెదవి దాటి రాలేకపోయాయి.

వాహిని పక్కనే కూర్చుని తాను పెళ్ళి కూతురికి చేయించబోయే నగల గురించి, కొనబోయే చీరల గురించి మాట్లాడసాగారు కారదమ్మగారు.

కాస్త వేదదీరాక లేచి కూర్చుని, ‘ఇంక వెళ్ళొస్తానండి!’ అంది వాహిని.

“జాగ్రత్త! నెమ్మదిగా వెళ్ళు. ఏదో అన్నాను కాని, నువ్వేం వస్తావులే పాపం యీ నీరసంతో. అట్టే అలసట తెచ్చుకోక విశ్రాంతి తీసుకో!” అంటున్న కారదమ్మగారి మాటలకి ‘అలాగే,’ అని తల వూసి నెమ్మదిగా లేచి హాల్లోంచి బయటికి వచ్చి వీధి మెట్లు దిగింది వాహిని.

వెనుకగా వచ్చిన భర్తను చూసి “మంచి పిల్లందీ పాపం! క్షణం మీద కళ్ళు చీకట్లు కమ్మి నీరసం వచ్చేసింది.” అన్నది కారదమ్మగారు.

“తుంటిని కొడితే పళ్ళు రాలాయట. అలా వుంది. నువ్వు మనవాడి పెళ్ళి సంగతి కుభమా అని చెపుతూంటే తక్షణం ఆ ఆమ్మాయికి నీరసం వచ్చి పడిపోయింది. మనవాడి పెళ్ళికి, ఆ ఆమ్మాయి కళ్ళు తిరగడానికి ఏమన్నా సంబంధం వుందేమో ఆలోచించావా?”

“దాల్లెండి. మీరెప్పుడూ యింతే. లేనిపోని లాపాయింట్లు తీస్తూ వుంటారు” అంటూ రోవలికి వెళ్ళిపోయింది కారదమ్మగారు.

‘నిజమే....! మీ ఆడవాళ్ళని అర్థం చేసుకోవడం వుందే....దాలా కష్టం!’ అనుకున్నారు రిచైర్లు కలెక్టరుగారు.

రోడ్డుమీద నడుస్తున్న వాహిని మనస్సంతా అల్లకల్లోలంగా వుంది. ఆమె కాళ్ళు తిన్నగా త్రిపురనుందరీదేవి ఆలయం వైపు తీసుకుపోసాగాయి.

ఆకాశం మేఘవృతమై వుంది. ఏక్షణాన అయినా వాన పడేలా వుంది. గాలి కొద్దిగా ఎక్కువై చలిచలిగా వుంది.

తీరని ఆవేదన వాహిని హృదయాన్ని దహించి వేయసాగింది. 'తన హృదయ వేదనను దేవికి నివేదించుకోవాలి. అతడు ఆనాడు చేసిన జాసలకు ఒక్క ఆ దేవే సాక్ష్యం. ప్రాణంలో ప్రాణంగా ప్రేమించి గులాబివంటి తన కన్నెవయసును అతడి పాదాలచేత పూజా సుమంగా అర్పిస్తే నిర్దాక్షిణ్యంగా నేల రాచేశాడే! ఒక్క ఆ పరమేశ్వరి తప్ప తన మొర అలకించే వారెవరు?' గర్భాలయంలోకి వెళ్ళింది వాహిని.

పూజారి దేవికి హారతి యిస్తున్నాడు. చేతులు జోడించి నిలబడింది వాహిని. ఆమె కళ్ళు ధరాపాతంగా వర్షిస్తున్నాయి. పూజారి హారతి చూపించాడు. భక్తితో కళ్ళకద్దుకుంది వాహిని. 'విన్నావా తల్లీ యీ ఘోరం! నాబ్రతుకు సర్వనాశనమైపోయింది. నీ పవిత్ర సన్నిధిలో నా పాణిగ్రహణం చేసిన నా ప్రకాష్ త్వరలో మరొక అమ్మాయి చేతిని పట్టుకోబోతున్నాడు. నా జీవితంతో అడుకుని మరొక అమ్మాయి మెడలో మూడుముళ్ళూ వెయ్యబోతున్నాడు. తల్లీ! ఈ విపరీతాన్ని నువ్వు వారించలేవా! నా బ్రతుక్కి ఒకదారి చూపించలేవా!!'

వాహిని అర్చిని దేవి విన్నదో లేదో కాని ప్రసాదం యివ్వడానికి వచ్చిన పూజారి మాత్రం వాహిని స్థితిచూసి జాలిపడ్డాడు. "తల్లీ! ఏదో గొప్ప కష్టంలో వున్నట్లున్నావు. కష్టసుఖాలు వెలుగునీడల్లాంటివమ్మా! ఏవీ కలకాలం వుండబోవు. దేవి అనుగ్రహం వల్ల నీకు త్వరలోనే మంచి రోజులు వస్తాయమ్మా. దుఃఖించకు."

వస్తున్న దుఃఖాన్ని మునిపంటితో నొక్కిపట్టి "మీ ఆశీర్వాదబలం బాబుగారూ....!" అంది వాహిని.

వాహిని వైపు ఆప్యాయంగా చూసి, ఆమె దోసిల్లో ప్రసాదం పెట్టి పక్కవారివైపు కదిలాడు పూజారి.

ప్రసాదం కళ్ళకద్దుకుని నోట్లో వేసుకుంది వాహిని.

నెమ్మదిగా వెనుదిరిగి కోనేటి దిక్కుగా నడిచింది వాహిని. కోనేటి మెట్ల మీద కూర్చుంది. తెల్ల పావురాలు అటూ యటూ ఎగురుతున్నాయి. కోనేటిలో నీళ్ళు ప్రళాంతంగా వున్నాయి.

ఆనాడు ఆ పావురాలకు బియ్యపు గింజలు వేస్తున్న ప్రకాష్ గురించి ఎంతో ఉన్నతంగా ఊహించింది తను. అతడు తుమ్మెద వంటి స్వభావంకలవాడు. తుమ్మెద పువ్వు మీద వారి మకరందాన్ని గ్రోలి, ఎగిరిపోయి మరో పువ్వు మీద వాలుతుంది. మకరందాన్ని కోల్పోయిన గులాబికన్నె ఎంత జాలిగా చూసినా, ఎంత ప్రేమతో పిలిచినా దరిక రానేరాదు గండు తుమ్మెద.

మేనకని చూసి మోహించి ఆమెతో కొంత కాలం కాపురం చేసాక బిడ్డతల్లయిన మేనకని వర్ణించాడు విశ్వామిత్రుడు. తనను వెతుక్కుంటూ వచ్చిన శకుంతలను గర్భవతి అనైనా కనికరించకుండా 'నీవెవరో ఎరుగను పొమ్మన్నాడు దుష్యంతుడు. నిండు చూలాలిని అడవులపాలు చేసాడు శ్రీరామచంద్రుడు. వీళ్ళంతా చరిత్రలో మహనీయులు. కాని తమనే సర్వస్వమని నమ్ముకున్న తమ శ్రీలపట్ల కఠినాతికఠినంగా ప్రవర్తించిన పురుషులు.

యుగయుగాలుగా వస్తున్న వారసత్వాన్ని వదలలేని పురుషుడు ప్రకాష్ కూడా. అతడూ తన పూర్వుల లాగే ప్రవర్తించాడు. అందాన్ని చూసి ఆనందించాడు. అందుకొని అనుభవించాడు. ఒక్కసారి అనుభవంతో మోజు తీరిపోయింది కాబోలు మరో అమ్మాయి జీవితంలో ప్రవేశించాలని చూస్తున్నాడు.

గాలి కొంచెం ఎక్కువైంది. గాలి విసురుకి నీటిలో చిన్న చిన్న అలలు లేస్తున్నాయి. అవి మళ్ళీ నీటిలో కలసిపోయి కొత్త అలలు లేస్తున్నాయి.

పరధ్యానంగా ఆలోచనల్లో మునిగిపోయి నీటి వేపు చూస్తూ కూర్చున్న వాహిని వులిక్కిపడింది. దగ్గరగా అడుగుల చప్పుడు విని.

వెనుదిరిగి చూసింది.

ప్రకాష్....!!

"నువ్వా వాహినీ....! ఇలా వచ్చావేం!" మొహం మీద చిరునవ్వు పులుముకుంటూ అడిగాడు ప్రకాష్.

వాహిని మనస్సులో తీవ్రమైన సంచలనం రేగింది. "దేవి దర్శనానికి....కాదు....కాదు.... నా దైవం సన్నిధికి. ఏమండీ....నాకు మాట యివ్వండి....నా కెప్పుడూ దూరంకానని...." అంటూ ప్రకాష్ కాళ్ళను పెనవేసుకుని వెక్కి

వెక్కి ఏడ్చింది వాహిని.

ప్రకాష్ మొహంలో రంగులు మారాయి. త్రుకుటి ముడిపడింది.

"ఆరె! ఏడుస్తున్నావా....! ఛ....ఛ.... ఎందుకు ఈ కన్నీరు? నిన్ను నేను దూరం చేసుకుంటాననే అనుమానం ఆసలు సీకెందు కొచ్చింది? ఎవరో కిట్టనివాళ్ళు అనే మాటలు నమ్మకూడదు." వాహిని బుగ్గలు నిమిరుతూ అన్నాడు ఆర్ద్రంగా.

హఠాత్తుగా ప్రకాష్ కాళ్ళను వదిలి లేచి నిలబడింది వాహిని. "చెప్పమంటారా? కిట్టని వాళ్ళ నోట కాదు. మీకు అత్యంతాపురై నవారి నోట విన్నాను."

"ఏమని....?"

"ఒక వారం రోజుల్లో మీరు మీ మరదలి మెళ్ళో మూడు ముళ్ళూ వెయ్యబోతున్నారని."

ఒక్క నిమిషం చలనం లేకుండా నిలబడి పోయాడు ప్రకాష్.

"అయితే యీ వార్త నీ వరకూ వచ్చిందన్న మాట!" అనుకోకుండానే అన్నాడు ప్రకాష్.

"అయితే నేను విన్నది నిజమేనా? చెప్పండి. 'నువ్వు విన్న మాట నిజం కాదు వాహినీ!' అనే చల్లని మాట మీ నోటివెంట వస్తుందనే ఆశతో వున్నాను. చెప్పండి." ప్రకాష్ భుజాలు రెండు చేతులతోనూ పట్టుకుని ఆవేశంతో వూపేసింది వాహిని.

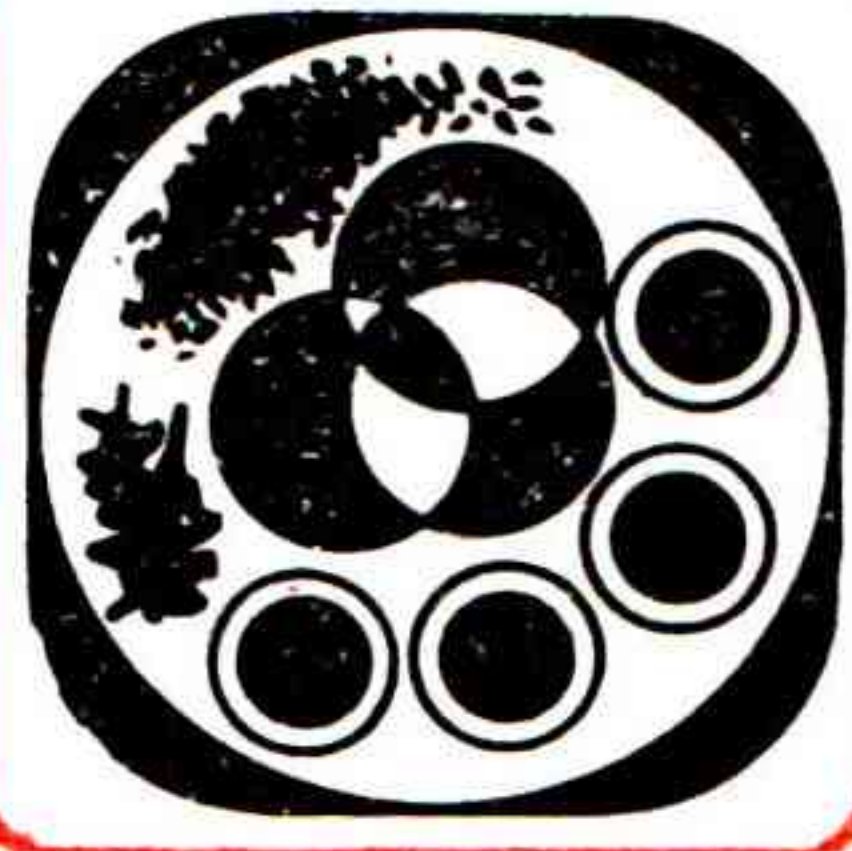
"పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆ వార్త నిజమయినా నిన్నెప్పటికీ దూరం చేసుకోను వాహినీ!" అంటూ తనని హృదయానికి హత్తుకుని చుంబించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న ప్రకాష్ నుంచి విడివడి దూరంగా జరిగి తీవ్రంగా చూస్తూ. "అంటే.... అంటే... ఏమిటి మీ ఉద్దేశం?" కంపిస్తున్న స్వరంతో అన్నది వాహిని.

"ఏముందీ నిన్ను విడిచి నేనుండలేను. నన్ను విడిచి నువ్వు బ్రతకలేవు. ఏదో వేళ చూసుకుని మనిద్దరం యిలాగే అప్పుడప్పుడు కలుసుకుంటూ వుందాం. ఏమంటావ్....?" మాట పూర్తయిందో లేదో అతని చెంప చళ్ళుమంది.

"ఎంత పొగరు....!" చేత్తో చెంపను తడుముకున్నాడు ప్రకాష్.

[సశేషం]

మంటలు

లిట్టి:

ఉత్తరాదివారు రొట్టెలను పప్పు, కూరలు వంటి ఆహారపులతో తింటారు (మనం భోజనం చేసే తీరులోనే). దాన్నే అనేక విధాలుగా, మార్చి చేసుకుంటూ ఉంటారు. మనం కూడా అలా చేసి రుచి చూస్తే బాగానే ఉంటుంది:

కావలసినవస్తువులు: 250 గ్రాముల గోధుమ పిండి, 100 గ్రాముల నెనగపిండి, 50 గ్రాముల కందిపప్పు, అయిదు ఉల్లిపాయలు, పచ్చిమిరప కాయలు, మసాలాపొడి.

మొదట కందిపప్పును బద్దలుగా ఉడికపెట్టాలి. ఆ పప్పును నీటితో సహా తీసుకుని అందులో గోధుమపిండి, నెనగ పిండి, తరిగి ఉంచుకున్న ఉల్లిపాయ ముక్కలు, మిరపకాయలు, మసాలా పొడి, అవసరమైనంత ఉప్పు వేసి, బాగా కలిపి ఆ పిండిని చిన్న చిన్న ముద్దలుగా చేసుకోవాలి. ఆ ముద్దలను రొట్టెల ఆకారంలో ఒత్తాలి. వాటిని పెనం మీద-నెయ్యి వేసి-ఎర్రగా కల్పాలి. లిట్టి సిద్ధం! దీన్ని పెరుగుతో నంచుకుని తింటే భలేగా వుంటుంది.

మైదా బర్ఫీ:

ఇది చెయ్యడానికి 255 గ్రాముల మైదా, అంతే నెయ్యి, పంచదార, ఒక చిప్ప కొబ్బరి, వంట సోడా (చిటికెడు), ఏలకులు, జీడి పప్పు, ఎనెన్ను కావాలి.

మొదట కొబ్బరిచిప్ప తురుముకోవాలి. ఏలకులు పొడి చేసి ఉంచుకోవాలి. మైదాను కొద్దిగా నేతితో సన్నటి నెగ మీద, వాసన వచ్చేదాక వేయించాలి. తరువాత ఒక పాత్రలో పంచదార లేతపాకం వచ్చాక, అందులో మైదాపిండి వేస్తూ, కలియ బెట్టాలి. పాకం, పిండి బాగా ఉడుకుతున్నప్పుడు నెయ్యి వేస్తూ కలపాలి. కొద్దిగా సోడా వెయ్యాలి. దించే ముందు కొబ్బరి, రంగు, ఏలకులపొడి, ఎనెన్ను, జీడిపప్పు వేసి కలపాలి. ఒక పళ్ళానికి

నెయ్యి వ్రాసి, ఈ ముద్ద పళ్ళెంలో పరవాలి. మీ యిష్టమైన నైజాలో ముక్కలు కొయ్యండి. వయసుతో నిమిత్తం లేకుండా అందరూ తినదగ్గ తీపి వంటకం ఇది!

—పి. లక్ష్మి

నీతాభోగ్ :

ఇది బెంగాలీ తీపి పదార్థం. ఇది నీతాదేవికి చాలా ఇష్టమైనదనీ, అందుకే ఈ పేరు వచ్చిందనీ ప్రతీతి. ఇది చేయటానికి కాస్త శ్రమపడవలసి వున్నా, శ్రమకు తగినట్లు రుచిగానూ, నాలుగు రోజులు నిలవ వుండేట్లుగానూ వుంటుంది. పండుగ లప్పుడు ముందే చేసి పెట్టుకుంటే ఆనాడు శ్రమ తగ్గుతుంది. పాలకోవాతో తయారుచేసే లడ్డూలనే 'నీతాభోగ్' అని అంటారు.

ఇది తయారుచేయడానికి ముఖ్యంగా ఒక కప్పు పాలకోవా, ఒకటింటావు కప్పు తెల్ల గోధుమ పిండి, కొద్దిగా రోస్ వాటర్ (పన్నీరు) కావాలి. కోవా దొరక్కపోతే ఒకటిన్నరశేరు చిక్కనైన పాలను తీసుకుని పొయ్యిపై పెట్టి గరిచెతో కలియబెడుతూ కోవా చెయ్యాలి. కోవా కాస్త పల్చగా వున్నా పరవాలేదు.

ఒక వెడల్పాటి గిన్నెలో పంచదార పోసి, అరకప్పు నీరు చేర్చి లేతపాకం పట్టుకోవాలి. గోధుమపిండిని జల్లించి సిద్ధం చేసుకోవాలి. కొన్ని బాదంపప్పుల్ని తీసుకుని, కాసేపు నీటిలో నాన్ని పైపొట్టు తీసి నిలుపునా సన్న ముక్కలుగా చీల్చాలి. సారపప్పును నేతిలో దోరగా వేయించి పెట్టాలి. ఇవన్నీ సిద్ధం చేసుకున్న తర్వాత బూందీ చేయడానికి పూనుకోవాలి. గోధుమపిండిలో రెండు టేబిల్ స్పూన్ల కరగిన నెయ్యి వేసి వుండలు కట్ట కుండా పొడిపొడిగా కలపాలి. ఈ పిండిని పాల కోవాతో కలిపి మధ్య మధ్య కొద్ది కొద్దిగా నీరు చిలకిరిస్తూ చక్కగా మర్చించాలి. నీరు కొద్ది కొద్ది గానే కలుపుతూ రావాలి. ఈ పిండి మరీ పల్చగానూ కాక మరీ గట్టిగానూ కాక మామూలు పూరీ పిండి

కన్న కాస్త పల్చగా వుండేట్లు చేస్తే చాలు. ఈ విధంగా చేస్తోనే దాదాపు అరగంటసేపు మర్చించాలి. ఒక పళ్ళెంలో వేసి మర్చిస్తే బాగుంటుంది. ఈ మర్దన పూర్తయిందా, లేదా? అని తెలుసుకోవటానికి ఓ చిట్కా వుంది. ఒక పాత్రలో నీరు తీసుకుని కాస్త పిండివేస్తే నీళ్ళపై తేలాలి. అలా తేలకుండా మునిగిందంటే పిండిని ఇంకాసేపు మర్చించాలని అర్థం.

పొయ్యిమీద బాణలి పెట్టి, అందులో నెయ్యిపోసి సన్నని నెగమీద మరిగించాలి. మంట సన్నగా వుండటం చాల ముఖ్యం. నెయ్యి మరిగక మిఠాయి చట్రం తీసుకుని ఎడంచేత్తో బాణలిపై పట్టుకుని, కుడిచేత్తో మర్చించిన పిండిని కొద్దిగా తీసుకుని చట్రంమీద పెట్టి, చేత్తో బాగా నొక్కుతూ పామాలి. ఇలా పామితే బూందీ పూసల్లాగా పడుతుంది. ఒక్కసారి చేత్తో పామిన వెంటనే చట్రం తీసేసి నెయ్యిలోంచి బూందీ తీయాలి. బూందీ తెల్లగానే వుండాలి. ఈ పామడం, దేవడం చకచకా చేయాలి. ఇద్దరుంటే సులువు.

ఇలా తీసిన బూందీని ముందుగా తయారు చేసిన పంచదార పాకంలో ఎప్పటికప్పుడు వేసేస్తూ వుండాలి. బూందీ అంతా వేయించి పాకంలో వేళాక బాగా కలిసేట్లు గరిచెతో కలిపి, ఆ పాత్రను పొయ్యిమీద పది నిమిషాలుంచాలి. పాకం పొంగేదాకా పొయ్యిపైన పెడితే చాలు. ఇలా చేస్తే, బూందీ వుబ్బి మెత్తగా అవుతుంది. ఇక దించేసి బాదం ముక్కలు, సారపప్పు వేసి మరోసారి బాగా కలిపి ఈ మిశ్రమాన్ని పళ్ళెంలో పోసి చల్లారనివ్వాలి. కాస్త చల్లారాక ఏలకులపొడి, రోస్ వాటర్ వేసి కలిపి లడ్డు కట్టాలి. ఒకవేళ పాకం గట్టిపడిపోయిందంటే కాస్త వేడి చేస్తే చాలు, కరిగి పాకంగా అవుతుంది. ఉండలు చల్లారాక డబ్బాలో పెట్టేసుకుంటే వారం రోజులు నిల్వ వుంటాయి. చక్కని రుచితో, ముమ ముమలాడుతూ వుంటుంది ఈ 'నీతాభోగ్'.

—గార్ల నరసృతి

ఋతుస్రావం—సమస్యలు

ఋతుకుల బాధకరం కానిదైతే దానికి ప్రత్యేకంగా చికిత్స చేయించవలసిన అవసరం ఉండదు. ఋతుకుల మరి ఎక్కువగా ఉంటే వైద్యులను సంప్రదించడం అవసరం.

గర్భధారణవల్ల ఋతుస్రావం ఆగిపోతుంది. ప్రసవం అయిన తర్వాత మళ్ళీ ఋతుస్రావం కావడం ప్రారంభమవుతుంది.

చాలామంది స్త్రీలు ఋతుస్రావ కాలంలో ప్రతిరోజూ స్నానం చెయ్యరు. కాని, ఋతుస్రావ కాలంలో స్నానం చేయడం చాలా మంచిది. కొన్ని హార్మోనుల ప్రభావం వల్ల ఋతుస్రావ కాలంలో స్వేదగ్రంథులు తీవ్రంగా పని చేస్తుంటాయి. అందువల్ల అప్పుట్లో కుభ్రంగా స్నానం చేయడం అవసరం.

ఋతుస్రావాన్ని స్వీకరించడానికి కొందరు పాత గుడ్డలను ఉపయోగిస్తూ ఉంటారు. మరికొందరు గుడ్డలను ఉపయోగించడం ఆరోగ్యానికి భంగం కలిగించవచ్చు. కనుక కానిటర్ తువ్వలనుగానీ, పరిశుభ్రమైన (స్టెరిలైజ్ చేసిన) దూది ఉండలనుగానీ ఉపయోగించడం మంచిది.

ఋతుస్రావానికి ముందుగానీ, ఋతుస్రావ సమయంలోగానీ మానసికస్థితిలో మార్పు, తేలికగా అలసిపోవడం, నిద్రలేకపోవడం వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. వీటిని సహజ లక్షణాలుగానే పరిగణించాలి. కాని అవి హఠాత్తుగా ఏర్పడినా, ఎక్కువగా ఉన్నా వైద్యులను సంప్రదించడం అవసరం.

మరో విషయం. స్త్రీలు ప్రతినెలా తమ ఋతుస్రావ కాలాన్ని విడిగా వ్రాసి ఉంచుకోవాలి. అలా వ్రాసి ఉంచుకుంటే తర్వాత వైద్య పరీక్షలు చేయించుకోవలసి వచ్చినప్పుడు సహాయకరంగా ఉంటుంది.

ఋతుస్రావం ఆగిపోవడం :

ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రాయాన్ని చేరుకున్న స్త్రీలలో ఋతుస్రావం క్రమంగా ఆగిపోతుంది. మన దేశంలోని స్త్రీలలో ఋతుస్రావం ఆగడం (మెనోపాజ్) దాదాపు 40 నుంచి 45 సంవత్సరాల ప్రాయంలో సంభవిస్తుంది.

ఋతుస్రావం ప్రారంభం కావడం స్త్రీల జీవితంలో ఎంత సహజమైన మార్పు. ఋతు.

ప్రీల శారీరక సమస్యలు

డాక్టర్

స్రావం ఆగిపోవడం కూడా అంతే సహజమైన మార్పు. కొందరు స్త్రీలు ఋతుస్రావం ఆగిపోయే కాలంలో మానసికంగా ఎంతో బాధపడతారు; తాము తమ స్త్రీత్వం కోల్పోతామేమోనని భయపడుతుంటారు. మరి కొందరు తమకు విచ్చెక్కుతుందనీ తమపట్ల భర్త ప్రేమ నశిస్తుందనీ అపోహ పడుతూ ఉంటారు.

ఈ రకమైన అపోహలు అనవసరం. ఋతుస్రావం ఆగిపోవడం అన్నది ఒక్కొక్క స్త్రీలో ఒక్కొక్క రకంగా ఉండవచ్చును. ఋతుస్రావం ఆగిపోయేటప్పుడు కొందరు విపరీతమైన బాధకు గురికావచ్చును; కొందరికి అసలు ఏ రకమైన బాధ లేకపోవచ్చును.

ఋతుస్రావం ఆగిపోయేముందు కొందరిలో విపరీతమైన స్రావం ఏర్పడుతుంది. కొందరిలో స్రావం తరిగిపోతుంటుంది. ఋతుస్రావం ఆగిపోతున్న విషయం తెలియని గృహిణులు కొందరు తాము గర్భవతులమైనట్టు భయపడే అవకాశం కూడా ఉంది. అటువంటివారు ఏమాత్రం అనుమానమున్నా వెంటనే వైద్యులను సంప్రదించి పరీక్ష జరిపించుకోవడం మంచిది.

ఋతుస్రావం ఆగిపోయే సమయంలో అలసట, చికాకు, తలనొప్పి వంటి లక్షణాలు కూడా కనిపించవచ్చును. ఈ లక్షణాలు ఋతుస్రావం ఆగిపోయిన తర్వాత కొన్ని మాసాల తర్వాత గానీ, సంవత్సరాల తర్వాతగానీ కనిపించవచ్చును. ఈ లక్షణాలైనా ఏ కొందరి విషయంలోనో కనిపిస్తాయి.

యాభై సంవత్సరాలు దాటినా రక్తస్రావం.

అవుతున్నట్లయితే, దాన్ని అశ్రద్ధ చెయ్యక వైద్యులను సంప్రదించాలి. అలా స్రావం కావడానికి గర్భాశయంలో కేన్సర్ ఉండడం కూడా ఒక కారణం కావచ్చును.

గర్భధారణ

మొదటిసారిగా గర్భవతులైన చాలామంది స్త్రీలలో సంతోషమూ, భయమూ ఒక్కసారిగా కలుగుతాయి.

గర్భధారణ జరిగాక నలభైవారాలలో శిశువు గర్భంలో సంపూర్ణమైన పెరుగుదల పొందుతుంది. శిశువు ఆరోగ్యం—గర్భవతి అయిన స్త్రీకి ఆ నలభై వారాలలోనూ జరిగే సంఘటనలమీద చాలావరకు ఆధారపడి ఉంటుంది. అందువల్ల గర్భిణీ స్త్రీలు ఎన్నో జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

ఋతుస్రావం ఆగిపోవడాన్ని గర్భం ధరించి నట్టు తెలుసుకోవడానికి ఒక సూచనగా గ్రహించవచ్చును. (అయితే కేవలం ఋతుస్రావం ఆగిపోవడం ఒక్కటే గర్భధారణకు గుర్తుకాదు.)

గర్భకాల ప్రారంభంలోనే వైద్యులను సంప్రదించడం చాలా అవసరం. వైద్యులు ఇచ్చే సలహాలప్రకారం నడుచుకోవడం ఇంకా అవసరం.

గర్భవతిని తెలియగానే ప్రతిస్త్రీ వైద్య పరీక్ష చేయించుకుంటే గర్భంలోని విండం ఆరోగ్యంగా ఉందా లేదా తెలుసుకోవడానికి వీలవుతుంది; అందువల్ల ఏదైనా అసాధారణమైన స్థితి ఉంటే తెలుసుకొని, దాన్ని నివారించడానికి ప్రయత్నించవచ్చును. గర్భవతి రక్తాన్ని పరీక్ష చెయ్యడంవల్ల ఆమె శరీరంలో రక్తక్షీణత ఉంటే తెలుస్తుంది. అలాగే ఆమె రక్తం ఏ తరగతి

(గ్రూప్)కి చెందిందో తెలుసుకుంటే మంచిది; ప్రసవసమయంలో రక్తదానం అవసరమైతే ఈ తరగతి నిర్ణయం సాయపడుతుంది. ఇలాగే గర్భవతి మూత్రాన్ని పరీక్షించడంవల్ల మూత్రకోశ వ్యాధులున్నా మధుమేహం ఉన్నా తెలుస్తుంది. గర్భిణీశ్రీ ఊపిరి తిత్తులు, గుండె-సరిగా పని చేస్తున్నాయా లేదా అన్నది కూడా తెలుసుకోవడం అవసరం.

గర్భం వచ్చిన తొలి మూడునెలలలోనూ వేవిళ్ళు ఉంటాయి. వేవిళ్ళు తీవ్రంగా ఉండడమో, ఎక్కువకాలం ఉండడమో ఉంటే వైద్యులను సంప్రదించాలి. తొలి వారాలలో గర్భస్రావం (అబార్షన్) జరగడానికి అవకాశం ఎక్కువ. రక్తస్రావం జరిగినా, కడుపునొప్పిగా ఉన్నా వెంటనే వైద్యసహాయం అవసరం.

వేవిళ్ళ కాలంలో పొద్దున నిద్ర లేవగానే బిస్కట్లు, టీ వంటివి తీసుకోవాలి. వేవిళ్ళు ఉన్నప్పుడు కొవ్వు ఎక్కువగా ఉన్న ఆహారం తినకూడదు.

గర్భంలోని శిశువు అవసరాలకు సరిపడా శ్రీ శరీరంలో కొన్ని మార్పులు జరుగుతాయి. శిశువు బాగా పెరగడానికి సరైన ఆహారం అవసరం. ఆ ఆహారం గర్భవతులు తీసుకునే ఆహారం నుంచే లభ్యమవుతుంది. అందువల్ల గర్భవతులు పోషకాహార పదార్థాలు ఎక్కువగా తీసుకోవాలి. తాజాపళ్ళు, తాజాకూరలు, ప్రోటీన్లు ఎక్కువగా ఉన్న పప్పులు తీసుకోవాలి. మాంసాహారులు మాంసం, గుడ్లు తీసుకోవచ్చును. విండిపదార్థాలు ఎక్కువగా ఉండే బియ్యం, బంగాళాదుంపలు వంటివి ఆహారంలో తక్కువగా ఉండేలా చూసుకోవాలి.

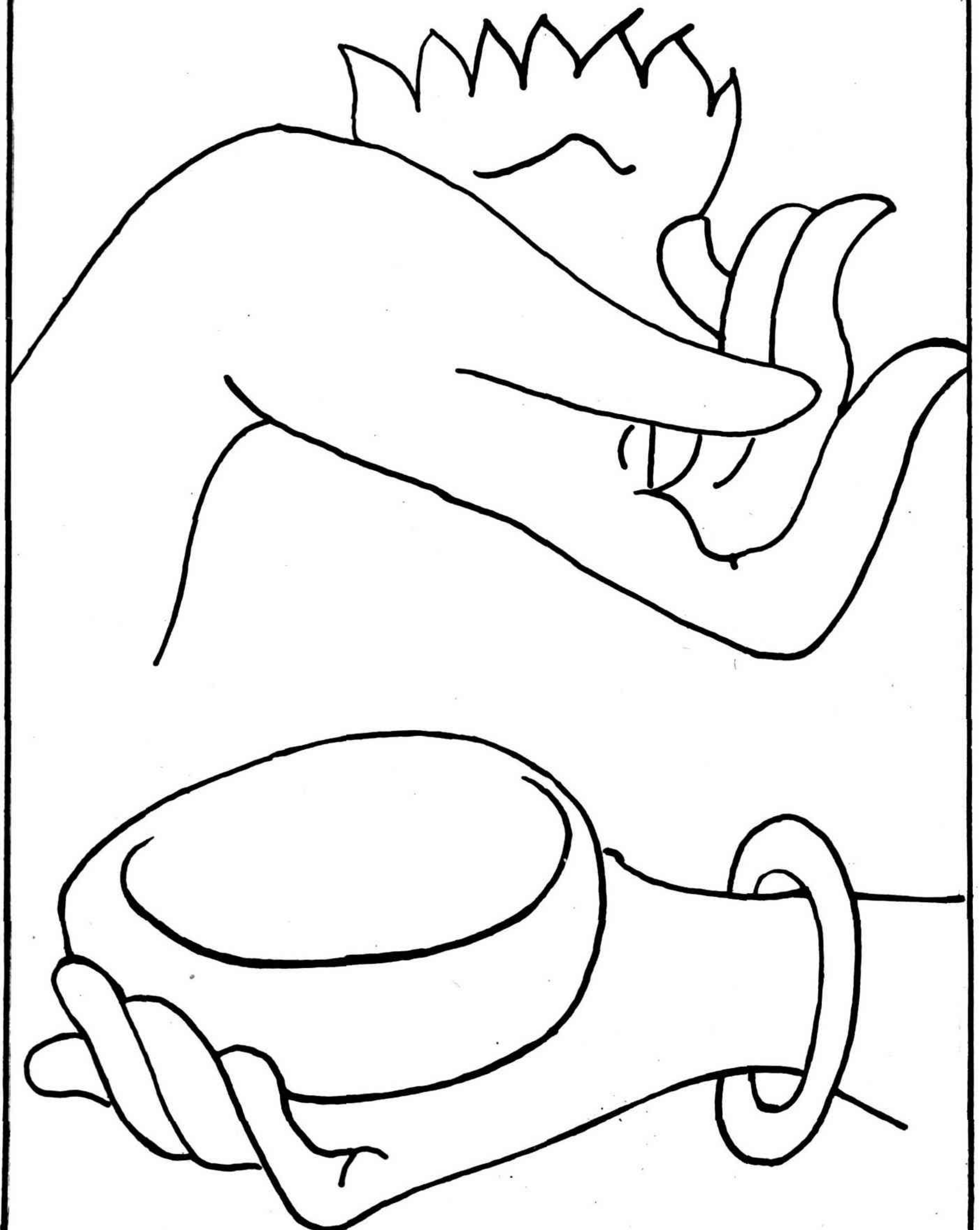
మామూలుగా తీసుకునే ఆహారంలో ఇనుము సత్తువ అంతగా ఉండదు. అందువల్ల వైద్యుల సలహాప్రకారం ఇనుము సత్తువనిచ్చే మాత్రలు తీసుకోవాలి. గర్భవతులు పాలను వీలైనంత ఎక్కువగా తీసుకోవాలి. పాలలో కాల్షియం ఉంది. గర్భస్థ శిశువు పళ్లు, ఎముకలు ఆరోగ్యకరమైన తీరులో రూపొందడానికి కాల్షియం ఎంతైనా అవసరం.

మొత్తం మీద శిశువు ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని గర్భవతులు ఖనిజపదార్థాలు, విటమిన్లు ఎక్కువగా ఉన్న ఆహారం తీసుకోవాలి.

[సశేషం]

బాటిక్ నమూనాలు

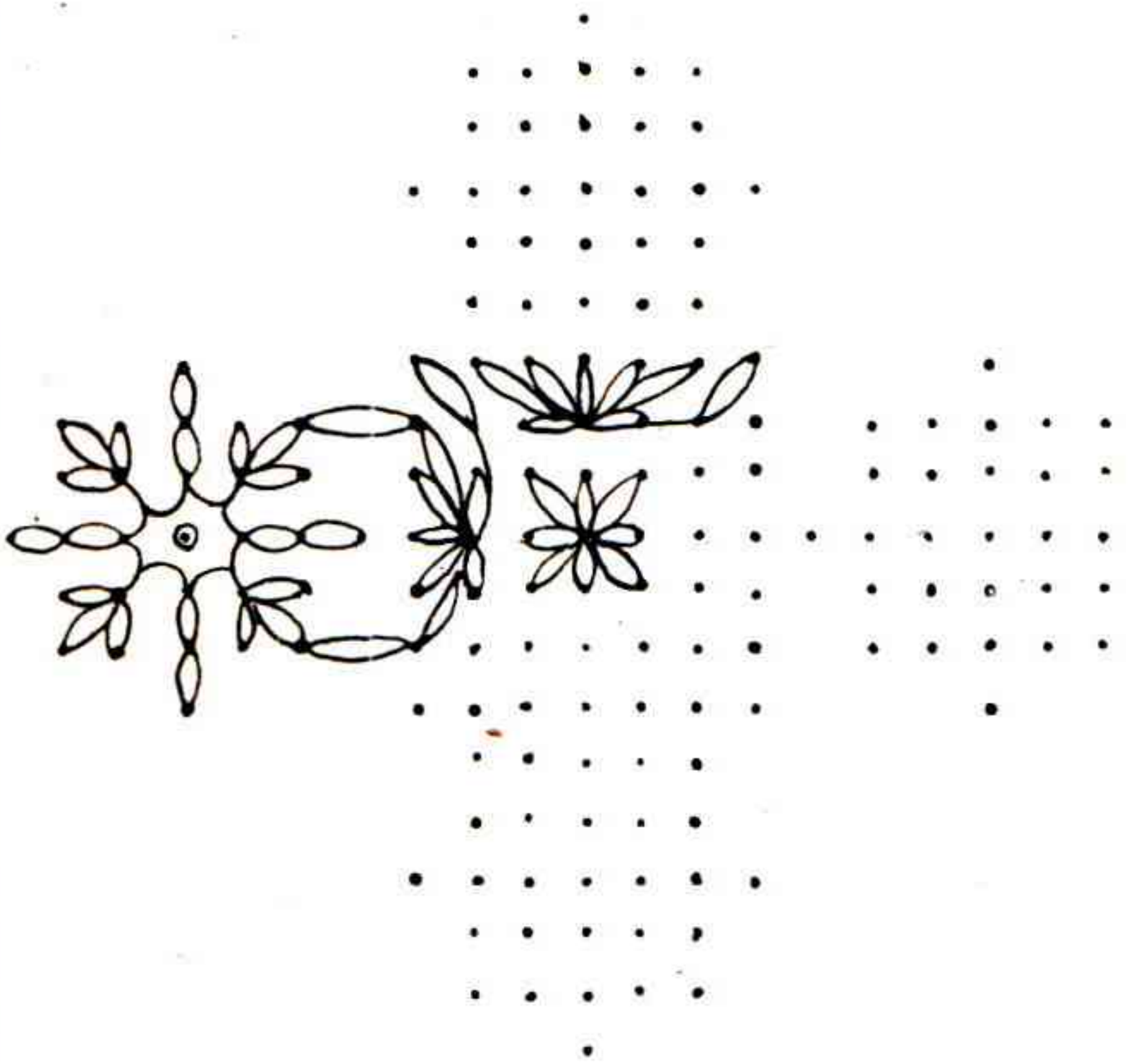
బాటిక్ అద్దకం పట్ల ఉత్సాహం ఉన్నవాళ్ళు 'వనిత' పేరిట తమకు ఉత్తరం రాస్తే తక్కిన నమూనాలు పంపగలమని కె. అర్చన మే 15 'వనిత' సంచికలో వెలువడిన 'బాటిక్ అద్దకం' వ్యాసంలో పేర్కొన్నారు. చాలామంది పాఠకులు తమకు ఆ నమూనాలు కావాలంటూ ఉత్తరాలు రాశారు. అందరికీ విడివిడిగా పంపడంకన్నా ఆ బాటిక్ నమూనాలను ప్రచురిస్తేనే బావుంటుందన్న ఉద్దేశంతో వాటిని 'వనిత' లోనే ప్రచురిస్తున్నాము :

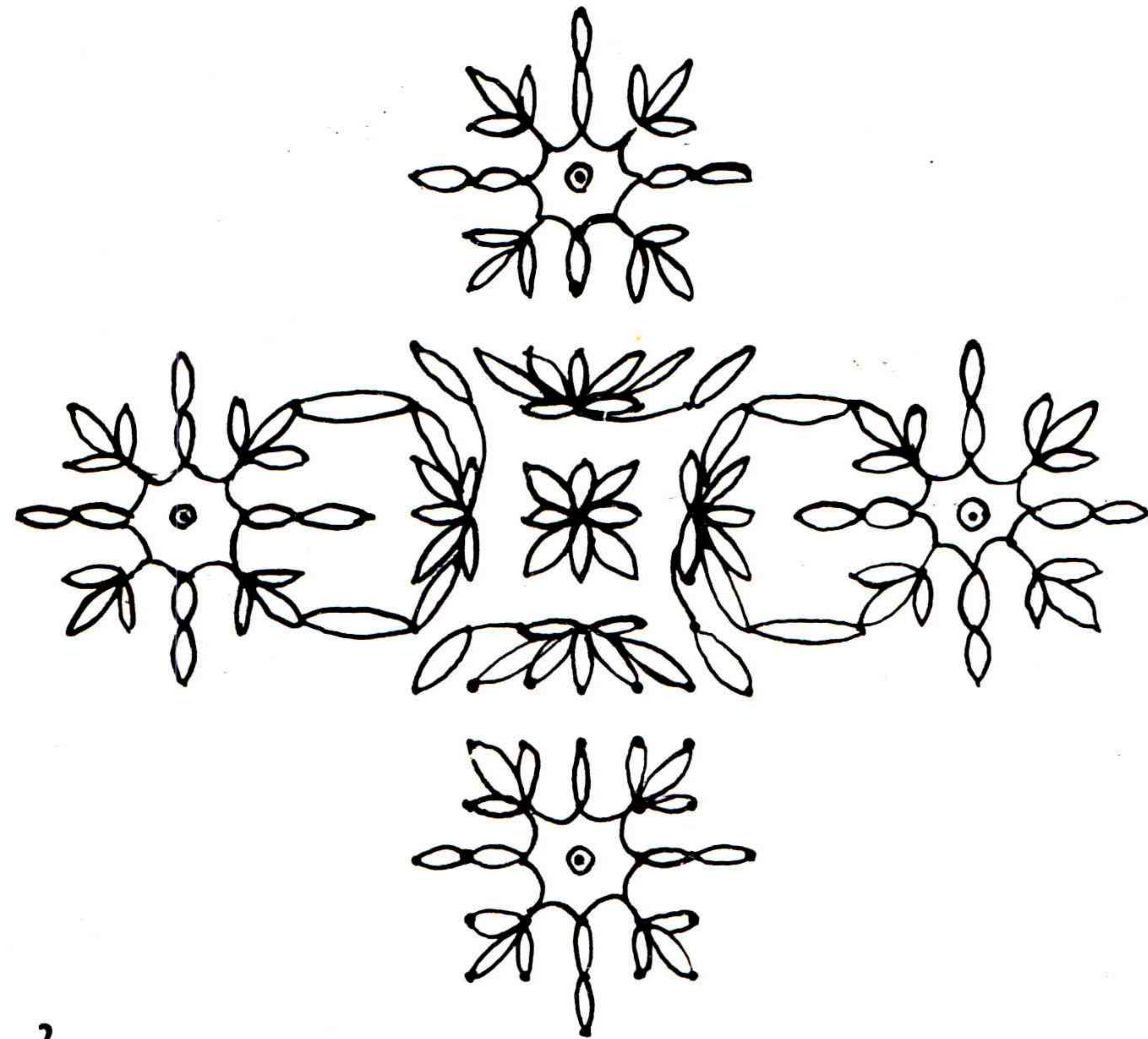
మల్లెపువ్వుల ముగ్గు

ఈ మల్లె పువ్వుల ముగ్గు ఎలా వెయ్యాలి ?
మొదట ఒక వరుసలో ఒకదానికొకటి సమాన
దూరంలో ఉండేలా 21 చుక్కలు ఉంచాలి. దానికి

మీదా కిందా కూడా రెండు వరుసలలో-ఆ వరుసలోని
2 నుంచి 6 దాకా ఉన్న చుక్కలకు అటూ ఇటూ ఐదు
చుక్కలు, 8 నుంచి 14 దాకా ఉన్న చుక్కలకు అటూ
ఇటూ ఏడు చుక్కలు, 16 నుంచి 20 దాకా ఉన్న
చుక్కలమీద ఐదు చుక్కలు ఉంచాలి. 21 చుక్కలున్న
వరుసకు రెండువైపులా 5, 7, 5 చుక్కలున్న రెండవ
వరుసకు అవతల ఆ వరుసలోని 3 వ చుక్క కింద
ఒక చుక్క, 6 నుంచి 12 చుక్కల కింద ఏడు
చుక్కలు, 15 వ చుక్క కింద ఒక చుక్క ఉంచాలి.
మీదా కిందా కూడా మధ్యలో ఉన్న ఏడు చుక్కల
వరుసలో 2 నుంచి 6 దాకా ఉన్న చుక్కల అవతల
ఐదు చుక్కలు పెట్టాలి. ఆ వరుస అవతల మళ్ళీ
ఐదు చుక్కల వరుస, తర్వాత 7 చుక్కల వరుస,
ఆ తర్వాత 5 చుక్కలున్న వరుసలు రెండు, ఐదు
చుక్కలున్న వరుసలోని మధ్య చుక్క అవతల ఒక చుక్క
ఉంచుకోవాలి. చిత్రం-1 చూస్తే ఈ చుక్కలు ఎలా
పెట్టుకోవాలో అర్థమవుతుంది. చుక్కలన్నిటినీ చిత్రం-
2 లో చూపినట్లు కలిపితే ముగ్గు హర్తవుతుంది.

—సి. హెచ్. చంద్రకళ

రాజస్థాన్

మన దేశంలో చాలా ప్రాంతాలలో బంగారు
నగలే కాకుండా వెండి నగలు ధరించే
అనవాయితీ కూడా వుంది. వెండి నగలు
బంగారు నగలంత ఖరీదైనవి కాకపోవడం
వల్ల ఇటీవలి రోజుల్లో వాటి ప్రాముఖ్యం బాగా
పెరిగింది. ఆధునిక యువతులు చాలామంది
వెండి నగలపట్ల ఆసక్తి కనబరుస్తున్నారు.

దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో ఆయా
ప్రాంతాలకే ప్రత్యేకమైన తీరులో కనిపించే
వెండి నగలు ఉన్నాయి. ఇక్కడి వర్ణ
చిత్రాలలోని మాడల్ - కల్పనా అయ్యర్
రాజస్థాన్ రాష్ట్రంలో ప్రాచుర్యంలో ఉన్న
వెండి నగలు ధరించింది.

ఈ రాజస్థాన్ వెండి నగలు ఏ రకమైన
దుస్తులు ధరించేవారికైనా సప్యతాయి.

మొదటి చిత్రంలో కల్పన-‘హన్స్లి’ అన్న
కంఠాభరణం ధరించింది. ఆమె ధరించిన
పాడవైన గొలుసుకు గుండ్రని పెద్ద పతకం
వుంది. ఆమె నడుమున ఉన్న ఒడ్డాణాన్ని
‘తాగ్రి’ అంటారు. జబ్బుకు ఉన్న నగను
‘బాజు బంద్’ అనీ, గాజును ‘కడ’ అనీ
పిలుస్తారు. ఆమె వేలికి ఉన్న పెద్ద ఉంగ
రానికి మధ్య అద్దం ఉంది. రాజస్థాన్ గ్రామీణ
స్త్రీలు ఈ ఉంగరం (దాని పేరు ‘అర్పీ’)
లోని అద్దం సాయంతో ఎప్పటికప్పుడు
అందానికి మెరుగులు దిద్దుకుంటూ వుంటారు.

రెండవ చిత్రంలో రకరకాల ఉంగరాలు
కనిపిస్తున్నాయి. కల్పన ఒడ్డాణాన్ని తమాషాగా
ధరించింది. దానికి ‘మాచ్’ అయ్యే తీరులో
చేతికి వెడల్పాటి కంకణాలు ఉన్నాయి.

మూడవ చిత్రంలో ముచ్చటైన నెక్లస్లు,
జూకాలు, కంకణాలు, గాజులు, ఉంగరాలు
ధరించి కనిపిస్తున్నది కల్పన. పతకంలా ఉండే
పాపట బొట్టు ఇక్కడ ప్రత్యేకార్హణ.

ఆసక్తి వున్నవారు ఈ వెండి నగలు
ధరించి అందంగా కనిపించే ప్రయత్నం
చెయ్యవచ్చును.

నగలు: బొంబాయి రాజస్థాన్ హండి క్రాఫ్ట్స్
ఎంపారియమ్ వారి సౌజన్యంతో.

ప్రతిభ

వెండినగలు

ఎస్.వి.రమాదేవి

మధు -

డ్రీయర్ తనూ !

గుర్తు వున్నానా నేను? నేనూ....నేనంటే నీ చిన్ననాటి స్నేహితురాలి....నీ 'జానీ'ని! హమ్మయ్య! గుర్తు వచ్చే వుంటాను. మన పెళ్ళిళ్ళయేక మన మధ్య ఎంతో ఎంతో దూరం పెరిగింది కదూ? ఈ దూరాన్ని తరిగించటానికి మన మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు కూడ సాగటం లేదు. ఆ మధ్య మన వూరు వెళ్ళినప్పుడు మీ అమ్మగారి దగ్గర నీ అగ్ర్రసు నేకరించాను.

ఎలాగూ ఇన్నాళ్ళ తర్వాత వ్రాస్తున్నాను కనుక, అన్ని విషయాలతో ఒక్కసారే పేర్థ వుత్తరం వ్రాసేస్తున్నాను. పూర్తిగా చదివే సహనం నీలో వుందో లేదో ముందుగా నిర్ణయించుకొని మరి ఉత్తరంలోకి రా !

ప్రస్తుతం శ్రీవారు ఇంట్లో లేకపోవటం కూడ ఈ ఉత్తరం వ్రాయటానికి దోహదం కలిగించిందనుకోవచ్చు. తనూ! ఎన్నాళ్ళయింది నిన్ను చూసి? నీతో మాట్లాడి? మన కాలేజీ రోజుల్ని ఒక్కసారి జ్ఞప్తికి తెచ్చుకో! అప్పట్లో మనిద్దరి మధ్యా ఒక్కనాడైనా ఏ రహస్యాలైనా చోటు చేసుకున్నాయా? ఎప్పుడూ మనస్సు విప్పి, భూత వర్తమానాలే కాక భవిష్యత్తును గూర్చి కూడ ఊహాగానాలు చేసుకుంటూ, జీవితంలో ఎప్పటికీ ఇద్దరం అలాగే విడిపోకుండా మన మధ్య

ఏ దాపరికాలకూ చోటు లేకుండా వుందామని ఎన్నిసార్లు మనం అనుకోలేదు ?

కాని ఇప్పుడవన్నీ తలచుకుంటే నవ్వాస్తుంది. ఇప్పుడు మనం అప్పట్లా గాలిలో మేడలు కట్టి ఊహల సోపానాలనెక్కి నాటిలో స్వేచ్ఛగా విహరించటం లేదు. ఆధారంలేని ఊహలు-పునాది లేని మెట్లలా మనల్ని....మనం కట్టుకున్న మేడల రోనికి చేరనివ్వవనే సత్యం తెలుసుకున్నాయిప్పుడు. అప్పుడనుకున్నవేవైనా ఇప్పుడు ఆచరణలో పెడుతున్నామా? కాకుంటే, మన పెళ్ళిళ్ళయి ఇన్నేళ్ళయినా ఒకరి జీవితాల్లోకి ఇంకొకరం తొంగి చూడలేదు. నీకూ నాకూ ఎంత ఎడం ఏర్పడిందో ఏ నాడైనా నీవు గమనించావా? సరేరే! నిన్నునేదేముందీ....నేనూ అంతేగా? సగం తప్పు నాలోనూ వుంది కనుక

నిన్ను క్షమించేస్తున్నారే....! నిజానికి ఈవిరి నలుపని పనితో సతమతమయ్యే నాకు నా జీవితాన్ని పరిశీలించుకోవటానికే తీరిక చిక్కేది కాదు. మరి నీకెలా ఉత్తరం వ్రాయగలను?

'తను' నిన్నను కేంపుకి వెళ్ళారు. ఇప్పుడు ఒంటరిగా వున్న నాకు కావల్సినంత తీరుబడి! ఒంటరితనం మనిషిలో ఎన్నెన్ని ఆలోచనలను రేపుతుందో నీకు మాత్రం తెలియదూ? ఆలోచనల్లోనే గతించిన రోజుల్ని పునశ్చరణ చేసుకుంటూంటే నీవు గుర్తు వచ్చావు. ఒకనాటి మన పందెం గుర్తు వచ్చింది. ఆదేమిటో నీకు నేను గుర్తు చేయాలన్నా?

ఇన్నాళ్ళూ నే గడివిన జీవితం, నా బాధలు, కన్నీళ్ళు అన్నింటినీ ఈ ఉత్తరం నీకందజేస్తుంది. ఇది నిన్ను విసిగించదు కదా? ఐనా, నా స్వార్థం కోసమే అనుకో. నాలోని సగం వ్యధను నీతో పంచుకుంటున్నాను. కారేజీ బ్యాటీవి నువ్వు! నా బాధ నీ కర్లం కాదేమో?

"రామ రావణ యుద్ధం జరిగినది అందం కోసమేగా? శిశుపాలుడు, కీచకుడు ఎట్ నెట్రా రాక్షస సంహారం జరిగిందందుకేగా? అవి పుక్కిటి పురాణాలని కొట్టి పారేసినా, చరిత్రలో కూడ ఇన్ని ఎటువంటి సంఘటనలు రేపు? అప్పుడే కాదు. యుగయుగాలకూ ఈ అందం కోసం పోరాటం జరుగుతూనే వుంది....వుంటుంది కూడ!" అన్నావు నువ్వు.

"అవును. దానివల్ల ఒదిగిందేముంది? మంచేమీ జరగలేదుగా?" అన్న నా మాటకు, "ఏదైతేనేం? అందానికి అగ్రస్థానం యివ్వబడిందిగా! ద్రౌపది, సీత, క్లియోపాత్ర... సరే ఆ 'పాత్ర'ల వరకూ ఎందుకురే? నేటి యువతీ యువకులనే గమనించు. అందం కోసం, ఆకర్షణ కోసం ఎంత పాటుపడుతుంటారో, ఎందరు నీనీ తారల ననుకరిస్తూంటారో, వారి ఆకర్షణలకు లోబడి అల్లరి చిల్లర అబ్బాయిలెలా దీపం చుట్టూ తిరిగే పురుగుల్లా అమ్మాయిల వెంటబడుతుంటారో....

ఇదంతా 'అందం' అనే ఆ రెండక్షరాల ప్రభావమేగా? అందం మనిషికి సగం విలువనిస్తుంది. నలుగురిలో అందమైన వారికో గుర్తింపు వుంటుంది. పెళ్ళిళ్ళ మార్కెట్ లో అమ్మాయిల కైతే కట్టుపు రేటు తగ్గుతుంది. అబ్బాయిలకైతే హెచ్చుతుంది" అంటూ ఓ లెక్కరిచ్చి, "అందమే ఆనందం" అంటూ కొంటెగా పాదేదానివి చిన్నగా నవ్వుతూ.

నేనేమీ చిన్నబుచ్చుకోకపోయినా, నిన్ను అమాయకురాలైన ఓ పసిపాపను చూసినట్టు చూసేదాన్ని. జ్ఞాపకం వుందా? "అందంవల్ల బాధలు కూడ వున్నాయి తనూ! అందమైన ప్రీ ఒంటరిగా వీధిలోకి వెళ్ళినా ప్రమాదమే! అయినా అందమనేది శాశ్వతం కూడా కాదు. ఒక్కొక్కప్పుడది అనుకోని రీతిగా అదృశ్యం కావచ్చు. అంచేత బాహ్య సౌందర్యం కంటే అంతఃసౌందర్యం వున్ననాడే వ్యక్తి రాణించేది" అని అప్పట్లో చదివిన పుస్తకాల్లోని ముక్కలనే మళ్ళీ మళ్ళీ వల్లించే

పడమర

అయినా నా జీవితాన్ని నీ ముందు పరుచుకుంటున్నాను.

నువ్వనేదానివి "అందం ముందు అన్నీ దిగదుడుపే! ఏ యుగంలోనైనా అందంతో జయించలేనిదేదీలేదు. అందం రాజ్యాలేలించింది. ఎన్నో యుద్ధాలు చేయించింది. ఒకప్పుడు.... ఇప్పుడు....ఎప్పుడూ కూడ తిరుగులేని ఆయుధం అందం" అని. "ఎంత గర్వం?" అనుకునేదాన్ని. అప్పట్లో నాకలా అనిపించినా, లోతుగా ఆలోచిస్తే లోకపుత్రుడు సర్థం చేసుకున్న నీలోని 'అత్మవిశ్వాస'మదై వుంటుందనిపిస్తూందిప్పుడు!

"అందమే కాదు కావల్సినది. గుణం ముఖ్యం" అని పాత కథలలోని పాత మాటలతోనే వాదించే దాన్ని నీతో....ఏ మాత్రం అందం లేని నేను!

దాన్ని కదూ నేనే? టీనేజ్ కదూ 'తనూ' అప్పుడు! అనుభవం తక్కువ. అప్పుట్లోనే ఓ రోజు మనం పందానిక్కుడా దిగాం. పందెం పలితాలు నిర్ణయించే అధికారం కాలానికే వదిలి పెట్టాం. ఇన్నాళ్ళు పరిశోధించిన కాలం ఏం నిర్ణయించిందో తెలుసా? నువ్వే గెలిచావని! నేను ఓడిపోయాను. పూర్తిగా ఓడిపోయాను తనూ!

ఈనాడు సమగ్రంగా నన్ను. నా జీవితాన్ని నీ ముందు పెట్టదలచుకున్నాను. కన్యగా నా జీవితం ఎలా గడిచిందో నీకు తెలుసు. నే చెప్ప బోయేది నా వైవాహిక జీవితాన్ని గూర్చి.

ఆయన తొలిసారి నన్ను చూడటానికి వచ్చారు. అంత క్రితం ఎందరో వచ్చి నేను బాగుండ లేదనే వెళ్ళిపోయారనుకో! వాళ్ళను చూసినా నువ్వు గెలిచావని అప్పుడు నేను అంగీకరించక పోయేదాన్ని. వాళ్ళంతా అమాయకులు. పై పై మెరుగులు చూసి భ్రమపడే మూర్ఖులుగానే ఎంచి, నాలో నేనే నవ్వుకున్నాను. తర్వాత ఆయన వచ్చారు. అతని అందచందాలు నా కనవసరం. ఆ కళ్ళల్లో అతని హృదయాన్ని చూసే ప్రయత్నం చేశాను నేను. ఆ కళ్ళకూడా నన్ను పరికిస్తూంటే అతడే చూస్తూన్న నా కళ్ళను మరో వైపు మళ్ళించుకోవటం తప్పనిసరైంది.

వాళ్ళు చూసి వెళ్ళిన వారం రోజులకు వచ్చిన ఉత్తరం చూసిన అమ్మా. నాన్నా దాదాపు ఇంట్లో పండగ చేసుకున్నారు. వాళ్ళకు నేను నచ్చానుట! త్వరలో ముహూర్తం పెట్టుకోవటమే తరువాయి. ఆ ఉత్తరం చూసి నేను కూడా పొంగిపోయాను. ఆయన విశాల హృదయానికి అంజలి ఘటించి, హృదయ కుసుమాలతో అర్పించాను. నన్ను ఆరోజు నిశితంగానే పరిశీలించారు. అయినా అంగీకరించారు.

కాని తనూ! నాయీ భావన నాలో ఎన్నాళ్ళో నిలవలేదు. కొద్ది రోజులకే మా వివాహ వేడుక ముగిసింది. పెళ్ళికి ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా రానే లేదు నువ్వు. ఆ తర్వాత కూడా మనం కలుసుకో లేదు. సరేరే! అసలు కథ....తర్వాతనే మొదలైంది. తనూ! ఆయన నన్నెందుకు చేసుకున్నారో తెలుసా? కేవలం నా డబ్బుకోసం! అందాన్ని కాకున్నా అలా డబ్బును చూసి చేసుకోవటానికేవలం నా ముందుకు రావచ్చునని భావించే. కట్నం తీసుకునే వ్యక్తిని చేసుకోనని నన్ను చూడ వచ్చే

వారికి ముందుగానే తెలియజేసేదాన్ని. ఈయన కట్నం కూడ వద్దనేసరికి, అది ఆయన విశాల హృదయానికి చిహ్నంగానే భావించాను. కాని తర్వాత తెలిసింది. అసలు విశేషం! నేను ఒక రీతే సంతానం కనుక నాన్నగారి తదనంతరం నాన్న ఆస్తి నాకే రావచ్చనే దూర దృష్టితో చేసుకున్న ఆయన తెలివి తేటలకు ఆయన్ని అభినందించక తప్పలేదు. అది గ్రహించినాక, నా జీవితమే మారిపోయింది. నా ముప్పై ఏళ్ళ అనుభవంతోనే ముడుతలు పడింది నా శరీరం; మనసూ కూడా. ఆయన నారూపాన్ని అసహ్యించుకోని రోజు వుండదు. ఆయన సంతాపాల్లో ఎక్కడైనా 'దిష్టిబొమ్మలా' అనాల్సి వస్తే ఆ నాలుగక్షరాలకు శ్రమపడకుండా - వాటికి పర్యాయపదంగా 'జానకిలా' అని ఉపయోగిస్తారు. వక్రంగా వున్న ఏ వస్తువు వారి దృష్టిలో పడినా ముందుగా వారికి తట్టేది నా రూపమే! "నన్ను వివాహం చేసుకునే ముందు ఈ రూపం కనబడలేదా?" అని. ఉక్రోశంగా ఎప్పుడైనా ప్రశ్నిస్తే.... "అలి మర్కటం. ఇల్లు ఇరకాటం గనూ వుంటే మంచిదని చేసుకున్నా" నంటారు ఎగతాళిగా. ఈ నల్లని ఊచలాంటి శరీరాన్ని సృష్టించిన భగవంతుడు. అందులో ఇంత సున్నితమైన ఆలోచించే హృదయాన్ని అమర్చటం మెందుకో నాకు అర్థం కావటం లేదు.

ఇప్పుడాయన నాతో మాట్లాడటమే లేదు. వారం రోజులుగా మా మధ్య తీవ్రయుద్ధం సాగుతోంది. ఆయనకు ఉద్యోగం చేయటం అసలిష్టం లేదట. ఏదో తల్లి బాధ పడలేక ఉద్యోగంలో చేరార్ద! ఉద్యోగ మంటే ఒకరికి లొంగి వుండా

"ప్రీ యిహసుఖములకై ఆరాటపడరాదు. భర్త ధర్మమును కాపాడుట, తన ధర్మమును కొనుట, బిడ్డలకు ధర్మబోధలు చేయుట, అతిథి అభ్యాగతులను శక్తి కొలది సేవించుట, సాధువులను పోషించుట - మిగిలిన కాలమందు తన మనస్సును పరిశోధనము చేసుకొనుట ఉత్తమ ప్రీతి విధి."

—శ్రీసాధ్వీ రత్నమ్మ

ల్పిన బానిస బ్రతుకుట! ఎవరో మానాన్నకు 'గుండె జబ్బు' వుందని చెప్పబట్టి. ఆ జబ్బు వున్నవాళ్ళు చాలా కాలం జీవించి వుండరనే నమ్మకం ఆయనకుండ బట్టి....తను నన్ను చేసు కున్నార్ద. కానీ, ప్రస్తుతం అలాంటి జబ్బులేం నాన్నగారిలో కన్పించక పోవటంతో....సాధ్యమైనంత త్వరలో నాన్న నడిగి డబ్బు తీసుకు వస్తే ఉద్యోగానికి తిరోదకాలిచ్చి, ఏదైనా స్వంత బిజినెస్ పెట్టాలని ఆయనకున్న ప్రగఢమైన కోరికల్లో మొదటిదట! లేకుంటే ఈ వివాహ బంధానికే తిరోదకా లిచ్చేస్తారట! కట్నం కోరని విశాల హృదయదైన అల్లుడు డబ్బు కోసం తాళి కట్టిన భార్యకు విడాకు లిచ్చేస్తానంటున్నాడని నాన్నతో నేనెలా చెప్పను?

మరో విషయం తెలుపనా? ఓసారి ప్రక్రిం టామెతో కలిసి కూరగాయలకని మార్కెట్ కి వెళ్ళిన నేను ఎదురుగా రిక్సాలో పోతున్న జంటను చూసి హతాశురాలి నయ్యాను. ముందు నమ్మలేక పోయినా, మరో రెండడుగులు వేసేక, పది గజాల దూరంలో ఆగిన రిక్సాలోంచి దిగిన ఓ అందమైన అమ్మాయిని, ప్రక్కనే దిగుతున్న ప్రొద్దుటే నా చేతుల్లో ఇచ్చి చేయించి వేసుకున్న ఆ గళ్ళచొక్కా స్వంతదారునూ, ఆ నడకనూ.... గుర్తు పట్టలేనంత అమాయకత్వం లేనందుకు ఒకండుకు నేనూ విచారిస్తున్నాను.

ఆ సాయంత్రం ఆయన రాగానే, ప్రత్యేకించి ఏదో యాధాలాపంగా అడిగినట్టు కానీ కలుపు తూనే అడిగాను. "ఫలానా .... ఫలానా ఆమె ఎవరండీ?" అని. అంటే ఆ ప్రశ్న వెనుక ఆయన పైనున్న నా నమ్మకం, ఆమె వివరాలు ఆయన ద్వారానే తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం కలిగించిందన్న మాట! ఎంత కర్కశ హృదయాలైనా, తాము తప్పు చేసినప్పుడది ఎదుటి వాళ్ళు గ్రహించారనగానే తడబడక మానరు. ఆ తడబాటే ఆయనను పట్టించి నట్టయింది నాకు. ఆ తర్వాతేదో చెప్పినా అవి నమ్మతగ్గవి కావని నాకు తెలుసు.

తర్వాత అనుకోకుండానే నాకు తెలిసిన వివరాలివి. ఆమె పేరు సునీత. వాళ్ళ అపీసులోనే పని చేస్తున్నా. వెనుక ఏ ఆధారమూ లేనిప్రీ! కథ మామూలేననుకున్నాను. ఇలా పురుషుల వెంటపడే ప్రీలను, అదీ....వివాహితులైన

పురుషులతో తిరుగాడే శ్రీలను చాలామంది అతి
తేలిగ్గా చూడడం గమనించే వుంటావు నువ్వు!
పాపం ఇందులో సునీత తప్పే వుండివుంటుంది!
వివాహం చేసుకునే స్తోమతా, తగిన దక్షతా,
అవకాశాల్లేక అవివాహితులుగా మిగిలిపోతూ,
అలా వాళ్ళ మానాన వాళ్ళున్నా వాళ్ళను వేదించుకు
తినే ఈ సంఘ జీవులను ఎదిరించలేక తమకు
ఏమాత్రం ఆసరా దొరికినా అల్లుకుపోవాలనే
మనస్తత్వం ఏర్పరచుకుంటాన్నా శ్రీలు ఎందరో
మన సంఘంలో! అట్లాంటివారికి లేని ఆశలు
చూపి, ఆకర్షణలు వెదజల్లి కల్లబొల్లి కన్నీటి
కథలు చెప్పి లొంగదీసుకునే పురుషులను పటించు
కోని లోకం వారి వెంటనుండే శ్రీలపై తేలిగ్గా
మాటలు విసరగలుగుతుంది. నా విషయంలో నేను
సునీతను తప్పుపట్టను. నాకీ 'సునీతా శ్రీవారుల'
విహారయాత్రల విషయనేకరణ చేసినవారు సునీత
విషయంలో చాలా నీచంగానే మాట్లాడినా ఆ
విషయంలో నేను వారితో ఏకీభవించను. ఎందు
కంటే, పాపం ఆమెకు ఆయన ఏమని
చెప్పారో....తాను అవివాహితుడననే చెప్పు
కున్నారో, లేదా తనకు వివాహమైనా అది తమ
పెద్దల బలవంతపు వివాహమనే చెప్పారో, లేక
నేనే ఏ గయ్యాశిననో, రోగిష్టిననో లేదా ఏ పిచ్చి
దాన్ననో చెప్పుకున్నారో.... శ్రీల సున్నిత
హృదయాలను రోబర్చుకోవటానికి పురుషులు
చెప్పే కట్టు కథల విషయం లోకానికి తెలుస్తుంది....శ్రీని నీచంగా చూడడం తప్పించి!

సరే....నా అభిప్రాయాలలావుంచు. సునీతను
గూర్చి అడిగినప్పుడాయన ఏదో బుకాయించినా,
మొన్న...కాంపు వెళ్లేముందు జరిగిన వాగ్వాదంలో
ఆయన తప్పనిసరిగా చెప్పేసారు 'నేను
అడిగినంత డబ్బాతెచ్చి ఇవ్వకుంటే తన పైనే
ఆశలు పెట్టుకున్న సునీతను తాను వివాహం
చేసుకోదల్చు'కున్నట్టు! చట్టాలు-విరిగిన మనసుల్ని
ఆతకలేవని ఆయనకీ బాగా తెలుసుమరి! ఇంకేం
మాట్లాడను?

ఇదీ సంగతి! నేను నా జీవితంలోనే కాదు,
నీతో కూడా ఓడిపోయానని తెలుపుకోవటానికే
ఈ నా లేఖ! జవాబు వ్రాస్తావుకదూ? జీవితంలో
గెలుపుతోకూడిన నీ మధురమైన జీవితాన్ని చూచి,
నేను ఈర్ష్య చెందుతానని మాత్రం వ్రాయటం
మానేయకుసుమా!

నీ....

అలనాటి జానకి (రూపానికి కాదు!)

"శ్రీ ప్రకృతి ఎల్లప్పుడును తన సహన
శక్తి చేతను, ప్రేమపూరిత హృదయము
చేతను, సునితమైన బుద్ధి చాతుర్యము
చేతను, మృదు మధుర మంజుల వాక్కుల
చేతను పైకి జయించినట్లు కనబడినను
లోకమునంతటిని తన అరచేతను ఇముడ్చు
కొనగలిగినంత శక్తినిగలియున్నది."

—వెలిదండి చూడికుడుతమ్మ

ఉత్తరం చదవటం ముగించిన తనూజకెందుకో
నవ్వు వచ్చింది. వెంటనే ఆ ఉత్తరాన్ని తన
డైరీలో భద్రపరచి, రెటర్నాడ్ తీసి వ్రాయటం
ప్రారంభించింది. ఆమె హృదయంలో సుళ్ళు
తిరిగే భావలహరిని కలంతో అడుపులోకి తెచ్చు
కుంటూ అక్షర రూపంలో వాటి నొక్కొక్కటిగా
కాగితంపై చిందించసాగిందామె.

డియర్ జానకి!

నిన్ను 'డియర్ జానకి' అని సంబోధించే
కంటే 'పిచ్చి జానీ' అని సంబోధించాలనిపిస్తూం
డెందుకనో? దూరపు కొండలు నునుపనే సామెత
విన్నావుకదూ? నీ ఉత్తరం చూసి ఆ సామెత
మనపట్ల రుజువైనందుకు నాలో నేనే నవ్వు
కున్నాను. నా జీవితంలోని సుఖదుఃఖాలను నీతో
పంచుకోవటానికి నన్ను కూడా ప్రోత్సహించింది
నీ ఉత్తరం. దాని ఫలితమే ఈ....లేఖ!

జానీ! నీ ఉత్తరం మన కారేజీనాటి
సంఘటనలన్నీ కళ్ళముందు ఒక్కసారి కన్నుల్లోలా
చేసింది. నువ్వు ఓడిపోయానన్నావు. కానీ....
నువ్వు ఓడిపోయినది నాతో వేసిన పందెంతో
కాదు. నువ్వన్నట్టు కేవలం నీ జీవితంలో నువ్వోడి
పోయావంటే! కాలం నన్ను గెలిపించిందని కూడా
అన్నావు. నేను కూడా ఇంతవరకు నీ గూర్చి
అలాగే భావించేదాన్ని సుమా! కాని జానీ!
నీ ఉత్తరం చదివేక ఇప్పుడేమనిపిస్తూందంటే
ఓ విధంగా కాలం మనిద్దర్నీ ఓడించిందని!
అందగతైననే అహంభావంతో అందంపై ఏవేవో
ఉపన్యాసాలిచ్చేదాన్ని కదూ? నా అభిప్రాయాలన్నీ
తలక్రిందులైపోవటానికి కారణం మనిద్దర్లో
ఏ ఒక్కరికీ గెలుపు దక్కనివ్వరాదనే విధినిర్ణయం
వల్లనేమో?

ఈ ఉపోద్ఘాతాన్ని వదలి ఆసలు విషయానికి

వస్తున్నాను. కొంచెం నా జీవితాన్ని కూడా
పరిచయం చేసుకో!

మావారు పూర్తిగా మీ ఆయనకు వ్యతిరేకులు.
అది గ్రహించటానికి కొన్ని నెలలే పట్టిందనుకో!
అంతవరకూ గ్రహించుకోలేని దద్దమ్మను నేను.
క్లాసు పరీక్షల్లో ఫస్టు మార్కులే తెచ్చుకున్నా.
జీవిత పరీక్షల్లో కనీసపు మార్కులు కూడా
సంపాదించుకోలేని మూర్ఖురాలిని. ఆయన
మనస్తత్వాన్ని తొలుదొల్ల గ్రహించగలిగిన
సంఘటన ఏదో నీకూ తెలియజేస్తాను. మా పెళ్ళ
యిన కొద్దినెలలనంతరం....ఓసారి వారి ఫ్రండ్
ఒకతను భార్య సమేతంగా వచ్చి తన బర్త్ డే
పార్టీకి మమ్మల్నూహ్వానించాడు. ఇద్దర్నీ కూడా
ఎలాగైనా రమ్మని పడేపడే చెప్పి వెళ్ళాడు.

ఆ మరునాడు ఆయన ఆఫీసునుండి రాక
ముందే రెడీగా వుండాలని గబగబా స్నానమడీ
చేసి ముస్తాబయ్యాను. నాకు బాగా నవ్వుతుందని
ఎప్పుడూ నీవు పొగుడుతూండే ఎరుపురంగు పట్టు
చీర, ఎర్రని బ్లోజు వేసుకున్నాను. చెవులకు ఎర్ర
రాళ్ళు పొదిగిన జాలరీ జుకాలు, చేతులకు
బంగారు గజుల మధ్య ఎర్రని మట్టి గజులు,
మెళ్ళో ఎర్రరాళ్ళ హారం....సరే....ఇదేరకమైన
ముస్తాబుతో, నుమట ఎర్రని సిందూరం దిద్దుకుంటూ
అద్దంలోని నా ప్రతిబింబాన్ని చూస్తూ నాలో నేనే
మురిసిపోయాను. ఆ రకం డ్రెస్ వేసుకున్నప్పు
డల్లా కారేజీలో నాకు ఏర్పడ్డ బిరుదు గుర్తు
వచ్చింది. 'ఎర్ర కలువ!' అనుకోకూడదు గానీ
ఆ క్షణంలో నన్ను నేనే అభినందించుకున్నాను...
'నిజంగా ఆప్పుడే వేయి రేకులతో విరిసిన ఎర్ర
కలువ'లానే వున్నానని!

నేనింకా ఈ మైమరపులోనే వుండగా,
ఆయనటు ఆఫీసునుండి రావటం, ముఖమడీ
కడుక్కుని డ్రెస్ మార్చుకోవడం కూడా
జరిగినట్టుంది. పుల్ సూటుతో నా గదిలోకి వచ్చి
'రై' కట్టుకుంటూ నావేపు ఓసారి చూశారు.

"ఐయామ్ రెడీ" అన్నాను హుషారుగా.

"ఎక్కడికీ?" అన్నారాయన నన్ను ఎగా
దిగా సూస్తూ.

"అదేమిటండీ? మీ ఫ్రండ్ పుట్టిన రోజు
పార్టీకి పిలిచారుగా?" అన్నాను. కొంపతీసి
మరచిపోయి ఏ ఏక్చురుకో, క్లబ్బుకో వెళ్ళి
పోతారేమోనని భయపడి.

వివాహాలకు మరియు
అన్ని అనుభవకార్థాలకు

చెల్లారామ్మ

క్రీష్ణశైర్

ఏర్ కండిషన్
షోరూం

ఏలూరురోడ్, విజయవాడ-2, ఫోన్ : 75948

THE ARNI SILK
HANDLOOM WEAVER'S
Co-op. PRODUCTION & SALES
SOCIETY Ltd., H. H. No. 106.

ఆరణి

అసలైన పట్టు పెండిజీ చీరలు
ఎల్లప్పుడూ వాడండి!

10%

రిబేటు
యివ్వబడును

Kandamuri

వనితల వంపుల సాంపులు
ఆరణి పట్టు చీరలో మరింతలు
శ్రావణ మాసంలో కవింతలు!

“నువ్వు కూడా వస్తావా?” అన్నారాయన ఆశ్చర్యంగా.

అది విని నేను నివ్వెరపోయాను.

“చూడు. అక్కడికి ఎంతోమంది మగవాళ్ళు వస్తారు. వారందరి మధ్యకూ నిన్ను తీసుకెళ్ళాలా వద్దులే!” అన్నారాయన.

“వస్తే: వాళ్ళ కూడా బార్యా పిల్లల్తోనే వస్తారుగా: అదీకాక మనల్నిద్దర్నీ రమ్మని వాళ్ళు అంతగా చెప్పారు. వెళ్ళకుంటే భావ్యంగా వుంటుందా?” అన్నాను దైర్యం చేసి.

“మరేం పర్లేదు. నేను కూడా వెళ్ళకపోయినా వాళ్ళ పార్టీ దివ్యంగా జరుగుతుంది. అసలే వాళ్ళంతా వెకిలిమనుషులు. ఎవరైనా కాస్త అందంగా వుంటే పడిచస్తారు. వాళ్ళ చూపులకు నిన్ను కేంద్రంగా చేయడం నాకిష్టం లేదు. అంతే!” అనేసి అక్కడినుండి వెళ్ళిపోయారు.

నేను నిశ్చేష్టురాలినై నిల్చుండిపోయాను. వెలుపల స్కూటరు స్టార్టయి, ఆపైన అది వెళ్ళి పోయిన చప్పుడును నా చెవులు గ్రహిస్తూనే వున్నాయి.

అద్దంలోని ‘ఎర్ర కలువ’ నన్ను పరిహసించింది.

పెళ్ళయేక ఒక్కొక్కటిగా ఆయన ప్రవర్తనల లోని అంతరార్థం అనాడే గ్రహించగలిగాను. ఆయన రాకకోసం “వీధి గుమ్మంలో నిల్చి నక్కరలేదం” అనే ‘శ్రమపడి నిల్చివట మెండుక’ని అలా అన్నారేమోననుకున్నాను. ఓసారి పని వుండి ప్రక్కవాళ్ళింటికి వెళ్ళినని “వచ్చేసరికి ఇంట్లో వుండకుండా వీళ్ళింటికి, వాళ్ళింటికి వెళ్ళటమెండుక”ని ఆయనంటే, ‘ఆయన తిరిగి తిరిగి వచ్చేసరికి నేను కనిపించకుంటే ఆయనకు తోచదేమో’ ననుకొని నాలో నేనే గర్వపడ్డాను. ఇక్కడ కొత్తగా పరిచయమైన కొందరమ్మాయిలు ఏదో ఏక్కురుకి వెళ్తు నన్నూ రమ్మంటే, ఆయనది విని “మనం ఎప్పుడైనా వెళ్ళొచ్చులే! వీళ్ళతో వాళ్ళతో వెళ్ళేదెందుకు?” అన్నారు. ‘నన్ను తనతో తీసుకెళ్తేనే ఆయనకు తృప్తిగా వుంటుందేమో’నని నన్ను నేను సరిపుచ్చుకొని, వాళ్ళకేదో సర్దిచెప్పాను. తర్వాత ఆయన సినిమాకు నన్ను తీసికెళ్ళకపోయినా.....అదికాదు..... పెళ్ళయిన తర్వాత ఒక్క సినిమాకైనా నేను వెళ్ళలేక పోయినా, కొన్నాళ్ళు వీలుకాక తీసికెళ్ళలేదని.

మరి కొన్నాళ్ళు ఆయనకు సినిమాలంటే ఇష్టం లేదేమోననీ నన్ను నేను సమర్థించుకున్నాను. సినిమాలకేకాదు. ఆ ఆరునెలల్లోనూ...ఆ ఇల్లా... ఆ ఇంటికున్న గోడలూ....అంతే నాకు పరిమితం అయినా, నేనాళ్ళే పట్టించుకోలేదు. ఆ ఆవసరం కూడా కలుగలేదు. కాని.....కాని.....ఆయన హృదయం ఇంత సంకుచితమైనదని నేనూ హించలేకపోయాను. ఒక వ్యక్తిపై ఏర్పరచుకున్న నమ్మకం, అనురాగం...ఎన్ని అసాధ్య సంఘటనల నైనా ఇట్టే సమర్థించుకునేలా చేస్తాయి. అది ఆ నమ్మకం సదలనంతవరకూ మాత్రమే! ఆ నమ్మకం సదలితే మాత్రం ప్రతి సంఘటనా భూతద్దంలోంచి కనిపిస్తూ భయపెడుతుంది. ఔనా?

కట్టుకున్న చీరను విప్పకుండానే మంచంపై వాలిపోయిన నా హృదయమంతా ఒక్కసారి బరువెక్కి, కన్నీళ్ళ రూపంతో తనకు తానే తేలికపరుచుకుంది.

మరో సారేం జరిగిందో తెలుసా?

అరోజున వారి కాలేజీ మిత్రులు కొందరు వచ్చారు. వాళ్ళతో హాల్లో బాతాఫానీ కొడుతూ కూర్చున్న ఆయన మధ్యలో లోనికోసారి వచ్చి కాఫీ తయారుచేయమని చెప్పి వెళ్ళిపోయారు. నేను తయారుచేసి ఆయన పిలుపు కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను. కాని ఆయన బాతాఫానీలో మునిగి తేలుతున్నారేమో, ఎంతకూ ఇంట్లోకి రాలేదు. ఓ వంక కాఫీ చల్లారిపోతుంటే, నేనే కాఫీ తయారయ్యాక తెస్తానని చూస్తున్నారేమో ననుకొని, నేనే వెళ్ళి అందరికీ కాఫీ లందించాను. ఆయన కప్పు నందుకుంటూ ఓసారి నా వంక తీవ్రంగా చూశారు.

తదబదే అడుగులతో లోనికి వచ్చేస్తూన్న నాకు, “నీ శ్రీమతేమిట్రా? అరె! మాకు పరిచయమే చేయలేదేమిటోయ్? నీకింత అందమైన శ్రీమతి వుందని మేము ఈర్ష్య పడతామనా?” అన్న మాటలు చిరుహాసాలతో పాటు విసబడ్డాయి. ఆ మాటల కాయన ముఖ భావాలెలా మారాయో నాకయితే కనిపించలేదు గాని, ఊహించగలిగాను.

వాళ్ళంతా వెళ్ళాక, నేనూహించినంతా జరగనే జరిగింది. ఆయన లోనికి వచ్చారు విసురుగా. నేను కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నాను.

“నిన్ను కాఫీ తెమ్మని ఎవరు చెప్పారు?” ఇది ఆయన కోపాన్ని నిగ్రహించుకుంటూ పలికిన తొలి ప్రశ్న.

“మీరు....మీరేగా చేయమన్నాడు?” అన్నాను తడబడుతూ.

“చేయమంటే తీసుకురమ్మనా అర్థం?”

“మీరెంతకూ లోనికి రాకుంటే....మరి కాఫీ చల్లారి....ఉహూ.....నేనే తెస్తానని ఎదురు చూస్తున్నారేమోనని....”

నా మాటలు కొనసాగ నివ్వకుండానే, ఇక కోపాన్ని దాచుకునే నిగ్రహం లేక కాబోయి, “అవు” అంటూ గర్జించా రాయన. “ఈ కల్ల బొల్లి కారణాలు చెప్పటం దేనికి? అందగత్తెవనే గర్వం నీకెక్కువ. నీ అందం ఈ నాలుగ్గోడల మధ్య ఇమిడిపోవటం నీకు బాధగా వుంది. అవునా? అందుకే ఈ ప్రదర్శన. ఇంటికెవరైనా రావటం తరవాయి. ఓసారి వాళ్ళక్కనిపించి నీ అంద చందాలు ప్రదర్శించనిదే నీకు....”

చాలు! నేను ఇంక ఆయన మాటల్ని విన దల్చుకోలేదు. ఆయన స్వభావ, సంస్కారాల అవగాహన కా మాటలు చాలు. ఆయన్నా సమయంలో మాటల్లో ఎదిరిస్తే ఫలితం మరీ దారుణంగా మారుతుందనే గ్రహింపు నాకుంది. అనవలసిన వన్నీ అనేనేక, ఆయన కాస్త తృప్తి పడ్డట్టున్నాడు, ఆ పైన విసురుగా వెళ్ళిపోయారు. మళ్ళీ మేము మూడోకి వచ్చేసరికి మరి రెండ్రోజులు ముఖావంగానే గడిచిపోయాయి.

మరో సంఘటన:

దోర్ కర్డెన్స్ పాతబడి చిరిగిపోవటానికి సిద్ధంగా వున్నాయి. నేను చెప్పక ముందే క్రొత్తవి తెచ్చారు వెంటనే. వాటిని ప్రతిద్వారానికి అలంకరించసాగాను. మధ్య హాలుకి, ఇంటికి మధ్య నున్న ద్వారానికి మామూలుగానే నేల నుండి కొంచెం ఎత్తుగా వుండేలా చూసి పెట్టబోయాను. ఆయన వచ్చి నేలపై జీరాదేలా క్రిందుగా కట్టారు దాన్ని.

“భూమిపై పారాడినట్టు అదేం బావుంటుంది? కొంచెం పైకి వుంటేనే అందంగానూ వుంటుంది; మన్నికకూ పనికిస్తోంది” అన్నాను నేను మామూలుగా.

“ఏం? వీధి గదిలో కూచున్న వాళ్ళందరికీ కనీసం నీ పాదాల సౌందర్యమైనా చూపాలనా?”

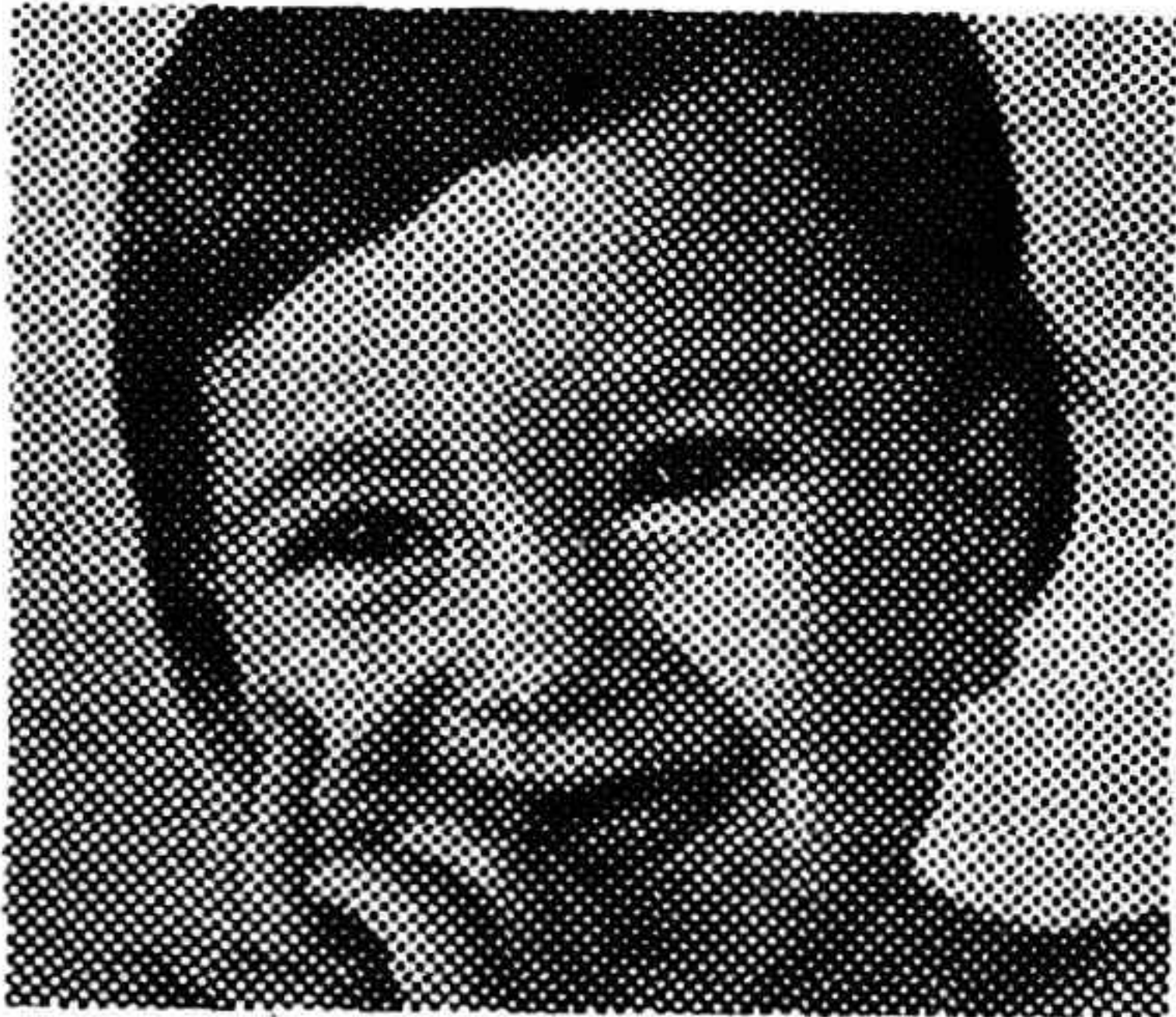
ఎగతాళిగా వినవచ్చిన ఆ సమాధానానికి విస్తుపోతూ నోరు పెగలక నిల్చున్నా.

ఆ కర్డెన్స్ అయనేకట్టి, మిగతావి నా ముఖాన పారేసి వెళ్ళిపోయారు. ముఖాన పారేశారో, చేతి

పసి బిడ్డకు జీర్ణసంబంధమైన
బాధలు కలిగినప్పుడు...

సామ్యంగా పనిచేసే
అమృతాంజన్
గ్రేప్ మిక్స్చర్
బాధను అతి త్వరగా తగ్గిస్తుంది

కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, వాయువు, పళ్ళు
వచ్చేటప్పుడు కలిగే బాధలు మొదలైన
వాటిలో దేనితోనైనా సరే, మీ పసిబిడ్డ
బాధ పడుతూంటే అమృతాంజన్ గ్రేప్
మిక్స్చర్తో అతి త్వరగా ఉపశమనం
కల్గించండి త్వరగా సులభంగా తిరిగి
మీ పసిబిడ్డ ఆనందంగా నవ్వుతుంది.

గృహశుభములు
తయారుచేయుటలో
తరతరాలుగా నమ్మికకు
పాత్రమైన అమృతాంజన్ వారి
తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

OBM 3410/3 TG

పెరుగుతున్న సంవత్సరాలు **కాల్షియం-శాండ్జ్®**

సంవత్సరాలు

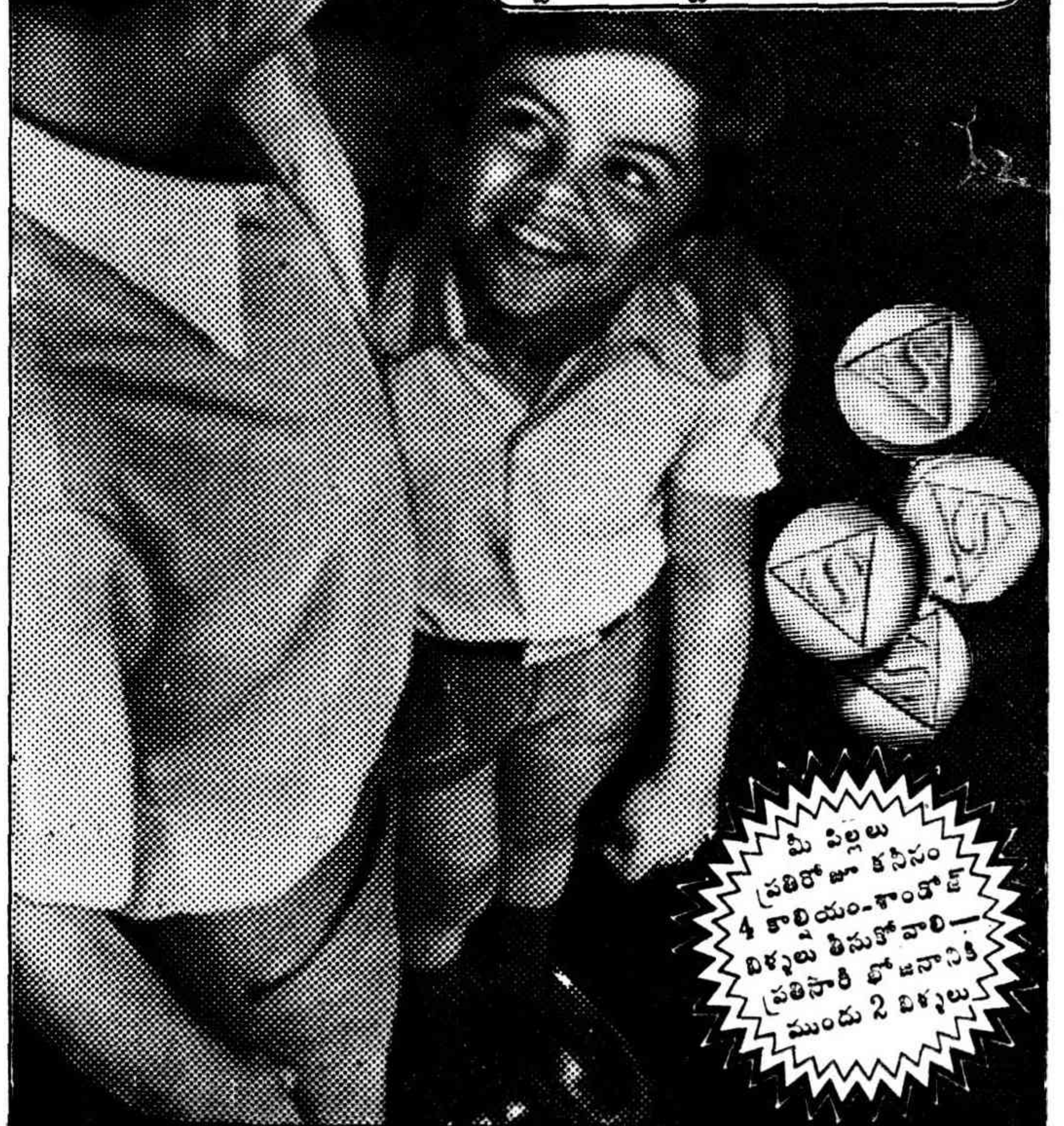
ఒకసారి పెరుగుదల ఆగిపోతే
ఎంత కాల్షియం అయినా
గట్టిపళ్ళు, ఆరోగ్యకరమైన
ఎముకలు పెంపొందేందుకు
దోహదించేయ్యదు.

కాల్షియం బిళ్ళలు వరుసతప్పకుండా తీసుకొనే
పిల్లలు, వాటిని తీసుకొనని పిల్లలకన్న బాగా
త్వరగా పెరుగుతారని ఎక్కువ బరువును
గడిస్తారని శాస్త్రీయమైన పరీక్షలు నిరూపించాయి
అవును మరి పెరుగుతున్న సంవత్సరాలు
కాల్షియం-శాండ్జ్ సంవత్సరాలు!

కాల్షియం-శాండ్జ్ బిళ్ళలు, ఆరోగ్యమైన
పళ్ళు, పటిష్టమైన ఎముకల పెరుగుదలకు,
పెంపుకూ దోహదంచేస్తాయి. విటమిన్ సి, డి,
బి12తో బలపరచబడిన రాన్స్ బెర్రీ రుచిగల
కాల్షియం-శాండ్జ్ బిళ్ళలు ఎంతో రుచికర-
మైనవి. పిల్లలు ఆవంపేమోజుపడతారు!

కాల్షియం-శాండ్జ్ - స్విట్జర్ లాండ్ లోని
శాండ్జ్ వారు రూపొందించినది,
ప్రపంచంలోని అత్యుత్తమమైన కాల్షియం.
కాల్షియం యొక్క అదనపు పోషణ
గురించిన పరీక్షలు-

డాక్టర్ డబ్ల్యు. ఆర్. ఆయెక్రోయిడ్ మరియు
డాక్టర్ బి. జి. క్రిష్టన్ సమర్పించిన పత్రము.

మీ పిల్లలు
ప్రతిరోజూ కనీసం
4 కాల్షియం-శాండ్జ్
బిళ్ళలు తీసుకోవాలి-
ప్రతిసారి పోషకాన్ని
ముందు 2 బిళ్ళలు

కాల్షియం-శాండ్జ్
గట్టి పళ్ళు, పటిష్టమైన
ఎముకల కోసం

daCunha/CS/20 K TEL

కిచ్చారోగాని, నా కా సమయంలో అలానే అనిపించింది మరి :

రోజులు గడిచేకొద్దీ ఆయన మనస్తత్వం ఒక్కో సంఘటన ద్వారా వెల్లడౌతూన్న కొద్దీ.... నేనుగా ఆయన్ని ఏ పంక్షన్ కైనా, ఏక్చురుకైనా వెళ్ళామని అడిగేందుకు కూడ నా మనస్సంగీకరించలేకపోయాడి. 'భార్య రూపవతి శత్రుః' అనే రోకోక్తి ఆయనలో బాగా జీర్ణించిపోయింది. అదే ముక్కను నా దగ్గర ఎన్నోసార్లు ఆయనే అన్నారు.

ఓసారి భోజనాల సందర్భంలో "యిది విన్నావా?" అన్నారాయన.

"ఏది?". అన్నాను నిర్లిప్తంగా.

"మా ఫ్రండ్ లేడూ వెంకట్రావని....?" మొదలెట్టారాయన.

"ఏ వెంకట్రావ్?" అనే దైర్యం నాలో లేదు. 'చెప్పేది వినకుండా వాడి సంగతి ఆరా తీసేంత ఆవసరం వీకేముంది?' అంటారని నాకు తెలుసు. అయినా ఆయన ఫ్రండ్సెవరో, వాళ్ళ పేర్లేమిటో నాకు తెలియదు. ఆయన ఏనాడూ పొరపాటున కూడ నాతో చెప్పలేదు. అందమైన ప్రీతిను నమ్మకూడదని కదా ఆయన నిర్ధారణ. అందుకనే నన్ను నమ్మారాయన. అయినా ఈ విధమైన అపనమ్మకంతో ఆయన పోగొట్టుకుంటున్నదేమిటో ఆయనకే అర్థం కావటంలేదు. ఎంత 'ద్రోహ' నైనా పూర్తి విశ్వాసంతో చేరదీస్తే, అతను తనను నమ్మిన వ్యక్తికి ద్రోహం తలపెట్టడే! అటువంటిది ఈ వ్యర్థమైన అపోహలతో తనకు ఎంతదూర మౌతున్నారో ఒక్కనాడైనా గ్రహించలేం ఆయన!!

సరే! ఆయన ఫ్రండ్స్ లో ఒకరిపేరు వెంకట్రావని అనాడే తెలిసింది. అందుకే కొంత నివ్వెరపోయాను 'కారణమేమిటా?'ని!

ఆయన చెప్పుకుపోతున్న విషయసారాంశమిది. 'ఆ వెంకట్రావనే అతడి భార్య దాదాపు రెండేళ్ళ క్రితమే అతడికి విడాకులు ఇచ్చేసిందంట (ఆమె అంత విసిగి విడాకులు తీసుకుందంటే.... నా దృష్టిలో ఆ మహానుభావుడెంత 'సుగుణబంధు' మరి!) సరే! వాళ్ళిద్దరికీ సరిపడక విడిపోయారని అనుకున్నారట వీళ్ళంతా అప్పట్లో. కాని ఇప్పుడమె మరో వ్యక్తిని మేరేజ్ చేసుకుందట! దీనివల్ల వీళ్ళు నిర్ణయించుకున్నదేమిటంటే 'వాళ్ళిద్దరికీ

ఏగరెట్లు ఆరోగ్యాన్ని బాగా పాడుచేస్తాయని, అవి కాల్య కూడదనీ ఎన్ని హెచ్చరికలు చేస్తున్నా - ఏగరెట్లు కారే వారి సంఖ్య పెరుగుతూనే ఉన్నది! '71లో ఏగరెట్లు ప్రచారం మీద, అమెరికా ప్రభుత్వం ఆంక్షలు విధించింది. ఆ సంవత్సరంలో 547 బిలియన్ల ఏగరెట్లు (అంటే - ఐదువందల నలభై ఏడు లక్షల కోట్లు) అమ్ముడు పోగా, '75లో 800 బిలియన్ల ఏగరెట్లు అమ్ముడుపోయాయట. ఏగరెట్లు కారే వారిలో మాటికి తొంభైమందికి 'లంగ్ కాన్సర్'లాంటి వ్యాధులు వస్తున్నా కూడా. ఏగరెట్లు తాగడం పెరిగిందంటే - పెద్దలు ఆశ్చర్యం ప్రకటిస్తున్నారు. అమెరికా దేశంలో పదిహేను, ఇరవై

సంవత్సరాల వయసుగలవారే ఎక్కువగా ఏగరెట్లు కాలుస్తున్నారనీ, వాళ్ళలో ఆడపిల్లలే ఎక్కువగా ఉన్నారనీ వార్తలు చెబుతున్నాయి!

ఇదివరకే స్నేహముండి వుంటుంది. ఎవరి ప్రమేయంవల్లో ఈ వెంకట్రావుని చేసుకున్నా. వారి అడ్డు తొలగిన వెంటనే విడాకులు తీసుకుని, అతర్ని చేసుకునివుంటుంది'....అని. అంతా చెప్పేక 'ఏమైనా ఈ ఆడవాళ్ళను నమ్మకూడద'నే తన ప్రగాఢాభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చేసి జోక్ చేస్తున్నాననుకొని కాబోలు ముఖమంతా నవ్వు పులుముకుంటూ ముగించారాయన తన రెక్కరునీ, భోజనాన్నీ కూడ.

నా జీవన మాధుర్యాన్ని వివరించేందుకీ సంఘటనలు చాలనుకుంటాను. వీలాగే గతాన్ని పునశ్చరణ చేసుకునేప్పుడల్లా ఒకనాటి నీ మాటల్ని ఖండించే నా తెలివితక్కువ తనానికి నాకు నేనే జాలిపడేదాన్ని. కాని ఇప్పుడు....

జానీ! జీవితంలో ఏ ఒక్క విషయానికి ఒక నిర్వచనం అంటూ చెప్పటం ఎంతో కష్టం. విధి నడిపించేట్టు నడిచే ఈ జీవితాలకు నిర్వచనాలు చెప్పేంతవారమా? అందంతో ఏదేదో సాధించ

వచ్చుననుకునే నేను నా దాంపత్యాన్నే సవ్యంగా సాగించుకోలేని అసమర్థురాలినయ్యానంటే నా అందం నాకు ఒరిగించిందేమిటి? మనిషి ఆనందానికి ముఖ్యం అందమూ కాదు. సుగుణమూ కాదు. కేవలం అదృష్టం....లేదా మరో మాటలో చెప్పాలంటే సంఘానికి ఎదురీదగలిగే మనస్తైర్యం! ఎందుకంటే....తరతరాలుగా మన సంఘంలో పాతుకొని పోయిన పురుషాధిక్యత ప్రీ మనస్తాపానికి కారణమౌతుంది అనాదిగా. దానిని ఎదిరించ గలిగే మనస్తైర్యాన్ని, నిబ్బరత్వాన్నీ ఎవరో ఎందుకు....మనలోటి మహిళలే హర్షించలేదు. ఆ పరివర్తన మన చుట్టూవున్న మహిళల్లో వచ్చేంతవరకూ మనం....పంజరంలో పట్టాలం! అంతే!!

నీ

అందానికేగాని ఆనందానికి నోచుకోని తనూజ

“ఏమిటో అది!” నవ్వుతూ అంది స్వరూప. ఆమెకు రోరోపల అత్రుతగా ఉంది. అతను చెప్పదల్చుకొంది అదేనా?

“మీరు... నువ్వు అన్యథా భావించవు కదా!”

“ఊహ! ఎలాంటి విషయమయినా మీ మీద నాకున్న గౌరవాన్ని తగ్గించలేదు!” టేబుల్ మీద వేలితో ‘స్వరూప’ అని రాస్తూ అందామె.

ఆమె చేతిని అందుకొని తన రెండు చేతులమధ్యా ఉంచుకొని అప్యాయంగా నొక్కాడతను. ఒళ్ళంతా గగుర్పొడిచిందామెకి.

తను జ్వరంతో ఉన్నప్పుడు అతను తన చేయి పట్టుకొని చూసి నప్పుడు కూడా ఇలాగే ఫీలయింది. బేలగా అతని కళ్ళల్లోకి చూసిందామె.

“స్వరూపా! ఇంతకాలం మన మధ్య ఉన్నది కేవలం స్నేహమనీ అభిమానమనీ నన్ను నేను మభ్యపెట్టుకొన్నాను! కానీ నాకు కనువిప్పింది. నేను జీవిస్తోంది కేవలం నీ కోసం అనీ. మన మధ్య ఉన్నది స్వార్థరహిత మైన ప్రేమ అనీ తెలిసింది. సురేంద్ర ఏమన్నాడో తెలుసా స్వరూపా!

జేబులోనుంచి అట్టపెట్టె తీసి అందులోని ఉంగరం ఆమె వేలికి తొడిగాడతను.

“ఇది ఆవేశం కాదు స్వరూపా! నా అంతరంగంలో చాలా రోజులుగా పేరుకు పోయిన ప్రేమ!”

స్వరూప తన చేతికి మెరుస్తూన్న ఉంగరం వంకే చూడసాగింది.

“మీరు మాట్లాడరేం స్వరూపా! అలా మూగగా కూర్చుంటే నాకెంత ఆవేదనగా ఉందో మీకు తెలుసా! మీ ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా నేనేమీ చేయటం లేదు కదా!”

చటుక్కున తల ఎత్తి అతని కళ్ళల్లోకి చూసిందామె.

“మీ సాన్నిధ్యం శాశ్వతంగా లభించడానికి ఇంతకంటే ఆనందకర మైన మార్గం ఇంకేముంటుంది సృజన్ బాబూ! మీ ఆనందం నాకు మాత్రం ఆనందం కాదా?”

అలా మాట్లాడుతుండగానే హఠాత్తుగా ఆమె మొఖం పాలిపోయింది.

“కాని....కాని సృజన్ బాబూ! ఇదెలా సాధ్యం! ఇంకా సురేంద్రకు

సాంత్విక కథలు

16

శీలంశెట్టి
రమాదేవి

‘ఆమె అంటే అంత అభిమానం ఉన్నవాడివి, ఆమెను నువ్వే ఎందుకు వివాహం చేసుకోకూడదూ’ అన్నాడు. ‘ఆమె ప్రవర్తనలో రోపమేమీ కన్పించటం లేదు కదా! ఇంక నీకు అభ్యంతరమేముంటుంది!’ అన్నాడు.

“నాకు కోపం వచ్చింది. వాడి మీద అసహ్యం కలిగింది. నేనేదో ఏచ్చివాడిలా మాట్లాడుతున్నాననుకొన్నాడు. కాని నా సంగతి వాడు ఇంత కాలం నుంచీ స్నేహమున్నా తెలుసుకోలేకపోయాడు. నేను మాట్లాడే ప్రతి విషయాన్నీ ఆచరించే మనిషిని....” ఆవేశంగా అన్నాడతను.

స్వరూప చలించిపోయింది.

ఆనందం, దుఃఖం రెండూ ఆమెను వివశురాలిని చేస్తున్నయ్.

సృజన్ బాబు మాటలు మళ్ళీ జీవితం మీద ఆశల్ని, కోరికల్ని రేపుతున్నయ్.

భవిష్యత్తు గురించిన భయం, మరో ప్రక్క రైర్యం రెండూ ఊగించి వేస్తున్నయ్.

“మనం వివాహం చేసుకొందాం స్వరూపా! నేను నీకు మాట ఇస్తున్నాను! మనిద్దరి వైవాహిక జీవితంలో నువ్వు విచారించే రోజు రాకుండా చూసుకొంటాను!....” ఉద్వేగంతో అన్నాడతను.

స్వరూప కళ్ళ వెంటిడి నీళ్ళు తిరిగినయ్. అవి ఆనందబాష్పాల్.

“సృజన్ బాబూ! మీరు ఆవేశంలో మాట్లాడటం లేదు కదా!” అంది వణుకుతోన్న గొంతుతో!

నా మీద సర్వహక్కులూ ఉన్నాయి కదా!”

సృజన్ బాబు ఆమె బేలతనానికి నవ్వేశాడు.

“ఆ విషయాలన్నీ నేను చూసుకొంటానుగా! మీరు ఆరోచనలతో మనసు పాడు చేసుకోవద్దు!” అన్నాడు రైర్యం చెప్తూ.

“మీరు సరిగ్గా అంచనా వేయడం లేదు! సురేంద్ర నామీద ఎంతటి కక్షతో ఉన్నాడో మీకు తెలీదు! నేను జీవితాంతం ఇలా ఒంటరిగా క్రుంగి పోవాలని అతని అభిప్రాయం!....” భయంగా అందామె.

“నిజమే స్వరూపా! అది అప్పటి విషయం! కాని ఇప్పుడు నిన్ను వివాహం చేసుకోబోతోంది నేను! ఈ విషయమై నన్ను అవహేళన కూడా చేశాడు. అలాంటప్పుడు నీకు విడాకులివ్వడానికి అతనికి అభ్యంతరం ఎందుకుంటుంది?”

“ఏమో! అదంతా మీరే చూడండి!....” దీనంగా అందామె.

ఆమె చేతిని అందుకొని తన పెదాలకు అప్యాయంగా హత్తు కొన్నాడతను.

బేరర్ ప్రే నిండా. ఆర్డర్ చేసిన రకరకాల వంటకాలు తీసుకొచ్చి వారి ముందుంచాడు.

“ఇది మన ఎంగేజ్ మెంట్ డిన్నర్ స్వరూపా! ఈ రోజు నుంచి ఇంక నీ కంటివెంటిడి కన్నీరు నేను చూడకూడదు! సరేనా?”

నవ్వింది స్వరూప.

అమె కిప్పుడు మనసంతా తేలికయిపోయింది. తనకున్న సమస్యలన్నీ ఒక్క క్షణంలో ఇట్టే మాయమయినట్లనిపించింది.

దురదృష్టం - అదృష్టం - రెండూ తనని వెన్నాడుతున్నాయి.

భోజనం ముగించి బయటి కొచ్చారిద్దరూ.

“ఇవాళే మన విషయం అమ్మతో చెప్తాను స్వరూపా! నువ్వు గది ఖాళీచేసి మా యింట్లోనే అడుగు పెడుదువ్గాని....”

అమె సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయింది.

“మరి....మీ అమ్మగారేమీ అభ్యంతరం చెప్పరూ?”

“తప్పకుండా చెప్తుంది! కాని కానేపటిలోనే మళ్ళీ మనసు మార్చేసు కొని తన అంగీకారం తెలుపుతుంది. అవిధ తరహాయే అంత! మా నాన్న గారు సరే సరి! ఇలాంటి విషయాలంటే అసలు పట్టించే ఉండదు! నేనేంత చెప్తే అంతే.”

అమెను ఇంటి దగ్గర వదిలి తను తన ఇంటివేపు బయల్దేరాడు సృజన్ బాబు.

26

“ఏమిటన్నయ్యా! రోజూ హోటల్లో అన్నం తింటున్నావీమధ్య! ఇంట్లో నీకోసం వండింది పారేయాలి వస్తోంది!” అంది శాంతి సృజన్ బాబుతో. సృజన్ బాబు నవ్వాడు.

“ఇంకెన్నో రోజులు చేయనురే ఇలా! ఎలాగూ నీకో వదినని తీసుకొస్తున్నాగా!”

“వదిననా?” అశ్చర్యంగా అడిగింది శాంతి.

“అవును! నువ్వెప్పటినుంచో గొడవ చేస్తున్నావ్గా ‘వదిన’ కావాలని!”

“పాపం! నాకోసమే తెస్తున్నావ్ కాబోలిప్పుడు!” నవ్వుతూ అన్నదామె.

“కేవలం నీ కోసమే! నా మాట అబద్ధమనుకొంటున్నావేమో! నిజంగానే రేపు తీసుకొస్తున్నాను!”

“నేను నమ్మను. అలా ఒక్కరోజులో ఎలా వచ్చేస్తుంది? పిల్లని చూడాలి, నచ్చాలి, వివాహం అవాలి....”

“అవన్నీ రేకుండా పెళ్ళాం దొరకదా?”

“ఎలా దొరుకుతుంది?”

“నీకెలా దొరికాదో—నాకూ అలాగే దొరుకుతుంది!”

ఆ మాటతో ఆమె మొఖం సిగ్గుతో ఎర్రబడింది.

“పో అన్నాయ్! అంతా ఎగతాళి నీకు!”

“సరే—నా మాట మీద నమ్మకం లేకపోతే చూస్తుండు! నువ్వు రేపు కారేణి నుంచి వచ్చేసరికల్లా మనింట్లో ఉంటుంది చూడు....”

శాంతి ఆలోచనలో పడింది. ఆకస్మాత్తుగా ఆమెకు గుర్తుకొచ్చింది.

ఒకవేళ ఆరోజు ఇంటికి తీసుకొచ్చి తనకు పరిచయం చేసినామేనా? ఆరోజే తను వాళ్ళిద్దరిమధ్యా ఇలాంటిదేదో జరిగే సూచనలున్నాయని పసికట్టింది. కాని అన్నయ్య దగ్గర ఆ విషయం అడగటానికి భయంవేసింది.

“ఎవరన్నయ్యా, మా వదిన?”

“అదంతా సస్పెన్స్! అఖరి నిమిషం వరకూ ఎవ్వరికీ తెలీదు!”

“నాకు తెలుసులే, నువ్వు చెప్పకపోయినా!”

“అయితే నువ్వే చెప్పు ఎవరో?”

“ఊహ! నేనూ చెప్పను! నేను మాత్రం ఎందుకు చెప్పాలి?”

“అయితే నీకేమీ తెలీదన్నమాట! ఊరికే అంటున్నావలా!”

“ఎందుకు తెలీదు? స్వరూపే మా వదిన! అవునా?”

ఆశ్చర్యపోయాడు సృజన్ బాబు.

“అరె! ఎలా గ్రహించావ్?”

“ఎలాగేముందీ? ఒకసారి స్వరూపని తీసుకొచ్చి ఇంట్లో అందరికీ పరిచయం చేశావ్! కొన్నాళ్ళ తరువాత ‘ఒకమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నాను’ అంటే రెండు రెళ్ళు నాలుగని తెలియటంలే!”

“ఓహో! అలా తెలుస్తోందా! నీ తెలివికి నా జోహార్లు! ఇప్పుడొచ్చిన ఇబ్బందేమిటంటే ముందస్తుగా అమ్మను ఒప్పించాలి. రెండోది—వివాహం చేసుకోకముందే స్వరూప మనింటికొచ్చి ఉండిపోతుంది. అంటే రేపే అన్నమాట! మరి కొడుక్కి పెళ్ళి కాకుండానే కోడలు ఇంటికి వస్తే ఏ తల్లి ఊరుకొంటుంది? నా తల్లి కూడా ఊరుకోదు! అంచేత అదికూడా నచ్చచెప్పాలామెకి! ఆ పని నువ్వు చేస్తేనే బాగుంటుందని నా నా అభిప్రాయం!”

“బాబోయ్! ఇంకేమయినా ఉందా! ముందు నన్ను ఇంట్లోంచి గెంటేస్తారేమో!” నవ్వుతూ అంది శాంతి.

“ఏం ఫరవాలేదు! గెంటితే నువ్వు, స్వరూపా ఇద్దరూ గది తీసుకొని ఉండురుగాని, ఆ విషయం నాకు వదిలెయ్!” తనూ నవ్వేస్తూ అన్నాడతను.

“కాని అలా ఎందుకు చేయటం? ముందే ఆమెని వివాహం చేసుకో

కూడదూ?” అర్థం కాక అడిగింది శాంతి.

“అదంతా ఓ పెద్ద కథలే! రేపు చెప్తాను నీకు!” తన గదిలోకి నడిచాడతను. శాంతి ఆలోచనలో పడిపోయింది.

‘ఏమిటా కథ! స్వరూపను వెంటనే ఎందుకు వివాహం చేసుకో కూడదు? ఒకవేళ ఆమె తల్లిదండ్రులు ఒప్పుకోరా! ఒప్పుకోకపోతే మరింత తల్లరపడి వివాహం చేసుకోవాలి! లేకపోతే తనకు నిద్ర పట్టదు!’

ఆతని గదిలోకి నడిచింది శాంతి.

మంచం మీద పడుకొని ఏదో ఆలోచిస్తున్నవాడల్లా ఆమెను చూచి పక్కకు ఒత్తిగిరి పడుకొని “రా! కూర్చో!” అన్నాడు నవ్వుతూ.

మౌనంగా కుర్చీలో కూర్చుంది శాంతి.

“స్వరూప గురించి అంతా ఇప్పుడే చెప్పమని అడగటానికొచ్చావ్! అవునా?”

“ఇంకా అనుమానమెందుకు?”

“సరే! చెప్తాను! లేకపోతే నీకు నిద్ర పట్టదనుకుంటాను! కానీ ఒక్క విషయం గుర్తుంచుకోవాలి! ఈ విషయం నీతోనే ఉండిపోవాలి! అమ్మకి నాన్నకి కూడా తెలీకూడదు! వివాహమయిన తర్వాత తెలిసినా ఫరవాలేదు. లేకపోతే స్వరూప బాధపడుతుంది!”

“భలేవాడివన్నాయ్! చెప్పద్దంటే నేనెందుకు చెప్తాను?”

జరిగిందంతా అక్కడక్కడ మినహాయించి ఆమెకు చెప్పాడు సృజన్ బాబు. ఆమె ఆశ్చర్యంగా విన్నదంతా!

స్వరూపమీద ఎంతో సానుభూతి కలిగిందామెకి.

అన్ని బాధల్లో ఉన్నా చెక్కు చెదరని ఆత్మ స్థైర్యంతో ఒంటరిగానే జీవితాన్నిదానికి సంసిద్ధమయిన స్వరూప శ్రీశాంతికి మార్గదర్శకురాలిలా కనిపించింది శాంతికి.

మర్నాడుదయం శారదమ్మ వంటగదిలో హడావుడిగా ఉంటే శాంతి సంభాషణ ప్రారంభించింది.

“అన్నయ్య పెళ్ళి చేసుకొంటాడట పెద్దమ్మా! పిల్లను చూడమంటున్నాడు!” నవ్వుతూ అంది.

“ఇప్పుడీలాగే అంటాడు! తీరా పిల్లని చూడడానికి రమ్మంటే—నాకప్పుడే పెళ్ళొద్దంటాడు! ఎన్ని సార్లు జరగలేదలా!”

“అందుకని అన్నయ్య చూసిన పిల్లనే చేసి పారేస్తేసరి! ఆరోజు అన్నయ్యతోపాటు అదే ఆఫీస్ లో పనిచేసే అమ్మాయి మనింటి కొచ్చింది చూడు! నామటుకు ఆ అమ్మాయినే అన్నయ్య చేసుకుంటే బావుండు ననుంది! ఎంత చక్కదనం ఉందా అమ్మాయిలో! దానికి తగ్గట్టు—చదువు విదేయతా నీ కేమనిపించింది పెద్దమ్మా! ఆ అమ్మాయిని చూశాక?” అడిగింది శాంతి.

“మనమేం ముచ్చట పడి ఏం లాభమమ్మా! వాడిష్టపడాలిగా పని చేసుకుంటానే అంది శారదమ్మ.

“నీకెందుకు పెద్దమ్మా! నేనో ప్లాన్ ఆలోచిస్తానుగా! ఆ అమ్మాయి తెలాగూ ఉండటానికి ఓ గది కావాలి! మనింట్లో

ఉండమంటేసరి : ఆమెతో పరిచయం బాగా పెరిగిదంటే తక్కిమని మనం వద్దన్నా ఆ అమ్మాయినే చేసుకొంటానని వెంటిడి పడతాడు...."

"ఆమెకి గది కావాలని నీకెవరు చెప్పారూ?" అశ్వర్యంగా అడిగింది కాంతి.

ఆ ప్రశ్నకు ఉక్కిరి బిక్కిరయింది కాంతి.

"అదే....ఆ అమ్మాయే చెప్పింది!" అంది తడబడుతూ.

"ఎప్పుడు?"

"నిన్న....ఆహ....కాదు మొన్న! నేను కాలేజీనుంచి వస్తూంటే దారిలో కనబడింది...."

"ఏమోనమ్మా! ఒంటరి అమ్మాయికి మనింట్లో గది ఎలా ఇవ్వటం?"

"తప్పేముంది పెద్దమ్మా! నాకు తోడుగా కూడా ఉంటుందిగా!"

"వాడిని కూడా అడిగి చూద్దాం!"

"అన్నయ్యను నేనే అడుగుతారే! నా మాట కాదనదుగా!"

"నీ ఇష్టం...."

వాళ్ళ మాటలు బయట నుంచుని అతి శ్రద్ధగా వింటోన్న సృజన్ బాబు అనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు. కాంతి ఇంత తెలివిగా - తెలిగ్గా ఈ విషయాన్ని పరిష్కరించేస్తుందనుకోలేదు. తరువాత ఆమె తన గదిలోకి రాగానే దగ్గరకు తీసుకొని నెత్తిమీద ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు అతను.

"మా చెల్లాయ్ ఇంత గొప్ప నటి అనుకోలేదు" అన్నాడు సృజన్ బాబు నవ్వుతూ.

"మరి నా పెళ్ళి చేసిన అన్నయ్యకు నేనే పెళ్ళి చెయ్యటం ధర్మంకదా?"

"మళ్ళీ ఇప్పుడెళ్ళి మా అమ్మకేం చెప్తావ్?"

"అన్నయ్య ఒప్పుకున్నాడనీ స్వరూప సాయంత్రమే మనింట్లో దిగుతుందనీ చెప్పేస్తాను! మేడమీద గది ఖాళీచేసి అవిడ కిచ్చేద్దాం! ఏవంటావు?"

"వెరీగుడ్! నీ ఋణం ఉంచుకోనురే! ఓ చీర కొనిచ్చేస్తాను!" నవ్వుతూ అన్నాడు సృజన్ బాబు.

"ఇప్పుడిక ఒక చీర కొంటే లాభం లేదు! నాకు పోటీగా మావడిన కూడా తయారవుతోందిగా!" ఇద్దరూ నవ్వారు.

సృజన్ బాబు వెంటనే బయల్దేరి స్వరూప గదికి చేరుకొన్నాడు. అప్పుడే అఫీసుకి బయల్దేరడానికి ఉద్యుక్తులవుతోంది ఆమె.

అతన్ని చూడగానే ఆశ్చర్యంగా అడిగేసింది. "ఏమన్నారు, మీ అమ్మగారు?"

"అంతా ఓకే అయిపోయింది! కాకపోతే మనం వివాహం చేసుకో బోతున్నట్లు చెప్పలేదు నేను...."

"ఎందుకని?" భయంగా అడిగిందామె.

"మరేం లేదు! మా అమ్మ తనంతట తనే అడిగే వరకూ ఊరు కొంటాను! కాంతికి మన విషయాలన్నీ చెప్పేశాను! ఆమె ఎంత సంతోష పడిపోతోందో తెలుసా? నీ కోసం ఈ-సాటికి మేడమీద గది ఖాళీ చేసే ఉంటుంది! సాయంత్రం ఇద్దరం వచ్చి రిక్సాలో సామానంతా సర్దుకొని వెళ్ళి పోదాం!" ఉత్సాహంగా అన్నాడతను.

"ఇప్పుడు నాకో సమస్య వచ్చిపడింది!" అందామె అతని వంకే చూస్తూ.

"ఏమిటది?" కనుబొమలు చిట్టిస్తూ అన్నాడతను.

"మన విషయం మా ఇంట్లో తెలియజేయాలా వద్దా అని!"

"మంచివారే మీరు! వాళ్ళు ఖంగారువడుతూ పరుగెత్తుకొస్తారక్కడికి! ప్రస్తుతం మనం చట్టరీత్యా వివాహం చేసుకోడానికి వీల్లేదు కదా! వాళ్ళ భయం వాళ్ళకుంటుంది. అసలు మన వివాహవిషయం అప్పుడే ఎవరికీ తెలియనీయకండి! నేను ఓ సారి సురేంద్రతో మాట్లాడి వచ్చాక అప్పుడు వెల్లడి చేయవచ్చు!"

"సరే!" తలూపిందామె.

ఆ సాయంత్రం కాంతిని తీసుకుని స్వరూప గదికి చేరుకొన్నాడతను.

'గాలిలోన తేలిపోదమా' అన్నది చలన చిత్రాలలో ప్రేయసీ ప్రియులు పాడుకునే ప్రేమగీతం అయితే అలా గాలిలో తేలిపోవడానికి వాళ్ళ బరువు, వాళ్ళ పాత్రల బరువు అద్దం వస్తాయి. అలా కాక పెద్ద గాలి వస్తే? అదే-వీస్తే? ఎగిరిపోయేలా ఉండే ప్రీ ఒకామె ఉండేది. మెక్సికోలో 1863 లో పుట్టిన ఆమె పేరు లూసియా జరాచే. పుట్టినప్పుడు 2½ పౌన్లు బరువున్న లూసియా బరువు ఆమెకు 17 ఏళ్లు వచ్చేసరికి మరో 2.2 పౌన్లు మాత్రమే ఎక్కువైంది! అప్పుడు ఆమె ఎత్తు 2 అడుగుల 2½ అంగుళాలు మాత్రమే! 20 ఏళ్ళ ప్రాయంలో ఆమె బరువు 13 పౌన్లు దాకా పెరిగింది. 26 ఏళ్ళు జీవించిన లూసియా - ఆ విధంగా ప్రపంచం మొత్తం మీద అతి తక్కువ బరువుగల వ్యక్తిగా 'రికార్డు' స్థాపించింది!

అప్పటికే సామానంతా సర్ది నిద్దంగా ఉంచిందామె. నిజానికందులో చాలా వరకూ సరోజకు సంబంధించినవే! తనకు ఉపయోగపడతాయనే ఉద్దేశం తోనే సరోజ వదిలేసి వెళ్ళిపోయింది.

ముగ్గురూ రెండు ఆటోరిక్సాల్లో సృజన్ బాబు ఇంటికి చేరుకొన్నారు.

కారడమ్మ స్వరూపను సాదరంగా లోపలికి ఆహ్వానించింది. కాంతి చెప్పిన తరువాత మె స్వరూప గురించే ఆలోచించింది. ఆమెను తన కోడలుగా చేసుకోడానికి ఎలాంటి అభ్యంతరమూ కనిపించలేదు. అయితే ఆమెను పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలి. సృజన్ బాబుకి అన్ని విధాలా సరయిన భార్య కాదా అని తేల్చుకోవాలి! అందుకు ఈ అవకాశం బాగా ఉపయోగించుకోవచ్చు!

ఆ రాత్రే సురేంద్రకు ఉత్తరం రాకాడు సృజన్‌బాబు.

డియర్ సురేంద్ర—

అప్పుడే మనం కలుసుకుని చాలా రోజులయిపోయింది. మన మధ్య జరిగిన సంభాషణ నువ్వు అప్పుడే మర్చిపోయి ఉంటావనుకుంటాను. ఎందుకంటే స్వరూపనుగానీ, ఆమెకు సంబంధించిన విషయాలు గుర్తుంచుకోవడం నీకిష్టంలేదు గనుక.

కాని నీ అంత తేలిగ్గా నేను నా బాధ్యతను మర్చిపోలేను. నేను నీతో మాట్లాడుతోంటే ఆ రోజు నువ్వు నన్ను హేళన చేశావు. గుర్తుందా?

“స్వరూప మీద అంత జాలీ—ఆమె చేసింది తప్పు కాదనేటంత అబద్ధమయి భావాలూ నీకుంటే ఆమెను నువ్వే వివాహం చేసుకోకూడదూ?” అన్నావు.

నేను ఇప్పుడు స్వరూపను వివాహం చేసుకోడానికి నిశ్చయించుకున్నాను.

ఐహూళా నీ కీ వార్త ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చు. మరి సంతోషం కలిగిస్తుందో లేదో నాకు తెలీదు. నీ పరిస్థితుల్లో నేనే ఉన్నట్లయితే తప్పక సంతోషించి ఉండేవాడిని. కానీ మనిద్దరం ఎంత స్నేహితులమయినా మనిద్దరి అభిప్రాయాలూ, ఆలోచనలూ, వ్యక్తిత్వాలూ వేరు.

ఇంతకూ ఈ ఉత్తరం వ్రాయడానికి నన్ను ప్రేరేపించిన ముఖ్య కారణం ఒకటే.

చట్టరీత్యా స్వరూప నీ భార్య.

కనుక ఆమెను నేను వివాహం చేసుకోడానికి వీలేదు.

ఆమెకు నువ్వు విడాకులిస్తేగాని ఆమె సర్వస్వశత్రురాలు కాదు. వెంటనే అందుకు అవసరమయిన ఏర్పాట్లు చేస్తే—ఎవరికీ ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. నీ అభిప్రాయం కోసం ఎదురుచూస్తూ—

నీ

సృజన్‌బాబు

ఆ ఉత్తరం స్వరూపకు కూడా చూపించి పోస్ట్ చేశాడతను.

27

సృజన్‌బాబు ఉత్తరం చదువుతూనే కోపంతో ఉడికిపోయాడు సురేంద్ర. సృజన్‌బాబు తనని మోసగించినట్లనిపించసాగింది అతనికి. సృజన్, స్వరూపా కలిసి ఏదో కుట్ర చేస్తున్నారు. కాని తనేం తెలివి తక్కువ వాడు కాదు.

స్వరూపకు విడాకులివ్వాలిట! ఇదియిదో! ఆమె జీవితాంతం అలా ఒంటరిగా కుళ్ళి చావాలిందే! ఆమెకు వివాహం కావడానికి మాత్రం వీలేదు! అసలు ఆమెను ఎలాంటి హింసకూ గురి చేయకుండా వదిలేయడమే తను చేసిన పొరపాటు.

తనతోపాటు వైజాగ్ తీసుకెళ్ళి చిత్రహింసలు పెట్టాలింది. అప్పుడు ఆమెను వివాహం చేసుకోడానికి ఏ సృజన్‌బాబు ముందుకొచ్చేవాడో చూసేవాడు.

ఆ రోజంతా అలా ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడతను.

ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సృజన్‌బాబు—స్వరూపల వివాహం జరక్కుండా చూడాలి తను!

సృజన్‌కు ఎంత దైర్యం?

తను హేళన చేసినందుకు ఇప్పుడు నిజంగానే ఆమెను వివాహం చేసుకోబోతున్నాడట!

తనిప్పుడు నాటకమాడాలి.

స్వరూప దగ్గరకెళ్ళి తన మనసు మార్చుకొన్నట్లూ, తన తప్పు తెలుసుకొన్నానని నమ్మించి ఆమెను తనతో తీసుకెళ్ళి సుఖంగా, ఎలాంటి పొరపొచ్చాలు లేకుండా జీవితం గడపదలచుకొన్నట్లూ చెప్పాలి. ఎలాగోలా తనతో ఆమెను వైజాగ్‌లో తనింటికి తీసుకెళ్ళే దాని! అక్కడ నరకం ఎలా ఉంటుందో ఆమెకు చూపవచ్చు! అప్పుడి సృజన్‌బాబేం చేస్తాడో చూడాలి.

వివాహం చేసుకొంటారుట!

తన నిలా సర్వనాశనం చేసి వారిద్దరూ సుఖం అనుభవిస్తారా?

తన జీవితమిలా తెగిన గాలిపటం కావడానికి కారణం వాళ్ళిద్దరేకదూ! మర్నాడే హైద్రాబాద్‌కి ప్రయాణమయ్యాడు సురేంద్ర.

తను చేస్తున్న పని తప్పేమో అన్న అనుమానం వీడిస్తోనే ఉందతన్ని—అయినా మనసు కూడ గట్టుకొని గుండెరాయి చేసుకొన్నాడు.

ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు హైద్రాబాద్ చేరుకొంది ఐస్సు.

దిగి టాక్సీలో లకడీ కా ఫూల్ చేరుకొని ఒక హోటల్‌లో తీసుకొన్నాడు. స్నానం వగయిరా ముగించి తొమ్మిదిన్నరకల్లా సృజన్‌బాబు పనిచేసే ఆఫీసుకి చేరుకున్నాడు. గేటు బయటే చెట్టు కిందనుంచుని సిగరెట్ వెలిగించాడు. ఆ ఆఫీస్‌లోకి ఎవరెళ్ళినా అతని ముందునుంచి వెళ్ళాల్సిందే!

పదవుతుండగా సృజన్‌బాబు, స్వరూప ఇద్దరూ ఐన్ దిగి, నవ్వు కొంటూ మాట్లాడుతూ ఆఫీస్‌లో కెళ్ళడం గమనించాడతను.

వాళ్ళు తనని గమనించకుండా వారిని వెంటబడించాడు. బయటే నిలబడి స్వరూప ఎక్కడ కూర్చునేదీ గమనించాడతను. ఆమెకు కొద్ది దూరంలోనే మరో సీట్లో సృజన్‌బాబు కూడా కూర్చున్నాడు. అవకాశం కోసం ఎదుర్చుడసాగాడు సురేంద్ర. సృజన్‌బాబుకి కనబడితే తన స్థానంతా నాశనమయిపోతుంది.

కొద్దిసేపటి తర్వాత ఓయవకుడు సృజన్‌బాబు దగ్గరకొచ్చాడు. అతనిని స్వరూపకు పరిచయం చేశాడు సృజన్‌బాబు. తరువాత ఆ యవకుణ్ణి తీసుకొని బయటకు వెళ్ళిపోయాడు.

వెంటనే సరాసరి స్వరూప టేబుల్ దగ్గరకు వెళ్ళాడు సురేంద్ర.

“హలో” అన్నాడు టేబుల్‌కెదురుగ్గా ఉన్న ఐల్ల మీద కూర్చుంటూ.

అతనిని చూస్తూనే నిశ్చేష్టరాలయిపోయింది స్వరూప. మొఖం పారిపోయింది. ఇంత హఠాత్తుగా ఎదుట కనబడేసరికి తట్టకోలేకపోయింది.

[నశీషం]

ఐఓబి ఎల్లప్పుడూ మీ వెనక దృఢంగా నిలబడుతుంది

**అత్యుత్తమమయిన సేవకి
ఐఓబిని సంప్రదించండి.**

మీ ధనం ఎన్నో రెట్లు పెరగడానికి అనేక రకాల డిపాజిట్ పథకాలు,
మీ వ్యాపారం అభివృద్ధి చేసుకోడానికి ఋణ పథకాలు మరియు ఎగుమతి/
దిగుమతులకు కావలసిన అన్ని విధాల సహాయమూ మేము అందజేస్తాం.

ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంక్

మీ ఔన్నత్యాన్ని కోరే ఉత్తమ మిత్రుడు

దేనితోనూ సరిపోల్చలేని ఆ లావణ్యం.
మృదువైన. సుకుమారమైన. సహజ సౌందర్యం.

అవునుమరి! లక్ష్మీ సుప్రీమ్ తో మీ లావణ్యం
తొణికిసలాడుతుంది. మీలోని అనుభూతి కూడా
అదే. మనోహరమైన పరిమళం. సమృద్ధియైన,
మెత్తటి నురుగు మీ చర్మంపై పట్టులాగ
పరుచు కుంటుంది. లక్ష్మీ సుప్రీమ్ లోని
బ్యూటీ క్రిమ్ మీ లావణ్యాన్ని కోమలం
గాను, మృదువుగాను, సహజ
సౌందర్యంతోనూ వుంచుతుంది.

మీరు తిరిగి
మరేదీ వాడలేరు